

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра романської і новогрецької філології та перекладу

Кваліфікаційна робота
з перекладознавства на тему:

**«ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНИЙ АСПЕКТ ВІДТВОРЕННЯ
ІТАЛІЙСЬКИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ»**

Студентки групи МПіт 57-18
факультету романської філології
денна форма навчання
спеціальність 035 Філологія.
Спеціалізація 035.052 Романські мови та
літератури (переклад включно)
освітньо-професійної програми
Переклад і міжкультурна комунікація
(італійська мова і друга іноземна мова)
Чуйко Юлії Анатоліївни

Допущено до захисту
«__» _____ року

Завідувач кафедри
_____ *Філоненко Н.Г.*

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук,
доцент Лахтіонова К.М.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ - 2019

MINISTERO DELL'ISTRUZIONE E DELLA RICERCA D'UCRAINA
UNIVERSITA NAZIONALE LINGUISTICA DI KYIV
Departamento di Filologia e di Traduzione Neolatina e Neogreca

Tesi di Master degli studi di traduzione

**«ASPETTI LESSICO-STILISTICI DELLA TRADUZIONE DEI TESTI
GIURIDICI ITALIANI NELLA LINGUA UCRAINA»**

Studentessa del gruppo MPit 57-18

Facoltà di filologia romanza

Educazione a tempo pieno

Corso di laurea 035 Filologia.

Specializzazione 035.052 Lingue e letterature romanze
(traduzione inclusa)

programma educativo e professionale

Traduzione e comunicazione interculturale (italiano e
seconda lingua straniera)

Giulia Chuikò

Relatore accademico:

dottorssa in filologia magister artium

Professoressa Associata K.M. Lahtionova

Kyiv - 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	1
РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЮРИДИЧНОГО ДИСКУРСУ	4
1.1 Фахова мова як лінгвістичний феномен.....	4
1.2 Фаховий текст як основа професійного дискурсу.....	5
1.2.1 Класифікація фахових мов.....	7
1.2.2 Типологія фахових текстів.....	9
1.3 Лексикологічні особливості юридичного фахового тексту.....	16
1.3.1 Сучасні напрями та проблеми термінознавства.....	16
1.3.2 Визначення терміну юридичного дискурсу	19
1.3.3 Вимоги до термінів юридичного дискурсу	21
1.3.4 Класифікація термінів юридичного дискурсу.....	23
Висновки до розділу 1.....	26
РОЗДІЛ 2	
ТИПОЛОГІЯ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ, ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ТА ПЕРЕКЛАД.....	28
2.1 Структура термінів.....	28
2.2 Способи творення термінів у юридичній практиці.....	30
2.3 Типологія термінів у межах юридичних текстів італійської та української мов	37
2.4 Латинські терміни у межах юридичного тексту.....	39
2.5 Методологія визначення основних способів перекладу тексту.....	41
2.6 Способи перекладу юридичних термінів.....	45
Висновки до розділу 2.....	47
РОЗДІЛ 3	
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ.....	49
3.1 Стратегія перекладу юридичних матеріалів.....	49
3.2 Поліваріантність юридичних термінів.....	50

3.3 Професійні помилки у перекладі термінів юридичного спрямування...	53
3.4 Специфіка перекладу скорочень та абревіатур юридичного спрямування	54
3.5 Перекладацький аналіз відтворення італійських юридичних текстів українською мовою на прикладі довіреностей	57
3.6 Аплікація перекладацьких трансформацій у перекладах довіреностей	67
Висновки до розділу 3.....	75
ВИСНОВКИ.....	77
СПИСОК ВИКОРИСТНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	80
СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	86
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ.....	88
RIASSUNTO.....	89
ДОДАТКИ.....	92

ВСТУП

Підтвердженням прогресу є розвиток міжнародного співробітництва, зокрема у сфері юриспруденції. Тому необхідність здійснення юридичного перекладу набуває все більшого поширення.

У міжнародно-правовому дискурсі відбувається швидкий розвиток юридичної лексики. Юридична термінологічна лексика посідає важливе місце у словниковому складі будь-якої мови сучасності. А за розвитку міжнародної співпраці виникла необхідність у її адекватному тлумаченні.

Тексти юридичного спрямування мають свої особливості, такі як наявність мовних кліше та сталих виразів, використання галузевої термінології (нерідко декількох галузей) та усталене оформлення. Для вдалого перекладу недостатньо володіти певною термінологією та знати характеристики юридичних документів. Тому для адекватного перекладу інформації, що закладена в документі іноземного походження необхідно окреслити проблематику перекладу матеріалів юридичного спрямування.

В практичній частині нами було використано оригінальні тексти довіреностей та їх переклади. Нами було описано шляхи передачі інформації тексту, що подано у формі термінів та сталих виразів. Ми окреслили перекладацькі прийоми, які використовуються для трактування термінології та перекладацькі трансформації, які використовують для забезпечення логічного викладу інформації уже у межах тексту. Крім того, варто наголосити на тому, що переклад юридичного документу – це певним чином трактування правової системи іншої країни, письмове оформлення якої нерідко має власні формулювання, поняття та вирази.

Актуальність. На сьогоднішній день обмін юридичною інформацією різного роду між носіями різних мов і культур є необхідністю. Але динаміка розвитку термінології правового дискурсу породжує необхідність диференційованого підходу до перекладу термінів права з італійської на українську мову. Пропоновані в даній роботі на основі лінгвістичного,

юридичного та культурологічного аналізу перекладацькі підходи і стратегії надають перекладачам обґрунтовані та перевірені на практиці методи для вирішення проблем юридичного перекладу та досягнення адекватності при перекладі з італійської мови на українську.

Мета і завдання дослідження. Визначити характеристики тесту юридичного спрямування, проаналізувати труднощі перекладу правових текстів певного напрямку та наявних в цих документах термінів зокрема, обґрунтувати використання стратегій у процесі перекладу з італійської мови на українську. Досягнення поставленої мети передбачає формулювання теоретичних засад дослідження юридичної лексики, визначення поняття «термінологія», аналіз складу сучасної юридичної лексики, виявлення специфіки перекладу документів даного напрямку, окреслення основних проблеми перекладу скорочень та аббревіатур у контексті юридичного дискурсу.

Об'єктом дослідження є українськомовна та італійськомовна лексика юридичного спрямування.

Предметом дослідження є засоби та правила перекладу юридичної лексики в умовах функціонування в межах тексту довіреностей. .

Методи дослідження. Під час написання роботи було використано метод зіставного та порівняльного аналізу, для окреслення різниці особливостей юридичних текстів в італійській та українській мовах. Під час дослідження було використано метод критичного аналізу, який допомагав виокремити окремі лексичні одиниці із загального словникового запасу та допомагав з'ясувати їх функціонування у дискурсі. Також під час роботи використовувався метод моделювання для створення певних можливих ситуацій перекладу у поданій сфері її використання.

Наукова новизна одержаних результатів. Хоча необхідність юридичного перекладу у сучасному світі зростає, дослідження її лексичного наповнення та способів удосконалення перекладів все ще недостатньо. Ми спробували здійснити аналіз правової лексики юридичного спрямування у межах

конкретного виду документів для ефективнішого окреслення проблематики та віднайдення підходів і принципів для вирішення.

Практичне значення даного дослідження дає можливість використання матеріалів роботи для формування італійсько-українських словників, в теоретичних курсах спеціалізованого перекладознавства, як студентів філологічних так і юридичних факультетів, а також дослідникам юридичної лінгвістики.

Структура і обсяг роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів з висновками до кожного з них, висновків до всієї роботи, резюме, двох списків використаних джерел та додатків. У Вступі представлено загальний опис дипломної роботи, її актуальність, об'єкт та предмет дослідження, методи дослідження, наукова новизна та її практичне значення. У Розділі 1 представлено теоретичну базу досліджуваної теми, окреслені поняття фахова мова та фаховий текст, термінознавство та термін, надано характеристику термінів. У Розділі 2 на прикладах представлено структуру термінів та способи їх творення. Крім того окреслені особливості юридичних текстів двох досліджуваних мов та узагальнено способи перекладу. У Розділі 3 запропоновані способи перекладу термінів. Крім того, проведено аналіз перекладу текстів довіреностей, охарактеризовано проблеми перекладацького характеру та запропоновані прийоми їх вирішення. Кожен розділ містить підсумок у вигляді висновків. Загальні ж висновки коротко характеризують процес усього дослідження.

Апробація результатів дослідження. Певні теоретичні та практичні напрацювання магістерської роботи були представлені у вигляді публікації під назвою «Поліваріантність відтворення юридичних термінів української та італійської мови в перекладах».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЮРИДИЧНОГО ДИСКУРСУ

1.1. Фахова мова як лінгвістичний феномен

Досліджуючи явища мов, мовознавці послуговувалися здебільшого загальноновживаними мовами, тобто системою певної конкретної мови загалом. Але розвиток суспільства сприяв формуванню у межах мови різних технолектів – професійних мов. Ці спеціальні підмови в подальшому сприяли збагаченню загальноновживаних мов різними концептами, але їх функціонування все ж залишається обмеженим **субстандартами мови** (некодифіковані сфери мови: просторіччя, діалекти, жаргони).

Лінгвісти подають різні дефініції терміну **фахова мова**. Це зумовлено особливостями наукового дослідження конкретного науковця. В сучасному світі використовують, здебільшого, визначення німецького лінгвіста Л. Гофмана: «Фахова мова – це сукупність всіх мовних засобів, які використовуються в спеціально окресленій комунікативній сфері з метою досягнення розуміння між всіма фахівцями певної галузі» [41, с. 15]. За Й. Шмідтом «фахова мова» – це «засіб оптимального взаєморозуміння про предметну галузь для фахівців; вона характеризується специфічним лексиконом і спеціальними нормами щодо вибору, уживання й частотності загальноновживаних лексичних і граматичних засобів; вона не існує як самостійна форма реалізації в мові, а актуалізується у фахових текстах, які, крім елементів фахового тексту, завжди містять елементи загальноновживаної мови» [41, с. 15]. Р. Байєр досліджував фахову мову як «комплексну сферу мовного застосування, яка умовно, через специфіку різноманітних фахових ситуацій, вказує на внутрішню диференціацію [41, с. 21]. Л. Дрозд та В. Зайбіке фахову мову розуміють як сукупність мовних засобів у певній сфері людської діяльності, об'єднаних конкретною метою, для якої характерна специфічна сфера стилю, яка відокремлює себе від інших стилів [41, с. 18]. Р. Пелка та Д. Мьон фаховою

мовою вважають насамперед варіант загальноживаної мови, який служить для пізнання та поняттєвого визначення фахових об'єктів дослідження, а також їх розуміння, тобто для специфічних комунікативних потреб фаху [41, с. 15]. Т. Кияк вважає, що «до цієї дефініції варто додати ще й той факт, що функціонування певної фахової мови забезпечується винятково чітко встановленою термінологією» [25, с. 17].

Останнім часом багато науковців звертається до досліджень фахової мови. З огляду на це з'явилася ціла низка термінів на позначення фахової мови, такі як **підмова** та **спеціальна мова**, а також на позначення фахової мови системи права, серед яких: **фахова юридична мова** [3, с. 248]; **фахова мова юриспруденції** [34, с. 5]; **мова права** [21, с. 81]; **правнича мова** [48, с. 20], а якщо звернутися до італійської наукової літератури, то **юридична мова** [65, с. 7].

Наведені вище визначення фахової мови загалом та фахової мови у системі права дозволяє нам виділити її основну функцію, яка полягає у асекурації вимог фахової комунікації та забезпечення взаєморозуміння в конкретній професійній сфері.

1.2. Фаховий текст як основа професійного дискурсу

Фахові мови, які виокремлюють у національних мовах як самостійно функціонуючі форми мови мають конкретне вираження у **фаховому тексті**. Сучасна лінгвістика має на меті сформулювати вичерпні дані про класифікацію та типологію фахового тексту. Класифікація створюється за рахунок ознак за якими можна віднести текст до того чи іншого типу, а типологія - за рахунок визначення спільних ознак певних текстів. Дослідження фахового тексту здійснюється для унормування фахової комунікації для подальшого перекладу функціональних одиниць текст без спотворення їх змістової наповненості.

Питання фахових мов, фахового тексту й перекладу висвітлені у роботах В. Алімова, Н. Гальперіна, А. Коваль, В. Карабана, В. Комісарова, Л. Латишева (див. бібліографію).

Поняття **текст** та **фаховий текст** тісно пов'язані. Але «фаховий текст» через приналежність до певної предметної галузі має певні особливості, такі як термінологічна наповненість, структурованість, дозволяють виокремити його у межах лінгвістичного дослідження. З огляду на це, ми вважаємо за потрібне сформулювати дефініції цих понять.

Енциклопедія української мови подає наступне визначення поняття текст: «(від лат. *textum* – зв'язок, поєднання, тканина) – писемний або усний мовленнєвий масив, що становить лінійну послідовність висловлень, об'єднаних у ближчій перспективі смисловими і формально-граматичними зв'язками, а в загальнокомпозиційному, дистантному плані – спільною тематичною і сюжетною заданістю» [75, с. 679].

Л.Мацько. відзначає, що «текст – писемний або усний масив, що становить лінійну послідовність висловлень, об'єднаних смисловими і формально-граматичними зв'язками, спільною тематичною і сюжетною заданістю»[39, с. 5].

«Фаховий текст – це результат ментально-лінгвального опрацювання специфічного для фаху об'єкта за конвенціоналізованим зразком. [...] Фаховий текст як результат комунікативної діяльності становить зв'язне, логічно структуроване, завершене комплексне висловлювання, яке описує специфічний для певного фаху об'єкт адекватними для ситуації мовними засобами та може доповнюватись візуальними засобами на кшталт символів, формул, рівнянь, графіків, рисунків тощо» [41, с. 29].

«Фаховий текст – це інструмент і результат мовленнєво-комунікативної та спеціалізованої суспільно-продуктивної діяльності, що є структурно-функціональною єдністю і складається із заведеної кількості упорядкованих прагматично, семантично та синтаксично когерентних речень (текстем) або їхніх еквівалентів, які у вигляді мовних знаків відповідають висловленням у свідомості людини й об'єктам реальної дійсності» [41, с. 29].

Професійно спрямований текст має складну інформаційну структуру, яку можна представити двома інформаційними прошарками: професійна інформація та фонові інформація. За О. Куліковою, спеціальний текст є багаторівневою

структурою, ефективно та успішно сприйняття якого зумовлене головним чином професійним запитом читача та його спеціальними знаннями. У певній мірі спеціальний текст імітує певний тип комунікації [19, с. 47—52].

Таким чином, фаховий текст являє собою структурно впорядкований виклад думки, який дає можливість ефективної комунікації з огляду на адекватність сприйняття тексту реципієнтом в певній предметній галузі.

1.2.1. Класифікація фахових мов. Сучасна лінгвістика визначає декілька підходів до класифікації фахових мов. Перший підхід сформульовано на основі рівнів абстрактності (Т. Кияк):

- 1) найвищий ступінь абстрактності (базові теоретичні науки, які використовують штучні символи, формули);
- 2) дуже високий ступінь абстрактності (експериментальні науки – комунікація між науковцями, технарями);
- 3) високий ступінь абстрактності (мови з дуже великою долею фахової термінології й чітко обумовленим синтаксисом – прикладні науки);
- 4) низький ступінь абстрактності (мови з досить значною часткою фахової термінології та відносно незв'язаним синтаксисом – сфера матеріального виробництва);
- 5) дуже низький рівень абстрактності (мови з незначною кількістю фахових термінів та незв'язаним синтаксисом (сфера споживання, торгівля) [26, с. 105].

З огляду на мовні ознаки виділяють:

- мови, які мають свою особливу систему як в граматиці, так і в лексиці (латинська мова та есперанто, мови міжнародного спілкування, санскрит і церковнослов'янська мови, мови релігійно-культурові, мови програмування);
- мови, які мають свою особливу систему тільки в лексиці (більшість мов науки, техніки, групових жаргонів);
- мови, які мають особливу систему в синтаксисі (більшість фахових мов);
- мови змішаного типу, які мають свою особливу систему в лексиці й лише частково в граматиці (мови хімії, біології, математики);

- мови, які зберігають розвинену морфологію (мови гуманітарних наук, жаргони);
- мови з залишковою морфологією (мови природничих наук);
- мови з відносно жорсткою ієрархією семантичної структури, включаючи й однозначність слів (всі мови науки, техніки, професійні жаргони, інформаційно-пошукові мови, мови програмування);
- мови з розмитою дифузною семантичною структурою в сфері непередметної лексики (групові жаргони);
- мови з розвинутою синонімією (професійні мови, жаргони, аргі);
- мови з нейтральною, нульовою експресивністю в лексиці (мови ділового спілкування, мови науки, техніки, юриспруденції) [74, с. 16].

Також необхідно зазначити, що при окресленні класифікацій дослідники послуговувалися двома напрямками дослідження: вертикальним і горизонтальним.

Горизонтальний підхід фіксує одночасне функціонування спеціальних мов у суспільстві. Це підтверджує класифікація Рьольке згідно якої виділяють мову права, медицини, виробництва і т.д. [74, с. 17]. Тобто класифікація ґрунтується на сфері використання.

Вертикальний підхід фіксує зв'язки у функціонування спеціальних мов. Згідно класифікації Л. Гофмана виділяють мову теоретичних фундаментальних наук, мову експериментальних технічних наук, мову прикладних наук і техніки, мову матеріального виробництва, мова споживання. [74, с. 17]. Тобто класифікація ґрунтується на ситуативному використанні фахової мови.

Західноєвропейські вчені класифікують фахову правову мову відповідно до цих рівнів:

1. Горизонтальний – в залежності від галузі права(мова кримінального/цивільного права і т.д).
2. Вертикальний – залежно від комунікативної мети(мова судового рішення, мова законів).

Наводимо приклад більш детальної класифікації деяких вчених:

О. Вальтер:

1) мова законів (законодавчі, абстрактні правові норми, призначені законодавцем як для фахівців, так і не юристів);

2) мова юридичної науки та експертиз (коментарі та обговорення спеціальних питань фахівцями для фахівців);

3) мова відомчого писемного спілкування (формуляри, , повістки та ін.);

4) адміністративний жаргон (неофіційне обговорення спеціальних питань фахівцями) [52, с. 179];

П. Сандріні: правотворчість (договори, устави), здійснення правосуддя (судові рішення, свідчення, експертизи, позови), адміністративні тексти (відомча мова та мова відомчої кореспонденції) [70, с. 113].

Вітчизняні дослідники в своїх працях виділяють порівняно самостійні види:

- мову законодавства та підзаконних правових актів,
- мову правозастосовної практики,
- мову юридичної науки і юридичної освіти,
- мову юридичної журналістики тощо. [12, с. 197].

Така кількість класифікацій може слугувати доказом багатофункціональності юридичної фахової мови і її вживання в різних напрямках правової діяльності.

1.2.2. Типологія фахових текстів. На основі типології мовленнєвих складників дослідниками досліджується також і типологія фахових текстів.

Р. Глезер виокремлює тексти внутрішньофахової та зовнішньофахової комунікації. Тексти внутрішньофахової комунікації констатують високий рівень фахової компетенції, а також забезпечують інформативну функцію для комунікації представників одного і того ж фаху. Тексти зовнішньофахової комунікації передбачені для нефахівців галузі, тож подання матеріалу має відповідати рівню знання цільової аудиторії.

Таблиця 1.2.2.1

Типологічна класифікація фахових текстів(за Р. Глезером) [41, с. 35]:

Тексти внутрішньофахової комунікації		
Репрезентативні тексти	Фахові тексти	Монографії Статі в наукових журналах Повідомлення про дослідження Дисертації
	Похідні фахові тексти	Рецензії Анотації Тези Конспекти Експертні висновки Протоколи
	Вступні фахові тексти	Передмови до конференцій Тези доповідей
	Квазітексти	Рецепти на ліки Посадові інструкції Атестати Дипломи
Контактивні тексти	Рецензії Запрошення на конференції Характеристики Запити Листи читачів фахових журналів	
Директивні тексти	Унормовуючі приписи та інструкції Інструкції щодо представлення матеріалу у фаховому тексті	
Навчальні тексти	Підручники для ВНЗ Тексти лекцій	

Продовження табл. 1.2.2.1

Тексти зовнішньофахової комунікації		
Тексти, які визначають поведінку	Інструктивні тексти	Інструкції для користувачів Інструкції з експлуатації Інструкції з монтажу обладнання Технічні рекламні тексти Пояснювальні тексти Завдання в підручниках
	Директивні тексти	Тексти законів Накази Постанови Домовленості Договори
Науково-популярні тексти	Статті в науково-популярних журналах Обговорення публікацій Енциклопедії	
Тексти для споживачів	Списики асортименту продукції Рекламні тексти Каталоги Накладні Тексти-релізи	
Навчальні тексти	Шкільні підручники Матеріали навчальних курсів для пересічних громадян	

Натомість, італійський науковець Ф. Сабатіні класифікував тексти іншим чином, наголошуючи, що тексти можуть бути змішаними, тобто мати характеристики різних текстів [62, с. 173]:

Таблиця 1.2.2.2

Класифікація фахових текстів (за Ф. Сабатіні)

Основні класи	Проміжні класи (розрізняються за певними функціями)	Конкретні типи тексту
Дуже зобов'язуючі тексти	<p>A1) Наукові тексти</p> <p>Чисто когнітивна функція, заснована на твердженнях, підданих виключно критерію істина/брехня</p> <p>A2) Нормативні тексти</p> <p>Розпорядча функція, заснована на прояві примусової волі, регулюється цілою системою чітких принципів</p> <p>A3) Технічні та експлуатаційні тексти</p> <p>Інструментально-регуляторна функція, заснована на спонтанному дотримання одержувачем інструкцій, наданих емітентом</p>	<p>Наукові описи і визначення</p> <p>Закони, нормативні акти та інші аналогічні тексти (адміністративні, судові, нотаріальні документи)</p> <p>Інструкції щодо використання (апаратів, інструментів, речовин тощо)</p>
Тексти середнього обов'язку	<p>B1) Пояснювальні тексти</p> <p>Пояснювально-аргументаційна функція, заснована на намірі «пояснити тим, хто не знає», встановити переговори або запропонувати і обговорювати тезу</p> <p>B2) Інформаційні тексти</p> <p>Інформаційна функція, заснована на намірі зробити загальнодоступною («розкрити») інформацію, в основному, короткі та приблизні</p>	<p>Договори, навчальні посібники, енциклопедії, критичні есе, доповіді, ділові листи, адвокатські нотатки (політичні виступи, лекції, тощо)</p> <p>Тексти поширення поточної інформації, журналістські тексти</p>

Продовження табл. 1.2.2.1

Мало-зобов'язуючі тексти	Художні тексти («літературні») Функція вираження, заснована на намірі (або потребі) передавача висловити свій власний «спосіб почуття», особливо на екзистенціальні теми, і порівнювати його, потенційно, з почуттями кожної іншої людини	Твори мистецького направлення в художніх формах(література в прозі та поезії, девізи та прислів'я, священні писання, літургичні та молитовні тексти, п'єси, спеціальні рекламні тексти)
--------------------------	---	---

Тип тексту є важливим для перекладу, адже саме за його прагматичними, стилістичними особливостями перекладач вирішує які прийоми перекладу використовувати.

В процесі дослідження перекладацької діяльності виникла необхідність у формулюванні стилістичної типології текстів.

Подані нижче типології використовувалися у дослідженнях В. Комісарова:

а) 1. Естетичний. 2. Релігійний. 3. Прагматичний або діловий. 4. Етнографічний. 5. Лінгвістичний. 6. Психологічний. 7. Науково-технічний.

б) 1. Релігійний. 2. Літературний. 3. Офіційний. 4. Розмовний.

в) Технічний, діловий, науковий. 2. Художній. 3. Публіцистичний [32, с. 119].

К. Райс класифікує тексти спираючись на їх комунікативну функцію :

1) тексти, орієнтовані на зміст (повідомлення преси, репортажі, звіти, трактати, гуманітарні, природничі, науково-технічні тексти) – інформативні тексти;

2) тексти, орієнтовані на форму (художня проза, поезія) – експресивні тексти;

3) тексти, орієнтовані на звернення (реклама, агітація, пропаганда, полеміка) – оперативні тексти;

4) аудіо-медійні тексти (радіо- і телепередачі, сценічні твори)[49, с. 208].

У сучасних дослідженнях послуговуються здебільшого класифікацією В. Виноградова. В основі цієї класифікації два параметри – функція мови (спілкування, шповідомлення і впливу) і стилю мови:

- 1) розмовні тексти,
- 2) офіційно-ділові,
- 3) суспільно-інформативні,
- 4) наукові,
- 5) художні,
- 6) релігійні[9, с. 16].

Так, деякі науковці дотримуються думки, що слід відзначати лише п'ять основних стилів: науковий, офіційно-діловий, публіцистичний, художній та розмовний стилі. Серед них О. Пономарів, Н. Озерова, С. Єрмоленко[45].

В італійській мові виділяють 5 функціональних стилів: адміністративний, публіцистичний, науковий, комунікативний та літературний.

Функціональний стиль є організованим певним чином мовленням для реалізації певного комунікативного завдання, з певною сукупністю ознак, що надають йому своєрідності.

Юридичні тексти належать до офіційно-ділового стилю мови (ОДС). ОДС має свої функціональні підстили, які науковці класифікують по своєму. Так, наприклад, А. Марахова виділяє такі його підстили: 1) законодавчий (закони, укази, статuti, постанови); 2) дипломатичний (декларації, міжнародні договори, конвенції, комюніке, меморандуми, ноти, угоди, ультиматуми, міжнародні заяви, акти); 3) адміністративно-канцелярський(статuti, інструкції, постанови, накази, розпорядження, договори, контракти, заяви, автобіографії, звіти, службові листи, доповідні, характеристики, свідоцтва, розписки та ін.)[39, с. 185].

Зубков виділяє також юридичний підстиль, який використовується в юриспруденції (судочинство, дізнання, розслідування, арбітраж) [23, с. 25].

На нашу думку, необхідно виділити процесуальні тексти. До цього підстилю слід включити результати роботи органів судової влади(апеляції, судові рішення, вирокi).

Італійські дослідники виділяють свою класифікацію юридичних текстів. Наприклад, згідно з моделлю, запропонованою Б. М. Гаравеллі, залежно від виду діяльності за якого вони створюються – створення закону (або стандартизація), інтерпретації та практичної реалізації – правові тексти можна розподілити на

нормативні, інтерпретаційні та прикладні тексти. Цей розподіл не може бути суворо дотримуваним, оскільки різні види правової діяльності часто мають тенденцію перетинатися[67].

Під нормативними текстами виділяють Конституції (наприклад, Конституція Італійської Республіки), міжнародні закони (договори, декларації, конвенції), закони (державні і регіональні), законодавчі укази, кодекси (цивільний, кримінальний, цивільний процес, кримінальний процес, що стосується дорожнього руху, судноплавства, культурної спадщини тощо), законодавчі акти громади (постанови та директиви), нормативні акти, статuti.

Інтерпретативні тексти та аплікативні тексти можуть розглядатися на одній площині або на паралельних площинах, оскільки не можна заперечувати, що інтерпретація є передумовою застосування.

Відмінність залишається суттєвою лише між суто інтерпретативними текстами доктринального виробництва, в яких правове тлумачення є самоціллю і дотриманням права, і інтерпретативними текстами практичного втілення, в яких інтерпретаційна діяльність функціональна для реалізації права[61, с. 37].

З огляду на основні риси правових документів Н. Бабич, Л. Мацько, О. Пономарів, П. Дудик та інші наголошують на стандартизованості, узагальненості, показовості, нейтральності викладу, регламентованості правових документів[40].

Італійські науковці(Б. Озімо, А. Фьорітто) виділяють об'єктивність і неупередженість в оцінках, максимальну точність і чіткість, емоційний нейтралітет у вираженні, однорідність і повторюваність виразних засобів мови[62].

Таким чином, можемо констатувати, що велика кількість типології текстів зумовлена різноманітністю критеріїв їх вивчення. А офіційно-діловий функціональний стиль мови, як частина цієї системи, має свої стилістичні особливості.

1.3. Лексикологічні особливості юридичного фахового тексту

Термінологічна лексика – це основа фахового тексту. Саме тому утворилася окрема наука про дослідження фахових понять та їх дефініцій - термінознавство. Основні принципи сучасного термінознавства були сформульовані дослідниками Віденського гуртка. Цей гурток був сформований у 1922 році при кафедрі індуктивних наук Віденського університету групою вчених. Фундаментальні засади термінознавства були створені членом цього гуртка О. Вюстером. Він працював над виокремленням термінознавства в окрему науку, визначенням понять, їх зміст і відношення між собою, визначенням терміну, його характерних ознак, способами інтернаціоналізації термінології.

1.3.1. Сучасні напрями та проблеми термінознавства. У термінознавстві виділяють самостійні напрями: теоретичний, що досліджує розвиток спеціальної лексики; прикладний, для створення нових термінів, їх перекладу і використанню. Загальне термінознавство займається проблемами спеціальної лексики загалом, а галузеве термінознавство досліджує лексику певних мов та галузей. Типологічне мовознавство займається дослідженням загальних та часткових характеристик термінів. Порівняльне термінознавство займається проблемами спеціальної лексики у парах різних мов. Семасіологічне термінознавство досліджує значення термінологічних одиниць. Ономасіологічне термінознавство займається структурними формами та найменуванням термінології. Історичне термінознавство вивчає тенденції розвитку терміносистем. А функціональне термінознавство займається функцією спеціально лексики у різноманітних текстах професійного спрямування.

Суміжною наукою є термінографія – наука про створення термінологічних словників.

У сучасному термінознавстві в окрему науку було виділено юридичну лексикологію. Метою запровадження даного напрямку було впорядкування термінології права, її опис та дифініцію, а також систематизація юридичних

словників. Юридичне термінознавство займається загальнотеоретичними питаннями термінів та терміносистеми через призму фахового спрямування, тобто юриспруденції. Основними напрямками діяльності науки є:

- природа правового терміна; співвідношення правового явища (денотата), юридичного поняття (сигніфікату) і термінологічної одиниці (мовного знаку);
- способи номінації спеціальних юридичних понять;
- місце юридичної термінологіки у системі загальнолітературної та спеціалізованої мови; — стратифікацію термінологічної лексики права з різних позицій (семантичних, стилістичних, нормативності / ненормативності, уживаності, кодифікованості / некодифікованості, інформаційної насиченості тощо);
- системність термінології права та її дихотомічний характер;
- загальні параметри класифікації юридичних термінологічних одиниць (за структурою, генетичними, семантичними, словотвірними і функціональними характеристиками тощо);
- генезис, історичний шлях та перспективи розвитку юридичної термінології в українській мові;
- співвідношення національних і інтернаціональних елементів у терміносистемі права;
- продуктивність / непродуктивність моделей і способів юридичного термінотворення;
- закономірності і специфіку розвитку термінологічної системи права[2, с. 84].

На даний момент виділяють наступні проблеми юридичного термінознавства:

- дефініція юридичного терміна та її види,
- способи і засоби семантизації правових термінів у словниках різних типів,
- структура і компоненти словникової статті у юридичних і лінгвістичних словниках,

- методика складання реєстру термінологічних одиниць на матеріалі законодавчих та інших джерел, — принципи і шляхи систематизації термінів у юридичних тезаурусах,
- створення комп'ютеризованого банку термінів права,
- розроблення робочих програм для відбору, класифікації і систематизації термінологічного матеріалу (термінів, термінологічних словосполучень, терміноелементів),
- створення спеціалізованої інформаційно-пошукової системи,
- переклад юридичних термінів (для перекладних словників),
- способи ілюстрування термінологічного матеріалу,
- система посилань та умовних скорочень у словниках різних типів[2, с. 85]

Багато науковців займалися проблемою юридичної лінгвістики і створювали матеріальні основи для подальшого дослідження. Зокрема, значними є праці М. Вербенця «Юридична термінологія української мови: історії становлення і функціонування», Л. Наумовської «правова термінологія», Н. Артикуци «Мова права і юридична термінологія», Л. Чулінди «Українська мова для юристів», А. Токарської та І. Кочан «Культура фахового мовлення правника». С. Толста вивчала термінологію законодавчих актів, Н. Трач українську правничу термінологію, П. Луньо термінологію конституційного права, Л. Гапонова криміналістичну термінологію, О. Шпильківська термінологію фінансового права.

І все ж, ключовою проблемою залишається упорядкування термінології. В науковому осередку було виокремлено п'ять моделей вирішення(А. Вовк, В. Перхач, А. Зелізний, Д. Лотте):

1. Формальний підхід - заміна іншомовних термінів власними.
2. Етнографічний підхід – відродження національної термінології та повернення до словників термінів, які вживалися у минулому столітті.
3. Консервативний підхід – збереження термінології у тому вигляді, якого вона набула за радянського часу.
4. Інтернаціональний підхід – введення великої кількості запозичень.

5. Поміркований підхід – упорядкування термінології з урахуванням історичних, національних та політичних чинників і вироблення оптимального варіанту[42, с. 47].

На нашу думку, не всі п'ять моделей розв'язання проблеми упорядкування термінології доцільно використовувати на сучасному етапі розвитку термінознавства. З огляду на інтернаціоналізацію усіх сфер людської діяльності існування уніфікованої системи термінів у певній галузі сприятиме полегшенню інтернаціональної комунікації та перекладу установчих документів та матеріалів.

Ми, також, не згодні з поверненням до термінологічних систем минулого. Минулі надбання в термінологічній науці не відповідають сучасним процесам розвитку суспільства. Тому вважаємо недоцільним послуговуватися, наприклад, моделями радянського часу.

Натомість, вважаємо паралельне існування національної та міжнародної термінологічної системи позитивним показником розвитку цієї галузі. Одомашнені терміни міжнародного використання дозволять краще орієнтуватися у національних процесах і будувати власні моделі розвитку. Крім того, в умовах поширення думки національної самосвідомості серед населення це однозначно виявиться позитивним фактом.

1.3.2. Визначення терміну юридичного дискурсу. В умовах активного аналізу термінологічного складу мови існує велика кількість досліджень поняття «термін». Багато вітчизняних та зарубіжних дослідників (Н. Артикуца, З. Тростюк, М. Вербенец, О. Піголкіна, Дж. Пірсон та ін) описували поняття терміна у своїх працях.

Енциклопедія української мови подає наступне визначення поняття **термін**: «(від лат.terminus – рубж, межа) – слово або словосполучення що позначає поняття певної галузі науки, техніки, тощо» [76, с. 682].

Дж. Пірсон визначає два підходи до визначення терміна: перший, що до термінів необхідно відносити тільки спеціальні слова з певної галузі, а всі інші слова вважати частиною загальної лексики. Другий – що термінами можна називати усі слова, які вживаються у спеціальному контексті [68, с. 17].

О. Ахманова визначає термін як «слово чи словосполучення спеціальної (наукової, технічної і т.п.) мови, яке створене, отримане чи запозичене для точного вираження спеціальних понять і позначення спеціальних предметів» [4, с. 95-96].

В. Карабан визначає термін як мовний знак, що репрезентує поняття спеціальної, професійної галузі науки або техніки. [24, с. 54].

О. Пономарів вказує, що «Термін – це одиниця історично сформованої термінологічної системи, що визначає поняття та його місце в системі інших понять, виражається словом або словосполученням, служить для спілкування людей, пов'язаних єдністю спеціалізації, належить до словникового складу мови й підпорядковується її законам». Автор зазначає, що основна сфера застосування термінологічної лексики – офіційно-діловий та науковий стиль [45, с. 91—93].

У монографії «Термінознавство: предмет, методи, структура» В. Лейчик подає таке визначення поняття «термін»: «лексична одиниця певної мови спеціального призначення, що позначає загальне – конкретне або абстрактне – поняття теорії конкретної спеціальної галузі знання чи діяльності» [36, с. 31—32].

Е. Скороходько відзначає, що «термін – це слово чи усталене словосполучення, яке виражає спеціальне поняття науки, техніки або іншої галузі людської діяльності та має дефініцію, яка розкриває ті ознаки цього поняття, що є релевантними саме для цієї галузі, та характеризується такими ознаками: співвіднесеність зі спеціальним поняттям; відтворюваність; наявність дефініції, яка вміщує термін у відповідну термінологічну систему» [54, с. 7].

Всі науковці наголошують на тому, що терміни є характерними для конкретної галузі, але не варто забувати і про міждисциплінарні зв'язки. Крім того, система термінів – це штучно створене явище, одиниці якого можуть з легкістю замінюватися.

В. Лейчик виділяє 5 функцій терміна [36, с. 63—70]:

1. Номінативна – функція фіксації поняття.
2. Сигніфікативна функція – функція позначення.
3. Комунікативна чи інформативна функція – передання змістовної інформації.
4. Прагматична функція – визначення ставлення до висловленого.
5. Евристична функція – полягає у набутті знань та відкритті істини.

Напрямом нашого дослідження є юридичні терміни. Юридичний термін – це слово чи словосполучення, яке використовується у галузі юриспруденції для позначення правових концептів(адвокатура, конституційний суд, юрисдикція, правосуддя).

Правові терміни виконують дві функції(за Т. Канделаки та О. Суперанською): номінативну(називну) та змістову(відображення концепту).

Таким чином, терміни формують лінгвістично наповнені терміносистеми певної фахової галузі.

1.3.3. Вимоги до термінів юридичного дискурсу. Термінологія різних галузей має значні відмінності, але у сучасній лінгвістиці існує певні вимоги до термінів. Серед них: системність, наявність дефініцій, точність, однозначність, відсутність синонімів, експресивна нейтральність[38].

З огляду на вузькоспеціальність нашого дослідження охарактеризуємо вимоги до юридичних термінів.

1. Упровадженість. Це одна з вимог до функції терміну. Упровадженість характеризується вживаністю терміну в осередку його функціонування. Частота використання визначається підрахунком термінів у тексті. Коли постає вибір між декількома термінами, що позначають одне й те саме поняття, то перевагу надають терміну, який вживається частіше. Неологізми у сфері права з'являються з метою позначення нових юридичних концептів або уточнення вже існуючих.
2. Відповідність нормам мови. Термін є частиною лексичного складу літературної мови, тому має відповідати її нормам. Ця вимога передбачає заміну професійних жаргонізмів та невластивих форм слова в літературній мові.
3. Інтернаціональність. Запозичення у системі права є невід'ємною частиною системи. Науковці вважають, що використання запозиченого терміну доцільне лише у випадку відсутності повноцінного відповідника у мові. Зараз в мовах існує тенденція використання інтернаціоналізмів у всіх сферах

людської діяльності. Так, в системі професійної мови з'являються синонімічні терміни. Для права це є проблемою, адже ця сфера діяльності, як ніяка інша тяжіє до однозначності висловлення. Ф. Нікітіна на основі досліджень П. Брауна визначила переваги функціонування інтернаціоналізмів, вказуючи на те, що спільна лексика: а) сприяє повсякденній комунікації; б) має широке застосування у вивченні та викладанні іноземних мов; в) передає інформацію стосовно культурно-історичних контактів між різними народами; г) може інтерпретуватися як словник пан-європейської культури; г) робить вагомий внесок у дискусії стосовно іншомовних запозичень [43, с. 57].

4. Лаконічність. Ця вимога характеризується відсутністю у словосполученні інформаційно зайвих мовних елементів (тавтологію, повтори та неінформативні частки).

У ДСТУ 3966-2009 ця вимога сформульовано як «Рациональність стислості терміна». Згідно засад розроблення термінів існує тенденція і до їх скорочення, але «скорочуючи довжину терміну, треба стежити, щоб не було вилучено з його складу важливого терміноелемента, що порушуватиме поняттєву сутність терміна» [78, с. 17].

5. Однозначність терміну, тобто його відповідність між лексичним значенням та термінологічною одиницею. Термін системи права має позначати лише одне поняття, а поняття може бути визначене лише одним терміном системи права.

Між різними сферами допускається багатозначність термінів.

Ця вимога включає в себе явище синонімії у системі права. Хоча воно поширене у термінологічній системі, воно обтяжує функціонування сфери, адже часом через велику кількість синонімів на позначення одного й того самого концепту використання певного терміну є хибним.

6. Точність. Термін має відображати зміст поняття, яке він позначає. За ступінню точності, Д. Лотте поділив терміни на нейтральні, правильно орієнтовані й неправильно орієнтовані [38, с. 30]. Правильно орієнтовані

повністю відображають поняття (вбивство, адвокат); Нейтральні не дають буквального значення(ордер, документ, рішення); Неправильно орієнтовані неправильно відображають поняття(усиновлювач – особа, яка може не лише усиновити, а також удочерити).

7. Нейтральність. Термін системи права має нести лише інформативну функцію без емоційно-експресивного забарвлення, що може сприяти його хибному тлумаченню.

8. Вмотивованість. Ця вимога характеризується місцем, яке займає термін у термінологічній структурі та його відношення з іншими термінами. Вмотивованість визначається внутрішньою формою слова.

Існують різні класифікації вмотивованості терміну. В. Лейчик визначає три типи вмотивованості терміну: мотивовані терміни, напівмотивовані терміни, немотивовані терміни[36, с. 118-127].

Внутрішня форма слова важлива для адекватного перекладу, тож необхідно зважати на вмотивованість терміну.

Італійські вчені серед вимог визначають: 1) точність, простоту і ясність; 2) об'єктивність; 3) абстрактність; 4) наповненість значення; 5) стислість чи лаконічність; 6) емоційну нейтральність; 7) відсутність двозначності; 8) логічність[73].

На нашу думку, необхідно також виділити такі вимоги, як: контекстна інваріантність – тобто одне й те саме значення терміну у різних контекстах; евфонія – милозвучність термін, що впливає на запам'ятовування та вживання терміну; та фаховість – професійна приналежність терміну до термінологічної системи певної сфери діяльності.

Всі ці вимоги необхідні для зрозумілості використання терміну в певній галузі та його подальшого вірного трактування чи перекладу.

1.3.4. Класифікація термінів юридичного дискурсу. У сучасному термінознавстві існують різноманітні класифікації термінів згідно їх індивідуальних характеристик.

Здебільшого певний термін використовується лише в рамках певної галузі, але є й такі, які є універсальними для декількох сфер діяльності. Згідно цього терміни поділяють залежно від ступеню спеціалізації:

1. Загальноживані терміни – терміни, що вживаються у багатьох сферах (система, закон). Терміни такого виду здебільшого потребують конкретизації в окремій сфері за допомогою додавання конкретизуючого слова (чинний закон, ухвалити закон, закон природи)
2. Міжгалузеві терміни – терміни, що вживаються у споріднених, а іноді й у віддалених сферах. Так, юриспруденція має спільну термінологію з іншими науками (приватна власність, покривати витрати)
3. Вузькогалузеві терміни – терміни вживані в окремій сфері (вінδικція, позов, правовідносини)

У юридичному дискусії розрізняють терміни і за іншою класифікацією:

1. Загальноживані терміни. У правовій галузі ці слова використовуються у загальноприйнятому значенні. Із загальної кількості термінів законодавства 80% – загальноживані слова [58, с. 26]. Наприклад, загальноживане слово *забезпечувати* у юридичному контексті *забезпечувати функціонування* отримує більш строгі значення (створювати необхідні умови).
2. Спеціально-юридичні терміни. Слова, що належать цій галузі. Велика кількість таких термінів увійшла до загальноживаної мови (злочинець, аліменти).
3. Спеціально технічні терміни. Це терміни, що мають значення у галузі спеціальних знань – медицини, соціології, економіки [53, с. 431].

Крім термінів, у лексичній системі права використовуються професіоналізми та номенклатурні назви.

Професіоналізми – слова, що поширені серед працівників однієї і тієї ж професії.

Існує три погляди на співвідношення термінів та професіоналізмів. Деякі науковці ототожнюють ці поняття (М. Шанський, О. Ахманова). Інші розмежовують професійну лексику й термінологію (М. Степанова, І. Чернишова, Ф. Клуге, О. Трубачов). А деякі підтверджують спільні характеристики цих одиниць, але не

заперечують і їх розбіжностей (О. Калінін, В. Прохорова, Н. Фоміна, Н. Медведєва, С. Шелов).

Варто наголосити на тому, що терміни – це офіційно усталені лексикологічні одиниці, а професіоналізми – неофіційні слова-заміни (хвіст – стеження чи заборгованість, аристократ – кишеньковий злодій високої кваліфікації, рихтувати закон, вакуум права, адмінматеріали).

Номенклатура – назви конкретних об'єктів певної сфери. У правовій галузі це назви органів, установ, посад, документів (Заслужений юрист України, Закон України «Про Національний банк України»).

За походженням термін може бути:

1. Питомим (відповідач, злочин, правосуддя, довіреність)
2. Запозиченим (авізо – італ., юриспруденція – лат.)

За семантикою термін може бути однозначним та багатозначним. Наприклад, слово *суд* має декілька значень: 1. Державний орган, який розглядає цивільні, кримінальні та деякі адміністративні справи. 2. Приміщення для судових засідань. 3. Розгляд цивільної або кримінальної справи; судовий процес. 4. Покарання, розправа.

За лексико-граматичною приналежністю терміни поділяються на іменники(суд, експертиза, вирок), прикметники(законний, правовий), дієслова(ув'язнювати, заключати), прислівники(неумисно, умовно).

Є. Щургіна пропонує таку класифікацію юридичних термінів:

1. за джерелом виникнення
2. за ступенем конкретності: однозначні чи ті, що потребують тлумачення
3. за ступенем складності: односкладні та багатоскладні [60, с. 120].

Таким чином, нами було виділено основні класи правової лексикології та її особливості.

Висновки до Розділу 1

На основі проведеного дослідження, можемо дійти наступних висновків:

1. У сучасній системі мови важливе місце посідає фахова мова. Через стрімкий розвиток усіх галузей людської діяльності функціонування такого розділу мови є необхідним для структуризації і розмежування лексичного складу мови. Юридична фахова мова, зокрема, забезпечує потреби у фаховій комунікації правової галузі.
2. Фахова мова представлена у вигляді конкретно оформленого фахового тексту, що дає змогу дослідити особливості його побудови та функціонування. Фаховий текст забезпечує ефективну комунікацію з огляду на адекватність інтерпретації лексичного наповнення тексту.
3. Фахові мови класифікуються за декількома підходами, тож можемо констатувати багатофункціональність юридичної фахової мови, що підтверджується її активним використанням у різних сферах в межах правової діяльності.
4. Фахові тексти, в свою чергу, мають свою типологію. У процесі розвитку мовознавства науковці намагалися дослідити галузеві тексти з огляду на різні критерії. Це зумовило появу великої кількості типологій, кожна з яких має власну особливість.
5. Основою фахового тексту є термінологія. Ця наука сформувала окремий напрям, частиною якого є юридична термінологія. Наразі, виконується активне дослідження термінології з метою уніфікації термінологічного словника у межах інтернаціональної комунікації.
6. Терміни формують наповненість певної фахової галузі, тож мають відповідати певним функціональним вимогам. Дотримання цих вимог у юридичному дискурсі допомагає досягнути доствірності при перекладі.
7. Існує також класифікація лексичних одиниць у межах кожної галузі, включаючи

юридичну, що необхідно для адекватного сприйняття та подальшого перекладу. Необхідно уникати невірних розмежувань термінів та професіоналізмів, що може призвести до стилістично неправильно оформленого повідомлення перекладеного тексту.

Структурна класифікація термінів характеризується широкою розгалуженістю, що зумовлено активізацією дослідження термінологічних груп в межах юридичного дискурсу. Крім того, продовжується процес створення нових термінів правової системи, через активізацію, зокрема, міжнародної юридичної співпраці. Тому основною характеристикою юридичної термінології наразі є уніфікація та стандартизація.

РОЗДІЛ 2

ТИПОЛОГІЯ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ, ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ТА ПЕРЕКЛАД

2.1. Структура термінів

З огляду на словотвір, мовознавці класифікують їх по різному. Так, А. Д'яков та Т. Кияк представляють наступну класифікацію:

1. Терміни-кореневі слова:

- корінна непохідна лексика (*закон, документ, свідок, позивач, abuso, colpa*);
- запозичена непохідна лексика (*ембарго, арбітраж, акцепт, амністія de facto (di fatto), de iure (di diritto), drafting*).

2. Похідна лексика:

- терміни, утворені за допомогою суфіксації (*впровадження, квотування, відшкодування, permissibilità*);
- терміни, утворені за допомогою префіксації (*недоторканність, демаркація, дискваліфікація, disfunzione*)

3. Терміни-складні слова (*злочинець, наймодавець, юриспруденція, giurisprudenza*)

4. Терміни словосполучення (*безапеляційний вирок, відшкодування збитків, capacità giuridica*)

5. Терміни абрєвіатури (*Мін'юст, ЦПК, С.д.М. – Consiglio dei ministri, ADC – Archivio di diritto costituzionale*).

6. Літерні умовні позначення.

7. Символи (знаки), наприклад, %, §.

8. Номенклатура [20, с. 13 -14].

А. Коваленко поділяє терміни на:

1. Прості, що складаються з одного слова (*заповіт, позов, apostille, articolo*)

2. Складні, що складаються з двох слів(*право власності, апеляційна скарга, arricchimento ingiustificato, capacità giuridica*)
3. Терміни-словосполучення, що складаються з декількох елементів(*галузеві принципи права, contratto a favore di terzo*) [29, с. 259].

О. Суперанська поділяє терміни на:

1. Терміни-слова, що мають у складі 1 слово (*довіреність, legge*)
2. Терміни-словосполучення:
 - Вільні словосполучення (два елементи є окремо існуючими термінами) (*захист права, захищеність особи, fatto giuridico*)
 - Зв'язані словосполучення (два елементи, які окремо не можуть утворювати термін-словосполучення) (*касаційне подання, майнові права, dati personali, diritto civile*)
3. Багатокомпонентні терміни (терміни, складені з декількох елементів) (*загальнодержавне адвокатське об'єднання, fatto illecito colposo*) [55, с. 148].

Багатокомпонентні словосполучення можуть бути різних видів:

- Прикметник + іменник (*фізична особа, речові докази*)
- Іменник + іменник (*права затриманого, відчужувач майна*)
- Прикметник + прикметник + іменник (*державна виконавча служба*)
- Іменник + прикметник + іменник (*режим розподільного проживання*)
- Прикметник + іменник + іменник (*спільне право власності*)
- Дієслово + іменник (*висувати звинувачення*)
- Дієслово + прикметник + іменник (*порушувати судову справу*)
- іменник + іменниково-прийменникова конструкція (*пенсія по старості*)

Один з компонентів є головним, а інший залежним, який конкретизує значення основного елемента. Наприклад, кримінальний кодекс (основним є слово *кодекс*, а залежне слово *кримінальний* уточнює його приналежність). Полікомпонентні терміни можуть включати чотири, п'ять, шість і більше одиниць: *добровільна відмова від привласнення коштів; спроба застосування вогнепальної зброї; умисне вбивство при обтяжуючих обставинах.*

Варто також звернути увагу на те, що в італійській мові порядок компонентів у словосполученнях будуть дещо відрізнятися від української мови:

- Іменник + прикметник (*firma digitale*)
- Іменник + іменник (*garanzia di qualità, mandato alle liti*)

Окрім головних складових словосполучення у ньому використовують також прийменник, адже саме він дає позначення роду; іноді використовують складену форму прийменника й артикля)

Структурна класифікація термінологічної системи сфери права досить розгалужена, що зумовлено активізацією дослідження термінологічного шару лексики. Наразі, науковці продовжують вивчення, звертаючись до змісту та специфіки окремих термінологічних груп.

2.2. Способи творення термінів у юридичній практиці

Терміни – це структурний елемент загальноживаної мови, тому при творенні нових термінів використовують ідентичні літературній мові способи словотворення. Але при цьому необхідно пам'ятати, що створюється термін для позначення конкретних понять, а для їх творення вже були встановлені певні стандарти.

Серед науковців існує багато модифікацій способів творення термінів. О. Реформатський виділяє:

1. Запозичення
2. Переклад усталеного терміну
3. Термінологічна специфікація загальноживаного слова
4. Деривація [50, с. 163—197].

Г. Флук серед способів термінотворення виділяє:

1. специфічне для фаху використання загальноживаних слів(метафора, метонімія, специфікація, дефінітивне визначення)
2. Застосування елементів слів з інших мов(запозичення, калькований переклад)
3. Деривація
4. Утворення складних композицій(словоскладання, словосполучення)

5. Скорочення слів[41, с. 183].

За А. Д'яковим існує три основні способи творення термінів:

- 1) Використання внутрішніх ресурсів мови
 - (1) карбування похідних слів
 - (2) надання наявним словам нових значень (семантична деривація)
 - (3) складання основ
 - (4) укладання словосполучень
- 2) Пряме запозичення терміноелементів
 - (1) Повне запозичення (і внутрішня, і зовнішня форма)
 - (2) Неповне запозичення (тільки внутрішня форма)
- 3) Вигадування штучних слів [20, с. 105—106].

Термінологія права теж має свої моделі творення та джерела походження. В українській мові терміни права(за Л. Чуліндою) походять з наступних джерел:

1. Запозичення латинських термінів і правових понять (*апеляція, алібі, документ, реформа*);
2. Використання термінів з нормативно-правових актів Київської Русі (*закон, суддя, свідок, карати*);
3. Надходження термінології з розвинутих сучасних правових систем (*контрабанда, бартер, монополізм*);
4. Існування термінології нормативно-правових актів України (Конституції, законів, кодексів), міжнародних документів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Правнича термінологія, зафіксована в Конституції України, є обов'язковою для вживання в галузевому законодавстві. Наприклад, у Конституції України вжито термін *перепинити злочин* (ст. 29). Це означає, що у відповідних законах, Кримінальному та Кримінально-процесуальному кодексах України це юридичне поняття має позначатися саме цим терміном, а старий термін *припинити злочин* не повинен вживатися;
5. Джерелом нових термінів може бути перекладацька діяльність. Перекладач може:
 - а) передати іншомовний термін, якого немає в українській мові, засобами

українського алфавіту або б) дати описову конструкцію правового поняття українськими словами, які утворюють терміносполучення [58, с. 74].

Слід зауважити, що серед запозичень В. Лейчик виділяє чотири типи:

- Запозичення терміну
- Запозичення фрагмента термінології
- Запозичення терміносистеми
- Запозичення принципу створення терміносистем [36, с. 63—70].

Способами творення термінології права в українській мові є:

1. Калькування (*демократія – народовладдя, інтернаціональний – міжнародний*). Серед цих слів нерідко трапляються літературно невірні конструкції. Наприклад, у нормативних документах часто використовують словосполучення *завідуючий*, хоча правильним є *завідувач*.
2. Запозичення. Важлива роль у процесі належить перекладачеві. Якщо в юридичному дискурсі бракує необхідних лексичних одиниць на позначення певного поняття, перекладачі першими намагаються створити відповідний лексичний еквівалент. Такий еквівалент можна створити двома способами, а саме: використання першоджерельного терміна або його транскрибованої версії – пряме запозичення (*агент, акція, гарантія, експорт, компанія, компенсація, контракт, ліцензія, менеджер*); підбирання парафрази – роз'яснення; надання термінологічного статусу слову загального вжитку – термінотворення [5, с. 33—35].
3. Деривація.
 - Суфіксальна. За допомогою суфіксів створюють іменникові терміни. У процесі створення термінів «засобом номінації дій, процесів та операцій виступають суфікси –нн(я), -анн(я), -енн(я), -інн(я), яким властиве загальне словотвірне значення предметної дії, процесу. Такі терміни означають не саму дію в її конкретному вияві, а лише назви процесів та дій» [57, с. 5]. Наприклад: *впровадження, квотування, погодження, позбавлення, регулювання*. Також, творення відбувається за допомогою суфіксів -ації, -ізації: *апеляція, конфіскація, спеціалізація, інтеграція*.

Також існують паралельні терміни, які створенні за допомогою різних суфіксів: *ліквідування–ліквідація, інтегрування–інтеграція*. Широко використовуваним є суфікс *-ість*: *єдність, результативність, наступність*.

- Префіксальна. Активно використовують наступні префікси для творення термінів правової галузі: *квазі-/quasi-, макро-/makro-, мікро-/mikro-, фото-/foto, анти-/anty-, де-/de-, дис-/dys-, інтер-/inter-, контр-/kontr-* (*антидержавний, демаркація, дискваліфікація, квазігроші, фотографія (криміналістична) та ін.*)
- Префіксально-суфіксальна. Термінів такого типу створення не багато: *безпартійний, антирегулювання*.
- Безафіксна. Творення термінів за допомогою усічення: *згода, доказ, заява*.

4. Неологізація. Технічний комітет стандартизації науково-технічної термінології Держстандарту і Міносвіти України (ТК СНТТ) спробував структурувати процес термінотворення зазначивши, що «для позначення сформульованого поняття (якщо нема потенційних термінів, які можуть відтворити потрібний відтінок значення) термінолог, відповідно до законів словотворення, творить нове слово-термін або термінологічне словосполучення з кореневих мовних основ, надаючи йому, за допомогою відповідних префіксів та суфіксів, потрібного відтінку в значенні» [80]

5. Інтернаціоналізація. Здебільшого, грецької та латинської мови: *укр. кодекс з лат. codex; укр. амністія з лат. amnestia; укр. кримінологія з лат. crimen + грец. logos* тощо.

Інтернаціоналізми необхідно розмежовувати з екзотизмами. Екзотизми – це слова, запозичені як із неіндоєвропейських, маловідомих мов, так і з індоєвропейських, які асоціюються з чужою культурою, та вживаються для передачі певних властивостей побуту, одягу та звичаїв іншого народу [17, с. 21]. Наприклад: *судебник(рос.), альтинг(ісл.), кортеси(ісп.), фолькетинг(дат.)*.

6. Аббревіатури. Приклади: *КПК, МВД*. Іноді скорочення мають двозначне

сприйняття: *ОРД (оперативно-розшукова діяльність, організаційно-розпорядчі документи)*

7. Основоскладання. Даний тип передбачає поєднання кількох основ слів: волевиявлення. Або складання скорочених основ: виконком.
8. Способом термінотворення є також перенесення імені винахідника на його винахід. В правовій сфері це види зброї: *гвинтівка Токарева, пістолет Макарова, автомат Калашнікова*. Не рідко використовується і номенклатурна назва: *ПМ, АК*.

Необхідно пам'ятати, що фундаментом термінології права багатьох країн є термінологія римського права: *prior tempore* – перший за часом, *alterum non laedere* – не шкодити іншому). В італійській мові теж існує багато запозичень латинської мови, які досі вживаються: *affidavit* – письмова та завірена заява, *alibi* – алібі, *de iure condendo* – закони, *ipso iure* – за законом.

В італійській мові виділяють наступні способи збагачення мови:

- 1) Зовнішній. Запозичення з інших мов (*manager, stepchild adoption*).
- 2) Внутрішній. Створення нових слів на основі вже існуючої лексики. Для цього способу можна виділити наступні методи формування нових слів:
 - Словотвір (префіксація і суфіксація) (*contraparte, accreditamento*)
 - Складання (*crocerossina, posacenere*)
- 3) Левова частка належить суфіксальному та префіксальному способу словотвору.

У правовій сфері часто зустрічаються слова з наступними префіксами:

Contro – вказує на опозицію: *controdenuncia* – зустрічний позов, *controesame* – допит обвинуваченого або свідка, який здійснюється стороною, яка спочатку не вимагала признання, *controinterrogatorio* – допиту захисту або обвинувачення підсудного або свідка, що протиставляється тому, що вже було здійснено протилежною стороною, *controparte* – протилежна сторона, *controquerela* – позов, який відповідач, у свою чергу, порушує проти позивача, *controricorso* – зустрічний позов. Терміни *controquerela* та *controricorso* виступають неологізмами.

Il- теж має заперечне значення. Є морфологічною варіантою префікса in-: *illiceità* – незаконний.

In- має заперечне значення: *inadempimento* – невиконання зобов'язаностей.

Ri- вказує на повторення: *riesame* – перегляд.

Semi- вказує на частковість: *semilibertà* – можливість для ув'язнених покинути в'язницю на декілька годин, щоб працювати і соціалізуватися.

Sopra- вказує на додавання: *sopraddazio/sovradazio* – додаткове мито, сплачується на додаток до звичайного мита, але *sopralluogo* – огляд місця злочину.

Super- вказує на надлишок: *supertestimone* – свідок, що в попередньому слідстві або в ході судового розгляду надав вирішальні докази(вказує на надзвичайну важливість свідка до поточного процесу).

Найпоширеніші суфікси:

-tà/-età/-ità: *accertabilità* – впевненість, *affidabilità* – надійність, *annullabilità* – скасування, *conflittualità* – конфліктність, *criminalità/ criminosità* – злочинність, *preterintenzionalità* – ненавмисність, *mafiosità* – мафіозність, *obbligatorietà* – обов'язковість, *giuridicità* – законність, *invalidità* – недійсність, *recidività* – рецидивізм. Поняття *accertabilità*, *affidabilità*, *antigiuridicità*, *annullabilità*, *conflittualità*, *confrontabilità e mafiosità* є неологізмами.

-mento/-amento /-imento: *accompagnamento* – той, кого призначено владою судової системи для відповідача або свідка, *accreditamento* – перебування дипломата у визначеній країні, *imprigionamento* – ув'язнення.

-tore / -atore / -itore: *assicuratore* – суб'єкт господарювання, який бере на себе ризики, які покриваються страховим договором, *sequestratore* – той, хто здійснює викрадення, *spacciatore* – той, хто продає наркотики.

-ista - *civilista* – адвокат, який займається цивільним правом, *penalista* – експерт з кримінального права і адвокат, що займається кримінальними справами, *processualista* – працівник процесуального права, *cassazionista* – адвокат, що входить до реєстру адвокатів у Верховному суді, *colpevolista* – відноситься до тих, хто, приєднується до сторонників вини обвинуваченого, *divorzista* – експерт у справах розлучення.

-zione / -azione /-izione: *cassazione* – скасування юрисдикційної міри, *colpevolizzazione* – звинувачувати, *contravvenzione* – порушення кримінального права, *delegificazione* – скорочення обсягу втручання, *invalidazione* – заява чи доказ недійсності, *scarcerazione* – звільнення обвинуваченого або звільнення ув'язненого.

-ario: *affidatario* – довірчий власник, *delegatario* – той, хто стає кредитором після делегування, *donatario* – бенефіціант дарування, *sequestratario* – довірчий керуючий.

-ale: *criminale* – правопорушник.

-iere: *carceriere* – охоронець в'язниці, *prigioniero* – той, хто позбавлений особистої свободи.

-bile: *abrogabile* – що може бути скасовано, *accertabile* – що може бути прийнято, *annullabile* – що може бути анульовано, *catturabile* – кого можна затримати, *giudicabile* – які можуть або повинні бути суб'єктом юрисдикційного судового рішення.

-ale /-uale: *condominiale* – що стосується кондомініуму, *conflittuale* – що стосується конфлікту, *delinquenziale* – що стосується правопорушення.

-ivo: *abrogativo* – що скасовує, *assicurativo* – що стосується страхування, *confutativo* – що варто спростувати, *impugnativo* – що має намір оскаржити.

В італійській термінології права розрізняють також творення термінів з метою окреслення певного поняття:

1. поєднання двох слів: *legge delega* – закон, який набирає чинності без голосування в парламенті, *legge ponte* – закон, виданий в очікуванні іншого більш органічного і, отже, кращого закону, *legge quadro o legge cornice* – закон, який містить основні принципи, що стосуються регулювання певного правового питання, *legge stralcio* – частина більш загального закону, ще не затвердженого парламентом.
2. Поєднання двох слів за допомогою прийменника: *accesso sul luogo* – процедурна формальність, що полягає в перевірці з метою виявлення всіх можливих доказів, *accuse senza fondamento* – необґрунтовані звинувачення,

atto d'accusa – те, що доводить до відома обвинуваченого про злочин, що йому висувається.

Таким чином, нами було окреслено способи творення нових термінів. Головним чином терміни створюються за допомогою внутрішніх ресурсів мови. Але за активної генерації нових понять та процесів необхідність у створенні нової лексики збільшилась. А через активну міжнародну співпрацю спільнота все більше почали вдаватися до стандартизації. Тому всі країни починають тяжіти до уніфікації термінології у всіх сферах діяльності.

2.3. Типологія термінів у межах юридичних текстів італійської та української мов

Мова права вимагає певних правил. З огляду на мовні та культурні особливості кожна нація висуває свої вимоги до правової мови.

Для юридичної мови, яка використовується у законах та інших нормативно-правових актах, характерною є така сукупність специфічних ознак (на лексичному, семантичному, граматичному та стилістичному рівнях):

- наявність термінів законодавства, офіційних номенклатурних позначень, аббревіатур (*дивіденди, пеня*);
- нормативна дефінітивність термінів і номенклатурних назв (*Апеляційна палата, Європейський суд з прав людини*);
- законодавча фразеологія (юридичні формули, штампи, кліше) (використовуються в нормативному акті як цілком самостійні одиниці мови, зміст яких не залежить від тексту, в якому вжиті ці фразеологізми - *якщо інше не передбачено законом, в порядку визначеному законодавством, позовна заява*);
- стандартизованість (лексичних, граматичних, синтаксичних і композиційних засобів);
- іменниковий характер тексту (віддієслівні та відприкметникові іменники, відіменні прийменники та ін.);
- переважання дієслів у формі 3 особи однини теперішнього часу, інфінітива у

- поєднанні з предикативним прислівником, прикметником чи дієсловом;
- синтаксичні конструкції у формі регулятивно-нормативних тверджень (констатаційного, зобов'язального, імперативного, заборонного, оцінно-правового характеру);
 - застосування граматичної категорії модальності для регламентації різних моделей правової поведінки (можливості / неможливості, бажаності / небажаності, необхідності, обов'язковості дії);
 - узагальненість та знеособленість викладу (безособові, неозначено-особові, узагальнено-особові, інфінітивні, дієприслівникові конструкції);
 - поширеність речень із пасивно-зворотним дієсловом на -ся в ролі предиката та пасивних конструкцій (гарантується, визначається);
 - предикативні форми на -но, -то (визнано, прийнято); переважання складнопідрядних синтаксичних конструкцій над складносурядними і безсполучниковими[2].

Юридична публіцистика має свої особливості: поєднання в межах одного тексту різностильових елементів (застаріле і нове, позитивне і негативне), образність (метафора, метонімія, порівняння, епітети, гіперболи тощо), протиставлення (антитеза, антонімія), гра слів, парадокс, іронія, сарказм, натяк, риторичні звернення і запитання, фразеологія (*Піррова перемога уряду, Економіка наступає на горло вітчизняній пісні, Хто в «Укрнафті» хазяїн?, Друковане слово податківця - не горобець*)[11].

Італійська юридична мова має свої особливості, що притаманні саме італійському правовому осередку.

На приклад, особливості морфо-синтаксичного і текстуального рівня. У юридичній італійській мові найбільш очевидною особливістю є номінація, тобто тенденція віддавати перевагу іменнику замість дієслова як носію сенсу (*controllare o verificare – effettuare il controllo o procedere alla verifica*).

Що стосується дієслова, в правовій мові надають перевагу безособовим формам, згідно з вимогами наукової нейтральності, і пасивним формам, для забезпечення відтінку суб'єктивності.

Також для правової сфери характерним є вживання рефлексивних дієслів (*possono applicarsi* – *можуть застосовуватися*).

Важливою ознакою є розташування членів речення. Наприклад, здебільшого у реченнях спочатку ставлять присудок(дієслово), а потім підмет(іменник) (*In conclusione, quindi, non può questa Corte accogliere il ricorso*)(Sentenza Cassazione Penale). Також, прикметник передує іменнику (*generale divieto, legale rappresentante*).

З огляду на часові форми в італійській юридичній мові теж можна виокремити певні особливості. Наприклад, дуже часто використовуються “participi presenti”(qualsiasi documento proveniente dall'imputato)(Articolo 237, Codice di procedura penale); а також “l'imperfetto narrativo”(la Cassazione annullava la suddetta ordinanza)(Ordinanza, 10/7/2001) .

Тож, і в українській, і в італійській мовах є вимоги до змісту повідомлень юридичного характеру, що певним чином ускладнює завдання перекладача, а саме адекватний переклад інформації, що викладена правовою мовою.

2.4. Латинські терміни у межах юридичного тексту

У текстах юридичного спрямування нерідко зустрічаємо численні скорочення та аббревіатури. При цьому вони функціонують як самостійна одиниця. Тому варто звертати увагу на їх розшифровку. Багато скорочень текстів довіреностей складають скорочення латинського походження. При опрацюванні даного напряму перекладу нами було виділено наступні приклади:

a.a. – *ad acta* – до справ, до справи (помітка на ділових паперах)

a. c. – *anni currentis* – цього року

a. d. – *ante diem* – до цього числа

a. d. – *a dato* – з дня підписання, з вказаного числа

a. i. – *ad inter.*; *ad interim* – протягом деякого часу, тимчасово

an. – *anonymus* – анонімний

a. v., adv., ad val. – *ad valorem* – за ціною, згідно з оцінкою

b. f. – *bonum factum* – схвалено

- c.* – *circa* – приблизно
- cito* – швидко
- d. b. e.* – *de bene esse* – умовно, тимчасово
- d. d.* – *de dato* – починаючи з числа...
- de facto* – де-факто, фактично
- de jure* – юридично, за правом, формально
- ex jure* – за правом
- fv., f. v.* – *folio verso* – на наступній сторінці
- h. a.* – *huius anni* – цього року
- hic et ubique* – тут і всюду
- i. c.* – *in casu* – в даному випадку
- i. e.* – *id est* – тобто
- i. f., in f.* – *in fine* – в кінці
- in f.* – *in fidem* – за довіреністю
- in. ex.* – *in extenso* – повністю, дослівно
- it., item* – також
- L. s.* – *locus sigilli* – місце печатки
- N.* – *numerus* – число; кількість
- N. B., NB* – *nota bene* – зверніть увагу
- per procura* – за довіреністю
- p. r. n.* – *pro re nata* – за виниклих обставин
- pro et con.* – *pro et contra* – за та проти
- Q., q., qu.* – *quasi* – квазі, нібито, уявний
- s. d.* – *sine die* – без дати, без указання строку, на невизначений строк
- s. l.* – *secundum legem* – у відповідності з законом
- sg., sig.* – *signatura* – підпис
- s. s.* – *supra scriptum* – написано вище, див. вище
- u. s., ut sup.* – *ut supra* – як вказано вище
- v., vs., vers.* – *versus* – проти; в порівнянні з; в залежності; по відношенню до
- v. v.* – *vice versa* – навпаки

Працюючи з текстами юридичного напряму також маємо можливість виокремити латинські лексеми, які неважкі у трактуванні, адже італійські юридичні терміни були створені на базі термінів та понять римського права. Здебільшого сучасні юристи все ж тяжіють до використання функціональних італійських термінів, а також виразів юридичного спрямування.

Accusatio – обвинувачення, скарга (іт. *Accusa*)

Actio – позов (іт. *Atto*)

Actis testantibus – згідно документів (іт. *secondo i documenti*)

Ad verbum – дослівно (іт. *alla lettera*)

Appellatio – апеляція (іт. *Appello*)

Civis – громадянин (іт. *Civile*)

Compos mentis – при здоровому глузді (іт. *in possesso di tutte le proprie facoltà*)

Condicio – умова (іт. *Condizione*)

Consensus – домовленність (іт. *Accordo*)

Contractus – дозволена угода (іт. *Contratto*)

Culpa – провина (іт. *Colpa*)

Mandatum – доручення (іт. *Mandato*)

Pactum – угода (іт. *Patto*)

Testato – у присутності свідків (іт. *in presenza di testimoni*)

Tutela – опіка (іт. *Tutela*)

Ususfructus – право володіння (іт. *Usufrutto*)

Сучасна юридична наука все ще активно використовує латинську юридичну лексику. Вона, звичайно, знаходить вираження у лексемах, що сформовані у межах італійської юридичної системи (*avvocato, leggitimità*). Але також часто використовуються юридичні формули та вирази (*de facto, veto*). При оформленні текстів довіреностей випадків використання термінів латинського походження було виокремлено небагато.

2.5. Методологія визначення основних способів перекладу тексту

Доцільно виділити наступні підходи перекладу юридичної термінології як найбільш ефективні при виборі оптимальних перекладацьких відповідників:

- експлікація значення термінів за допомогою їх співвіднесення з прототипом юридичної події, його учасниками, умовами перебігу або наслідками, а також деталізація фонових знань;
- вибудовування множинного ряду варіантів тлумачення термінології з урахуванням виявлених перекладацьких прецедентів і (або) їх коригування через відстеження альтернативних версій тлумачення, тобто побудова альтернативних інтерпретацій, використання різних рівнів мовної системи;
- вибір оптимальної перекладацької відповідності, яка відповідає вимогам мікро- і макроконтексту і правилам текстобудови в юридичному жанрі. [13, с. 22]

Шукають способи перекладу іншомовної термінології у різний спосіб. Не рідко використовуються перекладацькі трансформації. Я. Рецкер визначає трансформації як «прийоми логічного мислення, за допомогою яких ми розкриваємо значення слова іноземної мови у контексті та знаходимо його відповідність у мові перекладу, що не збігається із словниковою» [51, с. 167].

Згідно класифікації В. Комісарова трансформації можуть бути поділені на:

1. Лексичні: - транскрипція/транслітерація
- калькування
2. Граматичні: - синтаксичне уподібнення
- об'єднання речень
3. Лексико-граматичні: - антонімічний переклад
- компенсація
-експлікація [32]

Тим не менш, активізація перекладу безеквівалентної лексики зумовила поповнення списку перекладацьких трансформацій.

Сучасні наукові поділяють трансформації на 4 великі групи:

1. Лексичні
2. Лексико-семантичні

3. Граматичні

4. Лексико-граматичні.

Розглянемо кожну з груп більш детально.

Лексичні трансформації використовуються, якщо у тексті зустрічаються лексичні одиниці незнайомі мові перекладу.

Видами лексичної трансформації є:

1. Транскодування – передача звукової чи графічної форми слова.

Транскодування в свою чергу поділяється на:

- Транскрибування – передача звукової форми слова літерами мови перекладу, наприклад: *impeachment* – імпічмент.
- Транслітерування – передача графічної форми слова літерами мови перекладу: *documento* – документ.
- Змішане транскодування – поєднання транскрибування та транслітерування (застосовується переважно для власних назв).
- Адаптивне транскодування – форма слова адаптується до мови перекладу: *civile* – цивільний.

Транслітерація та транскрипція використовується перш за все для перекладу власних назв.

2. Калькування – це ще один поширений спосіб перекладу. Калькування (від фр. *calque* «копія») – копіювання іншомовного слова за допомогою свого, незапозиченого матеріалу; поморфемний переклад іншомовного слова. [13, с. 173].

Використовується для складних слів та словосполучень: *interdisciplinare* – міждисциплінарний, *il bene inalienabile* невідчужуване майно.

Лексико-семантичні трансформації передбачають:

1. Конкретизацію – варіація трансформації яка зумовлює використання у мові перекладу лексичну одиницю з більш вузьким поняттям (*bene* – меблі).
2. Генералізація ж навпаки передбачає вживання більш ширшого поняття при перекладі лексичної одиниці (*macchina* – засіб пересування).
3. Модуляція – заміна лексичної одиниці без шкоди для контексту (*è facile da*

capire – це не складно зрозуміти – у поданому прикладі переклад було здійснено за допомогою частки «не»).

Граматичні трансформації, тобто зміна структури речення, використовуються перекладачами через неможливість дослівного перекладу. Задля кращого розуміння пропонуємо розглянути їх види на матеріалі цитат із італомовних довіреностей та їх перекладу на українську мову.

Тож, серед граматичних трансформацій виділяють:

1. Членування речення – поділ складного речення на більш прості для уникнення граматичних помилок і смислових спотворень. ((61)*Il nominato procuratore potrà fare tutto quanto necessario per la migliore esecuzione del presente incarico, senza che possa essergli opposto difetto, imprecisione od indeterminatezza di poteri, con promessa di ritenere rato e valido il suo operato, il tutto sotto gli obblighi di legge e con obbligo di rendiconto.*[OAR] – Довіритель може здійснювати всі необхідні заходи для найкращого виконання цього завдання, щоб не було можливості висувати заперечення на основі порушення, неточності або невизначеності повноважень. Ця довіреність являє собою дійсний документ, що має юридичну силу, відповідно до законодавчих зобов'язань і включає зобов'язанням звітності).
2. Об'єднання речень для оптимізації викладення матеріалу мовою перекладу (Через таку особливість тексту у юридичному дискурсі як домінування складних, багатокomпонентних речень дана трансформація здебільшого не використовується).
3. Заміна частин мови коли адекватність форми тексту потребує використання відмінної від оригіналу частини мови. ((97)*Tutte le spese, imposte e tasse inerenti e conseguenti al presente atto sono a carico dell'acquirente.* [OAR] – Усі витрати, податки та збори, пов'язані з цим документом, а також всіма, які його стосуються, сплачуються покупцем).
В оригіналі було використано прийменник та іменник (a carico); в перекладі було використано дієслово(сплачуються).
4. Перестановка – зміна розташування лексичних одиниць в межах однієї фрази.

Тут важливо зважати на тема-рематичні відносини кожної окремої мови. ((48)*Di quest'atto ho dato lettura alle parti.* [EPGSRL]– Сторони ознайомлені з поданим документом).

Лексико-граматичні трансформації включають:

1. Антонімічний переклад – заміна лексичної одиниці протилежною без спотворення змісту поняття.
2. Експлікація чи описовий переклад – це пояснення змісту за допомогою вільних словосполучень.
3. Додавання – використання додаткових лексичних одиниць для передачі змісту.
4. Вилучення – вилучення лексичних одиниць з тексту перекладу, які не порушують адекватності викладу.
5. Контекстуальна заміна – переклад за рахунок підбору контекстуального відповідника, враховуючи значення одиниці перекладу.

Отже, перекладацькі трансформації – це необхідність при процесі перекладу для передання адекватного змісту вираженого. Вдало підібрана трансформація – запорука вдалого перекладу.

2.6. Способи перекладу юридичних термінів

Найчастіше переклад юридичних текстів вимагає від перекладача особливої лінгвістичної майстерності, щоб знаходити в мові перекладу еквіваленти тим поняттям, які використані в оригінальному тексті. У перекладі юридичних текстів використовують, перш за все, пошук еквівалентів, тобто відповідників, які збігаються зі значенням слова.

Слід зазначити, що юридичний переклад є не тільки перекладом однієї мови іншою, але і з однієї правової системи в іншу правову систему. З огляду на те, що правова система держав також є частиною культури мови, що вивчається, необхідно враховувати існуючу різницю в правових системах. Відсутність точних і постійних лексичних відповідників будь-якому терміну не означає неможливості передати його

сенс в контексті або його не перекладність. Будь-яке слово може бути перекладено іншою мовою хоча б описово. Це можливо на рівні контекстуального перекладу.

При перекладі галузевої літератури, в даному випадку юридичного дискурсу, важливою є взаємодія терміну з контекстом у якому він вживається. А. Коваленко виділяє 2 етапи при перекладі терміну:

1. З'ясування значення терміну у контексті
2. Переклад значення запитуваною мовою [30, с. 257].

З точки зору перекладу лексичні одиниці поділяються на: 1) ті, що вже мають відповідники у мові на яку робиться переклад (*procura* – довіренність); 2) ті, що не мають відповідників (*amministratore di sostegno* – інститут італійської правової системи, керований цивільним кодексом, функцією якого є підтримка особи, яка є повністю або частково автономною, з найменшим обмеженням можливості діяти). Тобто, ті, що мають еквівалент і безеквівалентні лексичні одиниці.

Одноеквівалентні терміни перекладаються головним чином за допомогою еквівалента в мові перекладу. Такі слова надзвичайно важливі у процесі перекладу, адже вони вказують на тематику тексту і дозволяють перекладачеві зрозуміти суть тексту для подальшого трактування значень інших слів [30, с. 220].

Здавалося б лексика певної галузі перекладається абсолютним еквівалентом, за допомогою дефініцій, які використовуються лише так і проблем виникнути не має. Але відсоток такої лексики незначний. Тому при перекладі не можна замінити запитуваний термін лише терміном мови перекладу. Це призведе до спотворення викладеного. Тому оптимальним є такий шлях перекладання термінів: «іншомовний термін - поняття - український термін», а не «іншомовний термін - український термін», з якої мови не відбувався б переклад [18, с. 35].

Велику увагу перекладач має приділити саме трактуванню лексичних одиниць тексту, щоб уникнути спотворення сенсу.

Висновки до Розділу 2

1. У межах термінознавства значна увага приділяється структурі термінів. На даний час існує багато класифікацій термінологічного словотвору. В межах юридичного дискурсу необхідно звернути увагу на багатоконпонентні терміни, адже вони потребують особливої уваги при перекладі. Здебільшого це зумовлено різницею у розташуванні елементів у межах багатоконпонентних термінів, а також використанні граматичних форм, які відсутні в українській мові (складена форма прийменника та артикля).
2. Разом з тим виокремлено і низку класифікацій творення термінів. Їх різноманіття ґрунтується на різнобічності підходів до їх вивчення, а також особливостях мови. Так, в межах юридичного дискурсу української мови найпоширенішими є запозичення, утворення слів за допомогою суфіксації та префіксації, скорочення слів, калькування, неологізація, інтернаціоналізація. В італійській мові левова частина створених термінів належить суфіксальному та префіксальному способу словотвору.
3. Кожна мова висуває свої вимоги до адекватного правового тексту. Для української мови - це наявність відповідних галузевих термінів, законодавчої фразеології, стандартизованість, інфінітивність, іменниковий характер тексту, предикативність. Для італійської мови характерні безособові форми, рефлексивні дієслова, вживання певних граматичних форм, які забезпечують чіткість викладу інформації, наприклад *participi presenti*. Наявність цих характеристик підкреслює галузеву приналежність тексту і необхідність належного перекладу, тобто адекватну передачу інформації у тій же інформаційній, мовній та галузевій площині.
4. У текстах юридичного спрямування нерідко містяться скорочення латинського

походження. Крім того, використовуються і латинські лексеми. Останнім же часом помітне тяжіння до використання виразів, що сформовані уже у межах італійської юридичної системи.

5. Під час перекладу часто вдаються до виконання перекладацьких стратегій та трансформацій. Нами було окреслено основні способи, а також проілюстровано їх на прикладах.
6. Переклад термінів передбачає віднайдення відповідників у мові перекладу. Але не завжди вдається знайти необхідний еквівалент. Важливу роль у перекладі грає контекст, адже саме він надає лексемі певного забарвлення та обмежує поняття, що міститься в ній. Саме поняття перекладач має брати за основу при перекладі, а не лексему. Таке трактування допоможе уникнути спотворенню сенсу.

РОЗДІЛ 3

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ

3.1. Стратегія перекладу юридичних матеріалів

В даний час існує значна кількість робіт з перекладознавства, що присвячені різним проблемам спеціального перекладу текстів. Проблема вивчення особливостей перекладу, зокрема італійських юридичних термінів, належить до найменш вивчених аспектів теорії перекладу, тому варто спробувати окреслити способи передачі значення юридичних термінів при перекладі з італійської мови на українську і з української на італійську.

Вчені виділяють певні складнощі в межах спеціального перекладу, наприклад, М. Гамзатов відзначає, що складнощі перекладу юридичної термінології визначаються цілим комплексом причин:

- складнощі, обумовлені мовної природою терміну;
- складнощі, пов'язані зі специфічними характеристиками юридичного терміну;
- труднощі, що виникають через розбіжність юридичних систем держав, отже, через розбіжності обсягів понять, що передаються термінами-аналогами, через існування специфічних для однієї терміносистеми одиниць і відсутність перекладацьких відповідностей в іншій [59, с. 7—9].

При перекладі юридичних текстів перекладачі розподіляють роботу на декілька етапів:

- перший етап – вибірка з корпусу галузевих термінів найбільш частотних, які фіксують споріднені поняття, наприклад: *istanza* – заява, *istante* – позивач;
- другий етап – систематизація відібраних термінів в синонімічні ланцюги або групи (критерій побудови ланцюгів задається відповідно до завдань

навчання і галузевої тематики), правове обґрунтування, юридичне обґрунтування, юридична обґрунтованість, юридична значимість;

- третій етап – переклад фрагментів тексту, що включають засвоєну на перших двох етапах термінологію;
- четвертий етап – переклад цілісних текстів, що містять термінологію даної області діяльності [10, с. 22].

Для виконання якісного перекладу юридичних текстів потрібне знання соціально-культурних і політичних особливостей країни походження тексту. Без повного розуміння сенсу документа перекладач може допустити невідповідність в перекладі юридичних документів. Юридичний переклад не може містити двозначностей і вільних трактувань: це може привести до порушення прав. Помилки в перекладі на абсолютно законних підставах можуть стати причиною судового розгляду між замовником перекладу і його виконавцем.

3.2. Поліваріантність юридичних термінів

Через таке багатоаспектне явище як полісемія різні словники можуть пропонувати різні трактування слів. Наприклад, слово *delitto* може перекладатися як *правопорушення* в одних словниках, так і *злочин* чи *проступок* в інших

Правильний вибір слова або словосполучення при перекладі в першу чергу залежить від його смислової та стилістичної адекватності оригіналу. Це можна продемонструвати на прикладі еквівалентних відповідників, які є постійними, рівнозначними і, як правило, не залежними від контексту. Наприклад, *vittima* завжди *жертва*, *schiavitù* завжди *рабство*, *colpevole* завжди *злочинець* чи *правопорушник*, *sede sociale* – місцезнаходження юридичної особи, *perquisizione* завжди *обшук*; *licenza* завжди *дозвіл*, *indotabilità* завжди *гарантія від усяких посягань з боку кого-небудь*, *colpevole* завжди *особа що вчинила злочин*. До цього ж типу відносяться багато інших слів і словосполучень термінологічного характеру з області права: *legge* – закон, *norma giuridica* – норма права, *voluntas ultima* – заповіт, *prigione* – тюрма,

stellionato – заклад чужого майна під виглядом свого, *carcerazione a vita* – пожиттєве ув'язнення, *Corte Suprema* – Верховний суд, *pretore* – світовий суддя.

Незважаючи на те, що основними характеристиками термінів є точність і однозначність, юридичній термінології часто властива багатозначність. Наприклад, *causa legale* може перекладатися як *судовий позов і судова справа*:

(37)*Allora, Cibrex Plastics sta per essere nominata in una causa legale più grande.*[RC, URL] – *Отже, на Сайбрекс Пластикс готується великий колективний позов.* [PK, URL]

(39)*Anni fa, s'impantanarono in una brutta causa legale.* [RC, URL] *Декілька років тому вони брали участь в неприємному судовому процесі.* [PK, URL]

Слово *imputato* може перекладатися як *обвинувачуваний і відповідач*. При перекладі велику роль відіграє контекст, в якому вжито аналізоване слово, оскільки в першому випадку це «людина, яку звинувачують у злочині», а в другому – «обвинувачуваний, якого вже передали до суду»:

(86)*Non implica che l'imputato non possa avere un giusto processo.* [RC, URL] – *Це не означає, що обвинувачуваний не отримає справедливого судового розгляду.* [PK, URL]

(90)*Pertanto, la Stato richiede che l'imputato sia rinviato in custodia per tutta la durata del procedimento.* [RC, URL] – *Тому, звинувачення подає клопотання щодо перебування відповідача під арештом протягом всього судового процесу.* [PK, URL]

Термін *atto* в залежності від контексту може означати процес дії, а не її найменування. Наприклад, *Estratto dell'Atto di Matrimonio* – свідоцтво про укладення шлюбу *i falsità in atti* – підробка документів.

В українській мові прикладами багатозначних термінів можуть стати слова: право, вина, кредит, суд. Наприклад, *право* може означати (1) законодавство, як, наприклад: «*Держава і право*. Ці поняття невіддільні одне від одного» та (2) обумовлену певними обставинами підставу, здатність, можливість робити, чинити що-небудь, користуватися чим-небудь, наприклад: «Законодавці пропонують дозволити слідчим суддям *надавати право* на проведення податкових перевірок» або ж (3) систему встановлених або санкціонованих державою загальнообов'язкових

правил (норм) поведінки, що виражають волю пануючого класу (в експлуаторському суспільстві) або всього народу (в соціалістичному суспільстві): «Соціалізм уперше в історії реально забезпечив основні соціальні права людини: право на працю, право на відпочинок, право на матеріальне забезпечення в старості[77, с. 156].

І вже переклад слова *право* на італійську буде здійснюватися в залежності від його контекстуального значення: *legislazione, potere, diritti*.

Слово *вина* може означати (1) негативний вчинок або злочин: «Його вина має бути доведена, ці докази мають бути отримані законним шляхом, а всі права обвинуваченого як громадянина повинні бути при цьому дотримані» та (2) причину: «Виною цьому антикорупційний фронт, який у нас хоч і відкрили, але вагомих перемог тут, поки не спостерігається» [77, с. 438].

Отже, у процесі перекладу юридичної термінології виокремлюють проблему поліваріантності відтворення термінів, що пов'язана з трактуванням понять. Перекладач має уникнути порушення логічності викладеного, що є критичним для досліджуваної галузі.

При перекладі безеквівалентної одиниці можливе створення оказіональної відповідності. Так, в області перекладу безеквівалентної юридичної лексики при відсутності в українській мові еквівалентного або варіантного відповідника італійського слова, можна вдатися до наступних варіантів перекладу:

- 1) Відповідності-запозичення, які відтворюють в мові перекладу форму іншомовного слова. Такі відповідності створюються за допомогою перекладацького транскрибування або транслітерації. Такі, наприклад, відповідники італійським словам: *servitù* – сервитут, *assessor* – асесор, *dogma* – догма, *amnistia* – амністія.
- 2) Відповідності-кальки, що відтворюють морфемний склад слова або складові частини стійкого словосполучення: *Ispettore Generale* – генеральний інспектор, *Arresti domiciliari* – домашній арешт, *azione penale* – карна справа, *precedenti penali* – кримінальне минуле, *sistema giudiziario* – судова система.
- 3) У разі неможливості створити відповідність вищевказаними способами для

передачі значення безеквівалентної лексики використовується метод опису: *azioni inattive* – акції, які не є об'єктом щоденних угод, *colludere* – домовлятися про щось, що нанесе шкоду третій особі, *consegnare* – передавати в розпорядження влади, *ereditare un fondo* – отримувати в спадок земельну ділянку, *usucapire* – отримувати у власність по праву давності, *incompatibilità* – заборона поєднувати певні види діяльності.

3.3. Професійні помилки у перекладі термінів юридичного спрямування

Перекладач має гарно знати українську мову, щоб уникнути вживання недоцільних слів, кальок і т.п. Часто допускаються помилки в наступних словосполученнях: *заключати договір чи угоду* – *укладати договір чи угоду*; *учинити злочин* – *скоїти злочин*; *юридичне лице* – *юридична особа*, *переконливі свідощтва* – *переконливі свідчення*; *діюче законодавство* – *чинне законодавство*; *позитивна відповідь* – *ствердна відповідь*; *державна казна* – *державна скарбниця*; *становить виключення* – *становить вийняток* [45, с.272].

Певні труднощі при перекладі часто викликають так звані хибні друзі перекладача. Наприклад, італійське слово *giurisprudenza* не завжди перекладається на українську як *юриспруденція*, так як часто його вживають у значенні *судова практика*. Італійський термін *personalità del diritto* перекладається як *суб'єкт права*, а український термін *юридична особа* італійською перекладатиметься *individuo*. Слово *articolo* означає не тільки *артикуль*, а й в якості юридичного терміну – *статтю закону*, *пункт*. Слово *strumento* перекладається не як *інструмент*, а *документ* чи з огляду на контекст *цінні папери*.

При перекладі з італійської на українську мову необхідно уникати нелогічності викладу і шукати усталені фрази. Наприклад, словосполучення *visti gli atti* має функціональний відповідник *розглянувши матеріали справи*, але при перекладі допускаються помилки, представляючи переклад такий як *розглянуті акти*,

проглянуті акти. Словосполучення *la persona offesa* має еквівалент *потерпілий/потерпіла/потерпіла особа*. Часто при перекладі вказують *постраждала особа*.

Зазначимо, що проблема вибору адекватного відповідника наслідком при перекладі юридичних термінів з однієї мови на іншу, зокрема, з італійської мови на українську і з української мови на італійську, залишається однією з проблем теорії перекладу, що вимагають детального вивчення. Наведені нами приклади демонструють складність проблеми, що вимагає, крім знання двох мов і знайомства з юридичною системою (правничої компетентності), підготовленості в області теорії перекладу і володіння практичними перекладацькими навичками. Розглянуті приклади дозволяють зробити висновок про те, що вибір прийнятного варіанту перекладу визначається наявністю або відсутністю еквівалента в мові перекладу. При його наявності процедура зводиться до простої підстановки обраного варіанту (з урахуванням лексичної і граматичної побудови речення), а за відсутності такого - до ретельного підбору одного з варіантних відповідників з урахуванням лінгвістичного контексту.

3.4. Специфіка перекладу скорочень та абревіатур юридичного спрямування

У мові юридичних текстів італійської та української мов функціонують різні типи скорочень. Особливо активно законодавцями використовуються багатосегментні ініціальні скорочення, наприклад: *C.d.M.* – *Consiglio dei ministri*, *G.U.C.E.* – *Gazzetta Ufficiale delle Comunità Europee*, *Cedu* – *Convenzione europea dei diritti dell'uomo*, *ПВРУ* – *постанова Верховної Ради України*, *КАС* – *кодекс адміністративного судочинства*. При перекладі таких скорочень важливо правильно визначити розшифровку. Здебільшого в мові перекладу існує прямий відповідник для позначення (стосується, головним чином, скорочень міжнародного використання). Крім того, у цій сфері скорочення займають більш сталі позиції і змінюються рідше. У процесі перекладу юридичних документів необхідно звертати увагу на особливості закону країни мови оригіналу.

Складність перекладу скорочень полягає ще й в полісемічності їх розшифровки. Наприклад, в українській мові ЦК може означати *Цивільний кодекс та Центральний комітет*, ВКП – *виробничо-комерційне підприємство та Всесвітня конфедерація праці*, ГВП – *група впровадження проекту та Головна військова прокуратура*, КПК – *Кримінально-процесуальний кодекс та комісія партійного контролю*, ОРД – *організаційно-розпорядча документація та оперативно-розшукова діяльність*, ЦВК – *Центральний Виконавчий Комітет та Центральна виборча комісія*.

В італійській доцільно зазначити наступні приклади: С.Р. – *Codice penale*, *Comunità protetta*, *Consiglio Provinciale*; С.С. – *Comitato Centrale*, *Codice Civile*; Р.Г. – *Polizia giudiziaria*, *procuratore generale*.

При перекладі дуже часто трапляється помилка у розпізнаванні скорочення слів. Одним з найяскравіших прикладів є словосполучення *il decreto legislativo* та *il decreto legge*: D.L. – *il decreto legge*; D. Lgls. / D. lgsl./ D.Leg. / D. Leg.vo. – *il decreto legislativo*. Часто перекладачі припускаються їх неоднозначного витлумачення. Здавалося б, що помилка незначна, але у їх значенні є певні відмінності. Обидва документи є законодавчим актом, але *il decreto legislativo* видається урядом тільки після отриманих ним певних повноважень від парламенту країни, а *il decreto legge* – закон, що видається урядом, який парламент країни у подальшому має законодавчо легалізувати або скасувати. Такі особливості правничої системи кожної окремої мови зумовлюють складнощі перекладу, адже необхідно розбиратися в функціонуванні юридичної галузі своєї країни для представлення якнайкращого варіанту перекладу шляхом знайдення відповідника або за допомогою описового перекладу.

Здійснюючи переклад сучасної юридичної документації з італійської на українську мову і навпаки слід дотримуватися сучасних тенденцій і правил перекладу. Звернемо увагу на переклад аббревіатур, що позначають організаційно-правові форми компаній. Основне правило перекладу назв компаній та їх організаційно-правових форм в тому, що вони не перекладаються, а транслітеруються. При перекладі з української мови на італійську, зазначають таку найпоширенішу помилку – переклад “ТОВ” як Srl (“*società a responsabilità limitata*”), “ЗАТ” як S.p.A (“*Società per Azioni*”), тощо. Смісл аббревіатур, якими позначені ці

правові форми діяльності, такий: організація зареєстрована в певній країні і діє з огляду на закони, положення, правила цієї країни.

З поданого прикладу: *«Їх могли дати лише для ТОВ «Мастер-Енерго», оскільки в їхніх руках котельні»*(Українська правда. Блоги, 20 листопада 2017) зрозуміло, що йдеться про українську компанію. А з наступного *«Так, його зарплата як депутата Верховної Ради за січень-лютий склала 47 052, 16 грн, зарплата міністра з лютого по грудень – 170 617, 43 грн., дивіденди (компанія Avitalia srl, Італія) – 65 300 євро.»*(Інфо Корупція, 16 березня 2015) бачимо, що йдеться вже про італійську компанію.

Абревіатура S.r.l. в тлумаченні італійською мовою теж позначає «Товариство з обмеженою відповідальністю», але ми розуміємо, що компанія зареєстрована не в Україні(у цьому разі в Італії). Існує тенденція, що при перекладі з української ми маємо слідувати тим самим правилам. Але оскільки українська мова не дуже поширена, маємо зробити переклад назв більш зрозумілими і транслітерувати всю назву. Наприклад, ТОВ “Мега” – TOV “Mega”. Така тенденція здається нам не дуже зрозумілою і коректною, адже транслітерована частка не несе жодної інформаційної цінності.

Для адекватності перекладу ми пропонуємо транслітерувати частину, що позначає організаційно-правову форму, а також додавати у дужках абревіатуру форми, що є відповідником у мові перекладу. Наприклад, ТОВ “Мега” – TOV “Mega” (S.r.l. in Italia). В такому випадку перекладачу доведеться дослідити юридичні системи двох мов і визначити відповідники організаційно-правових форм, але адекватність перекладу буде досягнуто. Вказана транслітерація підкреслить приналежність до певної країни, а коментар в дужках дозволить чіткіше сформулювати уявлення про юридичні основи діяльності, провівши паралель з організаціями рідної для читача країни.

Часто при перекладі на українську мову зберігають назви іноземних компаній на мові оригіналу. Наприклад, Broadcom Limited – Broadcom Limited.

Також, при транслітерації назви в дужках може вказуватися написання мовою оригіналу: Broadcom Limited – “Броадком Лімітед” (Broadcom Limited).

Сьогодні різного роду скорочення набули величезної популярності у використанні як італійського, так і українського юридичного дискурсу. Отже, одним із завдань сучасного перекладача є врахування нових тенденцій перекладу абревіатур для удосконалення адекватності перекладу.

3.5. Перекладацький аналіз відтворення італійських юридичних текстів українською мовою на прикладі довіреностей

Активізація міжнародної діяльності та інтернаціональних зв'язків зумовлюють необхідність перекладу великої кількості юридичних документів, зокрема документів, що фіксують юридичні факти. Нами було виокремлено групу документів, які потребують частого перекладу. Це документи, що фіксують факти-волевиявлення суб'єктів права, тобто угоди, договори, довіреності, скарги, заяви. Переклад довіреностей посідає важливе місце у загальній системі перекладів, тому вважаємо за доцільне дослідити відтворення італійських текстів довіреностей українською мовою.

Довіреність - документ, що дає кому-небудь право діяти від імені особи, яка видала його; доручення [77, с. 355]. Мовними особливостями довіреностей є наявність термінів юриспруденції, мовних штампів та канцелярських кліше, відсутність розмовної та емоційно-зabarвленої лексики, перифрази – словосполучення, що складаються з дієслова та іменника, що містять нейтральні однослівні синоніми: надаю право – дозволяю, бути законним представником – представляти.

Переклад довіреності – це передача тексту оригіналу мовою перекладу зі смисловим збереженням. Для довіреності як для юридичного документу це вкрай важливо. Сміслове збереження не завжди можливе за рахунок симетричної передачі лексичної та граматичної структури. Переклад передбачає врахування особливостей мови перекладу.

Проаналізувавши низку текстів довіреностей, нами було виокремлено низку труднощів. Загальна проблема – це адекватна передача смислової навантаженості тексту за допомогою влучного використання конструкцій та кліше. Складовими цих

виразів можуть бути як терміни, так і загальноживані слова, які набувають статусу терміна в межах юридичного дискурсу.

В довіреностях, як і інших видах тестів юридичного спрямування функціонують різні мовні кліше, конструкції та сталі вирази які потребують віднайдення усталеного варіанту у мові перекладу.

Наприклад, в текстах довіреностей можна зустріти наступні:

- (16)[...]è comparso il signor[...] [ОПДИР, URL]

Переклад українською: [...]постав пан [...] [ОПДИР, URL]

На нашу думку, у даному випадку доцільніше вживати переклад «[...]звернувся пан[...]», адже це одразу окреслить намір особи, яка казується у документі.

Варто зазначити, що переклад форм звернення це питання доволі дискусійне у колі сучасних перекладачів. Деякі вважають, що в офіційних документах варто вживати лише звернення пан чи пані, а ось в публіцистиці чи усному спілкування дозволене збереження форми звернення оригіналу; в нашому випадку, сеньйор чи сеньйора. Натомість, інші вважають, якщо в оригіналі було використано сеньйор, то і в перекладі це має зберегтися, незалежно від контексту вживання.

- (21) [...]mi richiede di ricevere il presente atto[...] [PGC]

Переклад українською: [...] з проханням прийняти подану довіреність [...]

- (14) [...]CONFERISCE[...] [PGC]

Переклад українською: [...]НАДАЄ [...]

- (44)Con il presente atto[...] [PGC]

Переклад українською: цією довіреністю [...]. Крім того, варто наголосити, що при перекладі використано прийом конкретизації, адже слово atto може означати будь-який правочинний документ.

- (75)La presente procura è rilasciata [...] [ОПДИР, URL]

Переклад українською: Ця довіреність видана... [ОПДИР, URL]

- (85)*Nomina*[...][ОПДИР, URL]

Переклад українською: Існує два варіанти перекладу – *Призначає та Уповноважує* [ОПДИР, URL]. Вибір того чи іншого перекладу залежить виключно від перекладача. При використанні слова *Призначає* перекладач залишить структуру викладу характеру для італійської документації; а при використанні слова *Уповноважує* наблизить документ до українського характерного.

- (84) *NOMINA quale procuratore speciale il signor*[...][ОПДИР, URL] – *ПРИЗНАЧАЄ довіреною особою громадянина*[...] /*УПОВНОВАЖУЄ Громадянина*[...][ОПДИР, URL]

Як бачимо, жоден з перекладів не порушує логіки та адекватності викладеного. Але на нашу думку доцільний саме другий варіант, адже він демонструє обізнаність перекладача у структурі та кліше написання довіреностей згідно законодавства України і не є дослівним перекладом тексту оригіналу.

- (56)*Fin da ora ratifica e conferma l'operato di esso procuratore speciale sotto l'osservanza delle disposizioni di legge.* [OAR]

Переклад українською: З даного моменту довіреність вступає в силу та підтверджує права власника спеціального довіреності відповідно до положень закону.

- (83)*Letto, approvato e sottoscritto.* [PgpVO]

Переклад українською: Прочитано, затверджено та підписано.

- (30)[...] *sempre presenti ed udenti i testi da me letto alla comparente ed all'interprete quanto all'originale in lingua italiana mentre le relativa traduzione in lingua russa è stata effettuata dall'interprete che ne dà lettura.* [ОПДИР, URL]

Переклад українською: [...] мною зачитаний вголос на мові оригіналу - італійською мовою - при свідках і в присутності особи, що постала переді мною та його перекладача. Відповідний переклад на російську

мову був виконаний і зачитаний вищезгаданим перекладачем.
[ОПДИР, URL]

- (87) *Per assolvere alle funzioni di rappresentanza al sig. XXX vengono conferiti i seguenti poteri[...]* [ОПДИР, URL]

Переклад українською: *Для виконання представницьких функцій XXX надаються такі права [...]* [ОПДИР, URL]

- (24) *[...]persone tutte delle cui identità personali sono io Notaio certo.*
[ОПДИР, URL]

Переклад українською: *Особи всіх присутніх осіб мною, Нотаріусом, засвідчені.* [ОПДИР, URL]

- (19) *[...]la cui identità è stata da me controllata a fronte del documento di identità presentato[...]* [ОПДИР, URL]

Переклад українською: *[...]в особистості якого я переконалася при пред'явленні ним посвідчення особи [...]* [ОПДИР, URL]

- (15) *[...]della cui identità, carica e poteri io, notaio, non ho dubbi[...]*
[ОПДИР, URL]

Переклад українською: *[...]в особистості, посади і повноваження якого я, нотаріус, не сумніваюся [...]* [ОПДИР, URL]

- (5) *[...] detto comparente, della cui identità personale, qualifica e poteri io Notaio sono certo[...]*[PGC]

Переклад українською: *[...] я, Нотаріус, засвідчую особистість вищезгаданої особи, що звернулася до мене [...]*

- (50) *Documento valido solo per uso amministrativo.* [ОПДИР, URL]

Переклад українською: *Документ може бути представлений тільки в органи державної адміністрації.* [ОПДИР, URL]

- (36) *All'uopo [...]*[PgpVO]

Переклад українською: *З цією метою [...]*

Завершальна частина довіреностей може мати декілька варіантів в тексті оригіналу. В текстах довіреностей України таких формулювань

знайдено не було, тому переклад виконується з огляду на логічність викладеного.

- (33) *A tal fine conferisce alla nominata procuratrice ogni e più ampia facoltà, onde non si possa mai opporre alla medesima mancanza o imprecisione di poteri.* [ОПДІР, URL]

Переклад українською: *І з цією метою наділяє призначену довірену особу усіма найширшими повноваженнями з тим, щоб уникнути заперечень з приводу відсутності або невідповідності його повноважень.* [ОПДІР, URL]

- (67) *Il tutto con premessa di rato e valido e a titolo gratuito.* [OAR]

Переклад українською: *Всі дії довіреної особи мають силу, є дійсними і здійснюються безкоштовно.*

- (68) *Il tutto con promessa di rato e valido e fin d'ora ratificato e da esaurirsi in un unico contesto.* [OAR]

Переклад українською: *Довіритель з цього моменту обіцяє визнати всі дії довіреної особи такими, що мають силу і ратифікує їх; довіреність видається на вчинення лише однієї вищевказаної дії.*

- (4) *[...] a dinanzi a me[...].* [CPGSRL]

Переклад українською: *[...]в моїй присутності[...]*

- (7) *[...]a titolo indicativo e non limitativo [...].* [OAR]

Переклад українською: *[...]що включаються, але не обмежуються[...]*

- (70) *[...]con facoltà per esso procuratore di sostituire a sé altri procuratori.* [PRTM]

Переклад українською: *...з правом передоручення*

- (13) *[...]compresa quella di sostituire a sè altro procuratore con simili o più limitati poteri[...]* [CPGSRL]

Переклад українською: *...включаючи можливість передоручення всіх або окремих повноважень[...]*

- (17) *[...]I poteri conferiti dalla presente procura non possono essere trasmessi a terzi[...]* [ОПДІР, URL]

Переклад українською: *Повноваження за цією довіреністю не можуть бути передані іншим особам [...]* [ОПДИР, URL]

Ми вважаємо за доцільне надати свій варіан перекладу, який здається нам стилістично влучнішим для цієї сфери: Повноваження надаються без права передоручення третім особам[...]

- (80) *La procura è rilasciata per un periodo di...[...]* [ОПДИР, URL]

Переклад українською: *Довіреність видана строком на...* [ОПДИР, URL]

- (32) *[...]testimoni richiesti a me noti ai sensi di legge[...]* [ОПДИР, URL]

Переклад українською: *[...]запрошених мною відповідно до закону і знайомих мені особисто свідків[...]* [ОПДИР, URL]

- (20) *[...]libro vidimato a norma di legge[...][OAR]*

Переклад українською: *[...]книга оформлена відповідно до закону [...]*

- (23) *[...]Per assolvere alle funzioni di rappresentanza [...][OAR]*

Переклад українською: *[...]Для виконання представницьких функцій [...]*

- (82) *L'Atto si compone di un foglio dattiloscritto di due pagine a norma di legge redatto da persona autorizzata sotto la mia direzione.* [ОПДИР, URL]

Переклад українською: *Складається з одного машинописного аркуша, надрукованого у відповідності з законом довіреною особою під моїм керівництвом на двох сторінках.* [ОПДИР, URL]

- (69) *Il tutto con promessa di rato e valido sotto gli obblighi di Legge[...]*

Переклад українською: *Все викладене вище підтверджується і є дійсним на основі зобов'язань у відповідності до Закону [...]* (ОПДИР, URL).

В межах юридичного дискурсу нами було сформовано оптимально правильний та доцільний переклад цієї частини довіреності, які на наш погляд теж має право на використання при перекладах: Надані

повноваження вичерпно визначаються загальним контекстом даного документа і затверджуються відповідно до Закону...

Моделі перекладу певних сталих виразів є і текстах довіреностей українського походження, але не всіх. Це зумовлено різницею правової системи країн.

Варто наголосити на одній суттєвій деталі. Більшість італійських довіреностей включають можливість передоручення повноважень третім особам. Тоді як довіреності України за замовчуванням виключають це право. Якщо ж необхідність передоручення все ж існує, нотаріус звертає на це увагу в окремому порядку.

За обсягом повноважень розрізняють такі види довіреностей: разова - на виконання однієї конкретної дії (наприклад, продати чи купити будинок); спеціальна - на виконання яких-небудь однорідних дій (наприклад, довіреність на отримання авторського гонорару протягом року); генеральна (або загальна) – на загальне управління майном довірителя. Генеральна довіреність уповноважує особу на виконання не якого-небудь окремого правочину чи певної категорії, а на укладання будь-яких правочинів. [7, с. 247]

Така схожість у видах довіреностей дає можливість без особливих труднощів перекласти саму назву довіреності.

- Procura generale – Генеральна довіреність
- Procura speciale – Спеціальна довіреність

Можемо констатувати, що довіреності передбачають використання лексичних одиниць інших галузей, таких як економічної, банківської, які, змінюючи чи не змінюючи своє першочергове значення, автоматично стають частиною юридичного дискурсу.

Опрацьовуючи текст довіреності ми стикнулися зі словами неоднозначного трактування. Тому слід правильно розтлумачити їх значення.

Наприклад, розглянемо слово *attrice*. У попередніх пунктах цього розділу ми вже розглянули явище полісемії юридичних термінів в межах правового дискурсу. Варто розглянути також міжгалузеву синонімію. Так, при перекладі подане слово буде перекладатися не *акторка*, а *позивач*.

- (27) *Rappresentare la parte costituente in sede giudiziale, tanto quale attrice che quale convenuta[...][OAR]*

Переклад українською: Представляти установчу сторону в суді як в якості позивача, так і в якості відповідача...

Слово *repertorio* також функціонує і в інших галузях. Тут при перекладі важливо визначити, що це саме *реєстр*, а не *репертуар* або *опис*. Таких документів не існує в межах юридичної системи двох досліджуваних нами країн.

Теж саме стосується слова *raccolta*. В інших галузях воно має найрізноманітніші трактування: збірник, колекція, збір урожаю, том. Зрозуміло, що використовуватимемо ми лише переклад для юридичного дискурсу. Але й тут це слово має кілька варіантів перекладу: збір, справа, прийом, матеріали. З огляду на вид нашого документу, можемо вибрати найбільш влучний переклад. На нашу думку, це *Справа*, що б позначало зібрані в одну теку документи для набуття правочинності довіреності; або *Матеріали*, що б позначало наявність переліку певних документів, які зібрані в одному місці для створення і правового функціонування довіреності, як юридично чинного документу.

Кожна довіреність містить у своєму тексті зазначення дати. При дослідженні цієї частини документів нашу увагу привернуло і слово *addì*. Ця лексема вживається виключно у формальному стилі мовлення і позначає день. Інколи можна зустріти ще більш коротку форму цього слова *di*. Маємо зазначити, що подане слово вживається не часто. Здебільшого ми зустрічаємо у тексті документів такого типу звичне для нас слово *giorno*.

Також часто зустрічаються синоніми використані поруч у тексті довіреностей. Але повними синонімами вони є лише на перший погляд. Нерідко переклад таких слів потребує від перекладача дослідження правової системи.

Наприклад, слова *eredità* та *legati* на перший погляд здаються синонімами та позначають *спадок*. Але при розгляді видів спадку визначаємо, що *eredità* означає *спадок за законом*, а *legati* – *спадок за заповітом*.

Їх контекстуальними синонімами є словосполучення *eredità testamentarie ed eredità legitime* – *спадщина заповідальна або законна* відповідно.

В залежності від характеру довіреності, вона може містити лексичні одиниці різних галузей. Наприклад, часто використовується лексика фінансової та економічної галузі. Тому при перекладі може виникнути необхідність у з'ясуванні певних термінів.

Наприклад, слова *budget* та *bilancio* вважаються синонімами. Але, вивчивши значення співставивши їх наповненість розуміємо, що *budget* є попереднім вирахуванням, тобто зазначенням цілових показників і перекладається українською мовою як *попередній кошторис*; *bilancio*, в свою чергу, є остаточними показниками, результатами після проведеної роботи і перекладається українською як *бюджет* чи *баланс*.

У тексті довіреностей звертаємо увагу на скорочення n. Подане скорочення використовується на позначення справи, реєстру чи адреси проживання та означає слово *номер* – *numero(n.)*. У перекладі українською мовою це скорочення виражатиметься за допомогою позначки №.

- (93)Repertorio n. [ОПДИР, URL]

Переклад українською: *Реєстр нотаріальних актів №* [ОПДИР, URL]

Ми вважаємо, що можна використати у перекладі скорочену форму словосполучення обмежившись словом Реєстр.

- (43)codice fiscale: n. _____...[ОПДИР, URL]

Переклад українською: *ідентифікаційний номер №* _____... [ОПДИР, URL]

Але відтворення позначки № у поданому вище прикладі не є обов'язковим. Дуже часто ця позначка опускається, адже в оригіналі українського ідентифікаційного номера ця позначка відсутня.

Варто звернути увагу на переклад власних назв, особливо невласливих мові перекладу.

У тексті довіреності нам зустрілася назва *Istituto di Credito*. Перекласти даний вираз можна двома способами: *Кредитна організація та Банк*. Кредитна організація є дослівним перекладом, що власне не викликає проблем. Але якщо перекладач хоче використати метод конкретизації, а саме конкретизувати, що кредитною установою

є банк, він має бути впевнений в цьому на сто відсотків. Можливо, для когось різниці суттєвої немає, але фахівці знають, що існують банківські та небанківські кредитні установи. А недостовірний переклад установи спричинить неадекватність перекладу.

Також, у всіх довіреностях зустрічаємо словосполучення *Ruolo del Distratto Notarile*. Українською мовою перекладається як *Реєстр Нотаріусів Нотаріального Округу*.

Ще однією власною назвою є *Libro Verbali*. Реєстр протоколів засідань - це книга, в якій повідомляються всі звичайні та позачергові збори, які було проведено асоціацією. Згідно визначення цей вираз перекладається як Реєстр протоколів засідань. При повторному використанні в тексті оригіналу, зазвичай, слово *Verbali* опускається.

Нерідко у довіреностях використовують і юридичні особи, використовуючи скорочення на позначення організаційно-правової форми. Наприклад, назва *Trasporti integrati e logistica s.r.l.*

Переклад власних назв питання досить дискусійне. Нами вже було зазначено, що переклад організаційно-правової форми може спотворити закладену інформацію в оригінальному тексті, адже форма організації діяльності несе імпліцитну інформацію про законодавство країни.

Організаційно-правовій формі s.r.l. в Італії відповідає Товариство з обмеженою відповідальністю в Україні. Але робити переклад, на нашу думку було б не доцільно, принаймні без зазначення оригінальної назви форми організації роботи. Так, ми вдалися б до перекладу наступним чином: Траспорті інтеграті е логістика с.р.л (організаційно-правова форма в Україні – ТОВ) або Траспорті інтеграті е логістика с.р.л (*Trasporti integrati e logistica s.r.l.*).

Вважаємо за доцільне у будь-якому випадку додати пояснення чи розшифровку організаційно-правової форми задля кращого розуміння читачем змісту, що характеризуватиметься з точки зору перекладознавства такою перекладацькою трансформацією як додавання.

3.6. Аплікація перекладацьких трансформацій у перекладах довіреностей

У попередніх підрозділах нами вже було розглянуто перекладацькі трансформації. Здебільшого ми розглядали дане явище з точки зору терміну. У поданому розділі намагатимемось охарактеризувати його з точки зору завершеного тексту юридичного спрямування, включаючи всі особливості дискурсу.

Хоча юридичний дискурс характеризується сталістю, у процесі перекладачу все ж доводиться використовувати перекладацькі трансформації. Це зумовлено різними причинами. Перш за все, для того щоб досягнути адекватності перекладу. А також, для належного мовного оформлення перекладу з точки зору лексичної, граматичної та семантичної структури мови.

Часто у процесі перекладу нам доводиться користуватися перестановкою. Трансформація порядку слів, тобто зміна розташування елементів тексту можлива при перекладі на українську мову.

Наприклад:

(9)[...] *affinchè per conto, nome ed interesse di esso mandante abbia a procedere alla vendita a chi vorrà, per il prezzo, patti e condizioni più vantaggiosi l'autoveicolo usato contraddistinto dai seguenti dati* [...] [OAR]

[...] за дорученням, від імені, та інтересів довірителя здійснити продаж транспортного засобу за більш вигідною ціною та умовами, що експлуатувався з такими даними [...]

(27) [...] *rappresentare la parte costituente in sede giudiziale, tanto quale attrice che quale convenuta; nominare avvocati e ausiliari, effettuare o chiedere atti di procedura o provvedimenti conservativi ed esecutivi* [...] [OAR]

[...] представляти установчу сторону в суді як в якості позивача, так і як відповідача; призначати адвокатів та асистентів, виконувати або вимагати процедурні документи або консервативні та виконавчі заходи [...]

Використання трансформації порядку слів було зумовлено системою української мови. Прикметники в італійській мові зазвичай розташовані в постпозиції відповідно до іменника. В українській мові зазвичай вони розташовані в препозиції.

Іноді українська мова допускає зворотній порядок слів. В італійській інверсія явище не таке поширене.

При перекладі може змінюватися мовна структура, але інформативна має бути завжди збережена. Йдеться про тема-рематичні відносини. Незалежно від зміни порядку слів тема і рема мусять зберегти свої функції, щоб не спотворити зміст. При викладенні інформації вже висловлена думка додається новими смисловими знаннями. Те, що позначає стару інформацію називається темою, а нова інформація, що несе комунікативне навантаження ремою. В італійській та українських мовах існує тяжіння до поступового викладення інформація, тобто спочатку повідомляється тема, а потім рема. Але іноді такий порядок не зберігається у процесі перекладу.

Наприклад:

(59)*Il comparante, della cui identità personale io FUNZIONARIO CONSOLATO sono certo.* [ОПДИР, URL]

Я КОНСУЛЬСКИЙ ПОСАДОВЕЦЬ засвідчую особу, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії. [ОПДИР, URL]

(96)*Sig Ronzoni è pertanto in possesso di tutte le capacità e requisiti professionali necessari per poter ricoprire la carica di Direttore Generale.* [OAR]

Для того, щоб зайняти посаду Генерального Директора пан Ронзоні володіє усіма необхідними професійними навичками та відповідає всім вимогам.

Наступна трансформація була зумовлена граматичним складом робочих мов. І в італійській, і в українській мовах існують підрядні та сурядні речення. Але в італійській мові існують імпліцитні форми дієслова: Gerundio, Particípio, Infinito, які при перекладі на українську мову передаються експліцитними формами дієслова.

В українській мові можна скористатися у перекладі дієприслівниками недоконаного виду(відповідають на питання що роблячи?), але надмірне вживання такої конструкції збіднює мову. В той час як в італійській мові імпліцитні форми дієслова допомагають створити коротке та чітко сформульоване речення.

Розглянемо на прикладах:

(22) [...] *pagare o ricevere conguagli, procedere all'estrazione a sorte, stare nel giudizio divisionale nominando avvocati e procuratori alle liti, fare e sottoscrivere denunce fiscali* [...] [OAR]

[...] виплачувати або отримувати перерахунок, здійснювати погашення за жеребом з виплатою відсотка, перебувати в суді, призначати(призначаючи) адвокатів і представників для судових справ, приймати і підписувати податкові скарги [...]

(10) [...] *aprire cassette di sicurezza inventariandone ed asportandone il contenuto* [...] [OAR]

[...] здійснювати відкриття сейфів, переглядати та вилучати їх вміст [...]

(70) *Il tutto senza che possa essere opposto difetto o imprecisione di poteri essendo l'enumerazione che precede a titolo indicativo e non limitativo e con facoltà per esso procuratore di sostituire a sé altri procuratori.* [PRTM]

Все це не може бути заборонено через недоліки або неточності повноважень, що представлені переліком, які включаються, але не обмежуються, і з правом передоручення.

(3) [...] *nonché alla nomina del Presidente e dell'Amministratore Delegato, scegliendoli fra gli stessi componenti del Consiglio di Amministrazione* [...] [OAR]

[...] а також призначення Голови та Керуючого Директора, вибираючи їх з тих же членів Ради Директорів [...]

(25) [...] *procedere al versamento del conferimento/contributo iniziale, facendosi rilasciare quietanza* [...] [OAR]

[...] почати виплату початкового внеску /плати, видавши квитанцію [...]

Також, при перекладі ми вдалися до такої перекладацької трансформації як додавання. Варто наголосити на тому, що при використанні цієї трансформації додається не зміст висловлюваного, а кількість лексичних одиниць для збереження сенсу тексту. Варто розмежовувати ці додавання. Перекладач не має права додавати до змісту тексту щось від себе. Якщо га його думку існує така необхідність, додавання здійснюється за допомогою зносок, посилань, коментарів, які знаходяться поза межами основного тексту. Так, як тексти можуть містити імпліцитну та експліцитну

інформацію, то вона може виражатися протилежним способом у тексті перекладу. Тому, використання додавання це експліцитне вираження імпліцитної інформації тексту оригіналу.

У деяких випадках додавання використовується через неможливість виразити інформацію за допомогою тієї ж кількості слів як у тексті оригіналу.

Прикладами можуть слугувати наступні цитати з довіреностей:

(89)*Pertanto al nominato procuratore speciale vengono conferiti tutti i più ampi poteri per l' esecuzione del presente mandato e così potrà: concordare, riscuotere e quietanzare il prezzo o dichiararlo già riscosso, prestare le garanzie, consegnare l'autoveicolo, pattuire circa l'assicurazione[...]*[CG]

Тому власнику спеціального доручення надаються всі найширші повноваження для виконання цього доручення і він може: домовлятися про ціну, отримувати гроші та підтверджувати факт оплати, або оголосити постфактум про отримання грошей, надавати гарантії, передавати транспортний засіб, обговорювати умови страхування[...]

(56)*Fin da ora ratifica e conferma l'operato di esso procuratore speciale sotto l'osservanza delle disposizioni di legge.*[OAR]

Відтепер довіреність вступає в силу та підтверджує права власника спеціальної довіреності відповідно до положень закону.

(29) [...]*riscuotere libretti di risparmio e conti correnti, chiedere la intestazione agli eredi o ad uno degli eredi delle azioni e dei titoli nominativi dell'eredità, aprire cassette di sicurezza inventariandone ed asportandone il contenuto*[...][PRTM]

[...]отримувати доступ до ощадних книжок та поточних рахунків, подавати запит про права власності від спадкоємців або одного з спадкоємців акцій, а також зареєстровані іменні цінні папери, здійснювати відкриття сейфів, переглядати та вилучати їх вміст[...]

(28) [...]*rappresentare la società avanti le organizzazioni, con ogni inerente facoltà e con espressa facoltà di conciliare e transingere.* [PRTM]

...здійснювати представництво компанії у процесі роботи з різноманітними організаціями з властивими повноваженнями та явним правом брати участь в погоджувальному провадженні та укладати мирові угоди.

(45) *Consta l'atto di due fogli scritti a norma di legge nella prima intera pagina e sin qui della seconda. [CG]*

Документ складається з двох аркушів, відповідно до закону, текст розташовано на першій цілій сторінці і до поданого місця на другій сторінці.

Разом з додаванням нами було використано також описовий переклад. З огляду на різницю у функціонуванні юридичних систем двох мов, виникла потреба у роз'ясненні певних лексичних одиниць. У даному випадку додавання більшої кількості компонентів при переклад певної лексеми дозволяє адекватно передати імпліцитний зміст явища, що включає в себе лексема тексту оригіналу.

У довіреностях нами було виокремлено наступні приклади:

(31) *[...]stipulare contratti attivi e passivi, fissandone le relative condizioni, fino all'importo di 1.000.000,00 per ogni singolo contratto[...][EPGSRL]*

...укладати договори, що призводять до виникнення фінансових активів і фінансових зобов'язань, встановлюючи відповідну умову, якою є обмеження суми в розмірі 1.000.000,00 для одного договору...

(52) *E richiesto io Delegato alle funzioni notarili ho ricevuto il presente atto fatto in... dove sopra, che viene firmato, a norma di legge, dal Comparente, dai testimoni e da me Delegato alle funzioni notarili. [OAR]*

Надав запит я Уповноважений на нотаріальні дії я отримав даний документ, складений в... де вище, що підписано, за законом, у присутності Особи, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії, свідками і мною Уповноваженим на нотаріальні дії.

(73) *Insinuare crediti della società in fallimenti, intervenendo e concordando in qualsiasi procedura fallimentare o liquidazione coatta o concordato preventivo, prendere parte ad adunanze dei creditori, riscuotere riparti. [OAR]*

Підтверджувати доказом заяву компанії-кредитора при банкрутстві, втручатися та керувати будь-якою процедурою банкрутства або примусового банкрутства або попередньо узгодженого, брати участь у зборах кредиторів, отримувати дивіденди.

(18) [...] *intervenire e sottoscrivere l'atto notarile di compravendita con ogni altra inerente e conseguente facoltà* [...] [PRTM]

[...] втручатися в питання, що стосуються процесу і підписати нотаріальний договір купівлі-продажу з будь-яким іншим властивим і суміжними повноваженнями [...]

(94) *Ricorso per la separazione consensuale dei coniugi* [...] [OAR]

Заява на сепараційне за взаємною згодою (юридично оформлене проживання окремо подружжя, що бажає розлучитися) [...]

Разом з тим, при перекладі довіреностей нам довелося використати і прийом вилучення. В даному випадку вилучені були слова, які були семантично надмірними і вилучення яких не заважало адекватному сприйняттю перекладеного тексту. Така трансформація не є широко вживаною при перекладі юридичних документів, адже переклад у цій галузі націлений на чітке та точне передання змісту тексту оригіналу, навіть при наявності повторів.

Тим не менш, прийом вилучення зустрічається у наших перекладах, але це не загрожує зменшенню інформації у тексті перекладу по відношенню до тексту оригіналу.

(8) [...] *accettare disposizioni testamentarie o farvi opposizione, fare acquiescenza a disposizioni testamentarie e rinunciare ad esercitare azioni di riduzione e restituzione, rilasciare legati, dare esecuzione ad oneri e modi testamentari, procedere a divisioni sia amichevoli che giudiziali dell'eredità, riconoscere la massa divisionale, formare lotti, assegnarli e riceverli, riconoscere, pagare o ricevere conguagli* [...] [OAR]

[...] приймати заповітні накази або оскаржувати їх, погоджуватися з заповітними розпорядженнями і відмовлятися від здійснення заходів щодо скорочення і реституції, видавати заповідальну відмову, виконувати заповідальні обов'язки, проводити, як дружні, так і судові, розділи, визнавати підроздільні склади,

утворювати партії, призначати та приймати їх, визнавати, виплачувати або отримувати перерахунок[...]

(11) [...]*assistito dai testimoni*[...][PGC]

[...]засвідчено[...]

(12) [...]*che precede a titolo indicativo e non limitativo e con facoltà per esso procuratore di sostituire a sé altri procuratori.* [PGC]

[...]які включаються, але не обмежуються, і діє з правом передоручення.

При перекладі часто використовуються граматичні трансформації. Внаслідок у тексті перекладу змінюються граматичні ознаки слова у порівнянні з текстом оригіналу. Така заміна використовується здебільшого через неможливість збереження тієї самої частини мови чи способу у тексті перекладу, адже збереження може призвести до порушення норм мови перекладу та порушити стилістичну оформленість тексту.

(74)*Io Delegato alle funzioni notarili sono certo dell'identità personale del comparante.* [CG]

Я Уповноважений на нотаріальні дії засвідчую особу, що звернулася до мене з вимогою.

(зміна пасивного стану на активний)

(55)*Farsi sostituire* – (91)*poteri diversi* [CG]

Змінені – різні повноваження

(зміна дієслова на прикметник)

(89)*Pertanto al nominato procuratore speciale vengono conferiti tutti i più ampi poteri per l' esecuzione del presente mandato e così potrà: concordare, riscuotere e quietanzare il prezzo o dichiararlo già riscosso, prestare le garanzie, consegnare l'autoveicolo, pattuire circa l'assicurazione, concedere autorizzazione ad usarlo sia in Italia che all'estero, chiedere l'eventuale rilascio di un duplicato del certificato di proprietà, intervenire e sottoscrivere l'atto notarile di compravendita con ogni altra inerente e conseguente facoltà.* [CG]

Тому власнику спеціального доручення надаються всі найширші повноваження для виконання цього доручення і він може: домовлятися про ціну, отримувати гроші

та підтверджувати факт оплати, або оголосити постфактум про отримання грошей, надавати гарантії, передавати транспортний засіб, обговорювати умови страхування, надавати дозвіл на використання його як в Італії, так і за кордоном, вимагати можливого випуску дублікату свідоцтва про власність, втручатися в питання, що стосуються процесу і підписати нотаріальний договір купівлі-продажу з будь-яким іншим властивим і суміжними повноваження.

(зміна дієслова на іменник)

(66) *Il tutto a titolo gratuito e da esaurirsi in un unico atto ed in via irrevocabile ai sensi dell'art. 1723 del C.C. con l'obbligo di rendiconto. [CG]*

Довіреність виконується без надання винагороди і видається для одноразового використання та є остаточною відповідно до ст. 1723 р. ЦК із зобов'язанням звітувати.

(зміна іменника на дієслово)

(65) *Il sottoscritto/a cognome e nome, nato/a a luogo, provincia o stato estero di nascita, il gg/mm/aaaa e residente in via, _____ città, provincia o stato estero di residenza, codice fiscale: _____.* [CG]

Нижче поданий: прізвище та ім'я, місце народження, провінція або держава походження, дд / мм / рррр, що приживає на вулиці _____, місто, провінція або країна проживання, ідентифікаційний номер: _____.

(зміна іменника на дієслово)

(6) *[...]dichiara di nominare suo procuratore speciale il/la signor/a[...][PRTM]*

[...] заявляє про призначення власника спеціального доручення гр[...]

(зміна дієслова на іменник)

Таким чином, нами було перераховано перекладацькі трансформації та наведено приклади із текстів довіреностей, які були використані нами у процесі перекладу. Варто наголосити на тому, що кожен перекладач обирає власну стратегію перекладу, тож один і той же текст може бути перекладено за допомогою різних мовних одиниць. Головною метою перекладу завжди залишається адекватність та достовірність висхідного тексту.

Висновки до розділу 3

В ході виконаної практичної частини нашої роботи, ми дійшли наступних висновків:

1. Переклад юридичних текстів потребує систематичного підходу і включає в себе певну кількість етапів. Перш за все, вони включають роботу з термінологічними одиницями та структурою тексту. Не менш важливим є соціально-культурний аспект. Усі перелічені аспекти необхідні для забезпечення адекватності перекладу.
2. Словники можуть подавати різноманітні переклади слів, які можуть не збігатися. В такому випадку перекладач має спиратися на контекст. Проблема поліваріантності також напряду пов'язана з трактуванням понять. Переклад безеквівалентної лексики здійснюється за допомогою створення оказіональної відповідності.
3. Нерідко при перекладачі допускають помилки у юридичних текстах. Здебільшого вони зумовлені некомпетентністю. Вона може обмежуватися лише галуззю перекладу або загалом нестачею професійних якостей чи досвіду. Часто причиною неадекватності стає неможливість розпізнати слова, які є хибними друзями перекладача. .
4. У правових текстах зустрічаються скорочення різних типів, які іноді характеризуються поліваріантністю розшифровки та помилковістю їх розпізнавання. Ми наголошуємо на необхідності врахування сучасних тенденцій перекладу аббревіатур, зокрема тих, що позначають організаційно-правові форми компаній.
5. При перекладі довіреностей нами було проведено аналіз їх лексичної та граматичної системи. Ми проаналізували велику кількість термінів, лексичних структур, мовних кліше, назв установ та юридичних процесів. Ми навели приклади сталих виразів та їх переклад. За необхідності нами був представлений коментар для обґрунтування доцільності використання того чи іншого варіанту перекладу. Також нами було продемонстровано переклад слів

неоднозначного трактування. Крім того, нами було проаналізовано використання перекладацьких трансформацій у процесі перекладу довіреностей. Ми виділили наступні: перестановка, додавання, описовий переклад, вилучення, граматичні трансформації. На основі проаналізованих текстів довіреностей, ми встановили, що дослівний переклад таких документів призведе до втрати їх смислового наповнення.

ВИСНОВКИ

Офіційно-діловий стиль мови включає в себе тексти відомостей, які характеризуються певною кількістю особливостей, що важливі для здійснення міжлінгвальної та міжкультурної комунікації. На нашу думку, вищезгаданий тип документів посідає важливе місце у системі документів, які потребують перекладу. Нами було визначено, що юридичні документи існують у писемній формі та мають ряд характеристик для його ефективного функціонування.

В теоретичній частині нашої роботи нами було проаналізовано праці науковців, що досліджували проблему галузевого, зокрема юридичного перекладу. Спираючись на знайдені нами матеріали, ми окреслили поняття фахової мови та фахового тексту. На основі наукових праць нами було охарактеризовано поняття терміну та виокремлено їх класифікації, з огляду на різні критерії.

В аналітичній частині нами було представлено способи творення термінів, зокрема у межах юридичного дискурсу. При дослідженні обраної теми, нами було визначено, що мова установчих документів на лексичному рівні представлена як загальноживаною лексикою, так і термінологічною, співвідношення яких залежить від тематики документу. Нами було розглянуто поняття юридичної лексики та її функціонування в італійській та українській мовах.

У практичній частині роботи ми визначили, що у текстах даного напрямку вживаються мовні кліше, латинські запозичення, сталі вирази та власне юридичні терміни, як моно-, так і полісемічні. Ми дослідили, що, як правило, всі сталі вирази, що використовуються у довіреностях мають усталені варіанти перекладу (*Nomina – Призначає/Уповноважує, I poteri conferiti dalla presente procura non possono essere trasmessi a terzi - Права надаються без права передоручення третім особам*). Окрім юридичних термінів у текстах документів зустрічаються терміни інших напрямів діяльності (частіше за все економіки, техніки, банківської справи).

Розглянувши обрану нами тему, було сформульовано головну мету перекладу тексту юридичного спрямування – досягнення адекватності, тобто, повноцінної передачі не тільки змісту оригіналу, але й повної функціонально-стилістичної відповідності. Було з'ясовано, що загалом юридичні терміни мають такі самі шляхи передачі з італійської мови українською і навпаки, як і всі інші терміни за допомогою традиційних перекладацьких способів, але як і інші галузі мають свої особливості. Так, найефективнішим способом перекладу терміна є віднайдення його повного еквівалента у мові перекладу (*procura* – довіренність). Крім того, використовуються калькування (*il bene inalienabile* – невідчужуване майно); описовий переклад (*contratti attivi e passivi* - договори, що призводять до виникнення фінансових активів і фінансових зобов'язань).

В роботі досліджено та перераховано певні труднощі, що можуть виникнути на шляху перекладача при досягненні ним максимальної адекватності перекладу. Було встановлено, що головною проблемою перекладу юридичних термінів та термінів-словосполучень є їхня багатозначність не тільки серед різних галузей науки, але й всередині самої юридичної галузі (*imputato* – обвинувачуваний, відповідач).

В поданій роботі було розкрито специфічність перекладу скорочень та аббревіатур юридичного спрямування.. Так як ми живемо в еру, коли всі прагнуть зберегти свій час, то не дивно, що у юридичній галузі виникли скорочення. Було розглянуто труднощі та шляхи перекладу деяких складових юридичного стилю, наприклад, таких як скорочень слів чи словосполучень в загальному юридичному вжитку, скорочень міжнародних організацій, скорочень організаційно – правових форм компаній. На переклад останніх ми звернули особливу увагу. У сучасному перекладацькому осередку існує декілька точок зору. Деякі підтримують націоналізацію організаційно-правової форми при перекладі (*Srl* як *TOB*), деякі ж підкреслюють необхідність незмінного перекладу (*Avitalia srl*). Ми в свою чергу пропонуємо транслітерувати частину, що позначає організаційно-правову форму, а також додавати у дужках аббревіатуру форми, що є відповідником у мові перекладу (*TOB “Mega” – TOV “Mega”(S.r.l. in Italia)*). Крім того у текстах довіреностей зустрічаються скорочення та слова латинського походження. Їх кількість незначна у

документах даного виду, але все ж необхідно звернути увагу на широковживані приклади(L. s. — locus sigilli — місце печатки).

Ми дослідили, що при перекладі не уникнути і використання перекладацьких трансформацій, що необхідні для адекватної передачі тексту на всіх рівнях з урахуванням норм мови перекладу. Найбільш вживаними є такі трансформації: трансформація порядку слів, при використанні якої зміст залишається незмінним, імпліцитно-експліцитні зміни, які зумовлені різницею граматичних структур пари мов перекладу, додавання, вилучення та граматичні трансформації.

Нами було визначено, що при перекладі юридичної лексики у межах тексту, дискурсу важливе значення має взаємодія терміна з контекстом, завдяки чому виявляється значення слова. Запорукою правильного перекладу є також наявність фонових знань у перекладача про країни з мовами яких робиться переклад.

Таким чином, ми дослідили основні фактори, що викликають труднощі при перекладі юридичних документів, використавши тексти довіреностей та окреслили способи вирішення цих труднощів, спираючись на власні переклади текстів довіреностей.

З огляду на розвиток міжнародної співпраці та необхідність здійснення перекладів, дослідження проблематики перекладу юридичної лексики в контексті юридичного дискурсу є важливим для подальшого успішного здійснення перекладів у цій сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алимов В.В. Юридический перевод: практический курс. Английский язык. Учебное пособие. – Москва: Комкнига, 2005. – 160 с.
2. Артикуца Н. В. Основи вчення про юридичні термін і юридичну термінологію // Українська термінологія і сучасність : зб. наук. праць. – Київ: КНЕУ. – 2005. – С. 84-89.
3. Арцишевська А. Л. Фахова юридична мова: сучасні тенденції та особливості перекладу // Наукові записки [Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського]. – Серія: Філологія (мовознавство). – 2013. – № 17. – С. 248-252. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_filol_2013_17_54
4. Ахманова О.С. Очерки по общей и русской лексикологии. – Москва: Учпедгиз, 2009. – 296 с.
5. Балтаджи П. Сучасний вимір держави та права: зб. наук. праць; за ред. В. І. Терентьєва, О. В. Козаченка. – Миколаїв: Вид-во «Іліон», 2008. – С. 33-35.
6. Білозерська Л.П., Возненко Н. В., Радецька С. В. Термінологія та переклад: навч. посіб. – Вінниця: Нова книга, 2010. – 232 с.
7. Бірюков І.А., Заїка Ю.О. Цивільне право України. – Київ: КНТ, 2006. – 480 с.
8. Боднар О.М. О понятии «профессиональный язык» в современной лингвистике // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – Тамбов: Грамота, 2014. – №2. – С. 33-36.
9. Виноградов В. С. Введение в переводоведение. – Москва: Издательство института общего среднего образования РАО, 2001. – 224 с.
10. Власенко С.В. Договорное право: практика профессионального перевода в языковой паре английский-русский Учеб. для юрид. и лингвист. вузов по специальностям «Переводчик в сфере проф. Коммуникации» и «Юрист-переводчик». – Москва: Волтерс Клувер, 2006. – 320 с.

11. Воронова М. Варіанти фразеологізмів у журналістському творі. – Київ: Інститут журналістики, 2004. – Вип. 2. – С. 97-103. Режим доступу: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=305>
12. Галій М. С. Становлення та розвиток мови права в сучасній українській літературній мові // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – 2017. – №1. – С. 194-204
13. Гамзатов М.Г. Техника и специфика юридического перевода: сб. ст. – СПб.: Филологический факультет СПбГУ, 2004. – 184 с.
14. Гетьман З.О. *Типологія текстів у зарубіжному перекладознавстві* // Проблеми семантики слова, речення та тексту. – 2009. – № 23. – С. 27-33.
15. Гимер Н.О. Терміни як основа фахової мови // Вісник Дніпропетровського університету. – Серія : Мовознавство. – 2013. – № 19(1). – С. 89-93
16. Голетиани Л. О развитии юридической лингвистики в России и Украине // *Studi Slavistici*. – 2011. №8. – С. 241-262.
17. Головач Т.М. Диференціація гетерогенної лексики сучасної англійської мови. – *Studia Germanica et Romanica: Іноземні мови. Зарубіжна література. Методика викладання*. – Донецьк: ДонНУ, 2011. – № 2. – С. 15-23
18. Головін В. М. Переклад економічної термінології. – Київ: Наука, 2005. – 187 с.
19. Гришина О. А. Аналіз фахових наукових текстів для читання англійською мовою майбутнім інженерам// Педагогічні науки. – 2015. – № 126. – С. 46-52
20. Д'яков А.С. Основи термінотворення: Семантичні та соціолінгвістичні аспекти. – Київ: Вид. дім «КМ Academia», 2000. – 218 с.
21. Дерябіна А.А. Мова права як фахова мова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – Сер.: Філологія. – 2014. – №8. – С.81-84
22. Дулепа І.Б. Особливості фахових мову у структурі загальнонаціональної мови // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – Сер.: Філологія. – 2014. – №8. – С. 89-91.
23. Зубков М. Г. Сучасна українська ділова мова. 5-те вид. випр. – Харків: Торсінг, 2004. – 448 с.

24. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 576 с.
25. Кияк Т. Р. Фахові мови та проблеми термінознавства // Нова філологія. Збірник наукових праць. – Запоріжжя: ЗНУ, 2007. – № 27. – С. 203-208.
26. Кияк Т. Р. Функції та переклад термінів у фахових текстах // Вісник Житомирського державного ун-ту імені Івана Франка. – 2007. – № 32. – С. 104-108.
27. Клочко М.І. Види юридичних термінів // Університетські наукові записки. – 2010. – №2. – С. 18-22.
28. Клочко М.І. Джерела походження та способи творення юридичних термінів в Україні // Вісник. – 2009. – №4. – С. 223-231.
29. Коваленко А. Я. Науково-технічний переклад. – Тернопіль: Вид-во Карп'юка, 2004. – 284 с.
30. Коваленко А.Я. Общий курс научно-технического перевода: Пособие по переводу с англ.языка на рус. – Киев: ИНКОС, 2003. – 320 с.
31. Колесник А.О., Белікова О.Ф. Перекладацькі прийоми під час перекладу термінології наукових текстів // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2010. – № 1. – С. 719-727.
32. Комиссаров В.Н. Лингвистика перевода. – Москва: Международные отношения. 1980. – 278 с.
33. Кочан І.М. Юридична термінологія крізь призму лінгвістики // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – Сер.: Філологія. 2018. – №32. – С. 57-61.
34. Курах Н.П. Німецька та українська фахові мови юриспруденції у зіставленні (на матеріалі сучасних текстів кримінального та сімейного права): автореф. дис.; канд. філол. наук : 10.02.17 / Курах Наталія Павлівна. – Львів: нац. ун-т ім. Івана Франка, 2016. –19 с.
35. Латышев Л.К. Курс перевода: эквивалентность перевода и способы ее достижения. – М.: Международные отношения, 1981. – 248 с.

36. Лейчик В. М. Терминоведение: предмет, методы, структура. Изд. 2-е, испр. и доп. – Москва: КомКнига, 2006. – 256 с.
37. Лисенко О. А. Джерела та способи творення української юридичної термінології // Наукові записки. – Серія “Філологічна”. – 2013. – №40. – С. 60-63.
38. Лотте Д. С. Основы построения научно-технической терминологии: Вопросы теории и методики. – Москва: Изд. АН СССР, 1961. – 157 с.
39. Марахова А. Ф. Офіційно-діловий стиль // Стиль і час: (Хрестоматія). –1983. – С. 182-189.
40. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови. – Київ: Академія, 2007. – 361с.
41. Міщенко А.Л. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково-технічного перекладу: монографія. – Вінниця: Нова Книга, 2013. – 448с.
42. Наконечна Г. Українська науково-технічна термінологія. Історія і сьогодення. – Львів: „Кальварія”, 1999. – 105с.
43. Нікітіна Ф.О. Засоби структуризації інтернаціональних терміноелементів в українській науковій термінології // Мовознавство. – 1996. – № 4-5. – С. 47-49.
44. Ногаева В.У. К вопросу о трудностях передачи значения юридической терминологии при переводе с французского языка на русский и с русского языка на французский // Вестник МГОУ. – Серия «Лингвистика». – 2014. – № 4. – С. 121-126.
45. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української літературної мови. – Тернопіль: Навчальна книга, 2000. – 276 с.
46. Пономарів О. Культура слова: Мовностилістичні поради. 4-те вид., доповн. – Київ: Либідь, 2011. – 272 с.
47. Просяна А.В. *Терміносистема юриспруденції як об'єкт дослідження юридичної лінгвістики (на матеріалі термінів, утворених суфіксальним способом)* // Записки з українського мовознавства. – 2016. – № 23. – С. 60-67.

48. Рабінович П.М., Дудаш Т.І. Правнича мова: основні складники // Вісник Національної академії правових наук України. – 2017. – № 1. – С. 17-29
49. Райс К. Классификация текстов и методы перевода // Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике. – М. – 1973. – С. 202-228 Режим доступа: <https://www.twirpx.com/file/505050/>
50. Реформатский А. А. Мысли о терминологии // Современные проблемы русской терминологии: сб. науч. ст. – Москва : Наука, 1986. – 197с.
51. Рецкер Я. И. Теория перевода и переводческая практика. – Москва: Международные отношения, 1974. – 216 с.
52. Семенкина И.А., Ходаковская О.А. What does the future hold for legalese // Лінгвістичне забезпечення освітянської діяльності. – 2015. – С. 176-183. Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/what-does-the-future-hold-for-legalese>
53. Скакун О.Ф. Теорія права і держави: Підручник. 2-ге видання. – Київ: Алерта, 2011. – 520 с.
54. Скороходько Є. Ф. Термін у науковому тексті. – Київ: Логос, 2006. – 99с.
55. Суперанская А.В. Общая терминология: Вопросы теории. – Москва: ЛИБРОКОМ, 2012. – 248 с.
56. Тур О. Потенціал суфіксального способу творення термінів землеустрою та кадастру // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». – Серія «Проблеми української термінології». – 2010. – № 675. – С. 45-49.
57. Тур О.М. Суфіксальний спосіб творення термінів документознавства. /О. М. Тур // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2014. – № 2. – С. 60-65. Режим доступа: file:///C:/Users/%D0%AE%D0%AE%D0%BB%D0%B8%D1%8F/Downloads/bdi_2014_2_13.pdf
58. Чулінда Л. І. Українська правнича термінологія: Навч. посібник для вузів. – Київ: Магістр ХХІ сторіччя, 2005. – 112 с.
59. Шлепнев, Д.Н. О дидактике юридического перевода: общий очерк // Перспективы науки и образования. Сетевой научно-практический журнал,

2013. – №5. Режим доступа: http://pnojurnal.files.wordpress.com/2013/10/pdf_130524.pdf
60. Шургина Е.С. *Техника юридического письма*. – Москва : Дело, 2001. – 321 с.
61. Beniamen E. R. *Il linguaggio giuridico*. – Roma: UniversItalia, 2015. – 447р. Режим доступа: [//www.academia.edu/36952135/Emad_Rashed_Beniamen_IL_LINGUAGGIO_GIURIDICO](http://www.academia.edu/36952135/Emad_Rashed_Beniamen_IL_LINGUAGGIO_GIURIDICO)
62. Bonomi I., Masina A., Morgana S., Piotti M. *Elementi di linguistica italiana*. –Roma: Carocci, 2010. – 342 p.
63. Fioravanti A. *Traduzione giuridica: difficoltà nascenti dalla lingua e difficoltà nascenti dal diritto*. – 1998. Режим доступа: <http://www.tradulex.com/articles/Fioravanti.pdf>
64. Fiorelli P. *Intorno alle parole del diritto*. – Milano: Giuffrè Editore, 2008. – 578р.
65. Hafer D. B., Scholl G. D. *Introduzione all'italiano giuridico*. – Munchen. – 1997. – 295р.
66. Martignon M. *Il codice linguistico. Riflessioni sulla lingua*. – 2004. – 14р. Режим доступа: http://www.insegnareitaliano.it/documenti/Laboratorio%20docenti/italiano/Martignon/riflessione_sulla_lingua/Il%20codice%20linguistico_2004.PDF
67. Megale F. *Teoria della traduzione giuridica. Fra diritto comparato e translation studies*. – Napoli: Editoriale, 2008. – 168 p. Режим доступа: https://www.academia.edu/12560109/Capitolo_1_Diritto_comparato_e_traduzione_giuridica
68. Pearson J. *Terms in Context. Studies in Corpus Linguistics*. – Philadelphia: John Benjamins Publishing Co., 1998. – P. 9-40.
69. Sagri M, Tiscornia D. *Le peculiarità del linguaggio giuridico. Problemi e prospettive nel contesto multilingue europeo*. – MediAzioni. – № 7. – 2009. – 28р. Режим доступа: <http://www.mediazioni.sitlec.unibo.it/index.php/no7-anno2009/61-articoli-no-7-2009/34-le-peculiarita-del-linguaggio-giuridico-problemi-e-prospettive-nel-contesto-multilingue-europeo.html>

70. Sandrini P. LSP Translation and Globalization. Insights into Specialized Translation. – Germany: Peter Lang. – 2006. – P. 107-120. Режим доступу: https://www.academia.edu/3763566/LSP_Translation_and_Globalization
71. Verwey A. Problemi nella traduzione di una terminologia giuridica. – Universiteit van Utrecht, 2007. – 112 p.
72. Visconti J. Lingua e Diritto Livelli di Analisi. – Milano: LED, 2010. – 377p. Режим доступу: <https://www.lededizioni.com/lededizionallegati/442-9-Visconti-Lingua-diritto.pdf>
73. Vucetic Z. Il linguaggio della giurisprudenza dal punto di vista della formazione delle parole: orientamenti e problemi lessicologici. – *Linguistica*. – № 42(1). – P. 65-80. Режим доступу: <https://revije.ff.unilj.si/linguistica/article/view/3955>
74. Wille, L. Specialist Languages in Use and Translation. On controversies surrounding specialist languages. – Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowski, 2014. – P.11—21.
75. Zucchini L. La didattica della traduzione specializzata dallo spagnolo in italiano: competenza traduttiva, genere testuale e nuove tecnologie. – *Dott.di ric.* Bologna, 2012. – 311 p.

СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

76. Бажан М. П. Українська мова: Енциклопедія. – Київ: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2000. – 752 с. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>
77. Білодід І.К. Словник української мови: в 11 тт. – Київ: Наукова думка, 1970 – 1980. Режим доступу: <http://sum.in.ua/p/7/10/1>
78. ДСТУ 3966-2009: Термінологія. Засади й правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять. – Київ: Держстандарт України, 2009. – 34 с. Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/1883413/>
79. Новый итальянско-русский, русско-итальянский словарь. – Москва: ООО «Дом Славянской книги», 2014. – 992 с.

80. Порадник для укладачів фахових словників (початкова редакція проекту):
Офіційна інтернет-сторінка Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології. Режим доступу: http://tc.terminology.lp.edu.ua/TK_vocab.htm
81. Riccardo Massari. Glossario multilinguale di italiano giuridico. – 2010. –330 p.
Режим доступу:http://pluriscedam.utetgiuridica.it/pdf/dizionario_multilingue_massari.pdf
82. (АВВУУ) – АВВУУ Lingvo 10: многоязычный электронный словарь
83. (Multitran) – Multitran. Полный многоязычный электронный словарь

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

(RC) – Reverso Context. Dictionary of contextual translating. Режим доступу:
<https://context.reverso.net/перевод/>

(ОПДИР) – Образцы переводов документов (итальянский-русский). Режим доступу:
<https://www.russianitaly.com/forum/viewtopic.php?p=455348&highlight=#455348>

(ППДИЯ) – Примеры перевода документов итальянский язык. URL:
<http://italia-ru.com/forums/2011/07/05/primery-perevoda-dokumentov-italyanskii-yazyk>

(PGC) – Procura generale della cassazione. Режим доступу:
<http://www.procuracassazione.it/procura-generale/it/documentazione363.page>

(EPGSRL) – Esempio di Procura Generale di una SRL. Режим доступу:
<http://www.michelinimauro.it/esempi-di-procure/esempio-di-procura-generale-di-una-srl-31-542-0.html>

(PgpVO) – Procura generale per varie operazioni. Режим доступу:
http://constoronto.esteri.it/consolato_toronto/resource/doc/2015/07/procurageneralepervarieoperazionicontestimonispecimen_0.pdf

(CSR) – Comune Sanlazzaro. Repertorio № 45107. Режим доступу:
<https://portale.comune.sanlazzaro.bo.it>

(PRTM) – Procura della Repubblica presso il Tribunale di Milano. Режим доступу:
<https://www.procura.milano.giustizia.it/>

(OAR) – Ordine avvocati di Roma. Режим доступу: <https://ordineavvocati diroma.it>

(CG) – Consolato Generale. Режим доступу: <https://consnewyork.esteri.it>

RIASSUNTO

Lo stile ufficiale della lingua include i testi informativi che si comprendono da un certo numero di caratteristica che sono importanti per l'implementazione della comunicazione interlingua e interculturale. Secondo noi, il suddetto tipo di documenti si occupa un posto importante nel sistema dei documenti che richiedono la traduzione. Abbiamo stabilito che i documenti giuridici esistono in forma scritta e hanno una serie dei criteri per il funzionamento efficace.

Nella parte teorica della nostra tesi abbiamo analizzato le opere di scienziati che hanno studiato il problema della traduzione dei linguaggi, in particolare la traduzione giuridica. Sulla base dei materiali che abbiamo trovato, abbiamo delineato il concetto di linguaggio professionale del testo professionale. Sulla base degli articoli scientifici abbiamo descritto il concetto del termine e abbiamo fatto una prova di distinguere la loro classificazione, tenendo conto di diversi criteri.

Nella parte analitica, vi presentiamo i modi della creazione dei termini, in particolare nell'ambito del discorso legale. Durante lo studio dell'argomento selezionato, abbiamo determinato che la lingua dei documenti costitutivi a livello lessicale è rappresentata sia dal vocabolario comune che dalla terminologia, la cui relazione dipende dall'argomento del documento. Abbiamo investigato il concetto di vocabolario legale e il suo funzionamento in italiano e ucraino.

Nella parte pratica della tesi, abbiamo definito che nei testi linguistici si usano cliché latini, prestiti, espressioni costanti e termini giuridici adeguati, sia mono che polisemici. Abbiamo fatto la conclusione che, di norma, tutte le espressioni permanenti utilizzate nella procura generalmente hanno l'equivalente adeguato nella lingua della traduzione (Nomina – Призначає/Уповноважує, I poteri conferiti dalla presente procura non possono essere trasmessi a terzi - Права надаються без права передоручення третім особам). Oltre ai termini legali, i testi dei documenti contengono termini di altri settori d'attività (spesso economia, tecnologia, banca).

Dopo aver esaminato il tema da noi scelto, è stato formulato l'obiettivo della traduzione del testo della direzione legale: il raggiungimento dell'adeguatezza, cioè il trasferimento completo non solo del contenuto dell'originale, ma anche della corrispondenza

funzionale-stilistica generale. È stato chiarito che generalmente i termini legali hanno gli stessi modi della traduzione dalla lingua italiana all'ucraina e viceversa, come in tutti gli altri termini che utilizzano metodi di traduzione tradizionali, ma come altre industrie hanno le loro peculiarità. Pertanto, il modo più efficace per tradurre il termine è quello di trovare il suo equivalente completo nella lingua della traduzione (procura – довіренність). Inoltre, viene utilizzata il calco (il bene inalienabile – невідчужуване майно); traduzione descrittiva (contratti attivi e passivi - договори, що призводять до виникнення фінансових активів і фінансових зобов'язань).

Nella ricerca, sono state trovate ed elencate alcune difficoltà, che possono apparire sul percorso della traduzione quando è necessario raggiungere la massima adeguatezza della traduzione. È stato stabilito che il problema principale della traduzione dei termini legali e delle frasi terminologici è la loro polisemia non solo tra i diversi settori della scienza, ma anche nello stesso contesto giuridico (imputato – обвинувачуваний, відповідач).

Nell'opera presente è stata descritta la specificità della traduzione delle abbreviazioni e acronimi del settore legale. Poiché viviamo in un'era in cui tutti aspirano a risparmiare tempo, non sorprende che il settore legale ha moltissimi abbreviazioni. Sono state prese in considerazione le difficoltà e i modi di tradurre alcune delle componenti dello stile giuridico, ad esempio parole o frasi abbreviate in uso legale generale, le società internazionali e tipi sociali di società giuridiche. Abbiamo prestato particolare attenzione alla traduzione di quest'ultimo. Esistono diversi punti di vista tra i traduttori moderni. Alcuni supportano la nazionalizzazione del tipo sociale nella traduzione (Srl як ТОВ), mentre alcuni sottolineano la necessità di una traduzione fissa (Avitalia srl). A nostra volta, proponiamo di traslitterare la parte che indica la forma organizzativa e di aggiungere la sigla tra parentesi della forma corrispondente alla lingua della traduzione (ТОВ “Мера” – ТОВ “Мера”(S.r.l. in Italia). Inoltre, nei testi di procura ci sono abbreviazioni e parole di origine latina, ma il loro numero è insignificante nei documenti di questo tipo, ma è ancora necessario prestare attenzione agli esempi ampiamente utilizzati (L. s. - locus sigilli - il luogo del sigillo).

Abbiamo stabilito che durante la traduzione non è possibile di evitare l'uso delle trasformazioni traduttologiche necessarie per un'adeguata traduzione del testo a tutti i livelli, tenendo conto delle norme della lingua di traduzione. Le più usate trasformazioni sono le

seguenti: la trasformazione dell'ordine delle parole, nell'uso del quale il contenuto rimane invariato, cambiamenti impliciti ed espliciti dovuti alla differenza tra le strutture grammaticali della coppia delle lingue di traduzione, addizione, omissione e trasformazione grammaticale.

Abbiamo determinato che nel processo della traduzione del vocabolario legale all'interno del testo, il discorso è importante l'interazione del termine con il contesto, che rende il significato della parola. La garanzia di una traduzione adeguata è anche la disponibilità di conoscenze di base da parte del traduttore dei paesi le cui lingue vengono usate.

Pertanto, abbiamo studiato i principali fattori che causano difficoltà nella traduzione dei documenti legali, utilizzando i testi delle procure e delineando i modi per affrontare tali difficoltà, sulla base delle esempi delle traduzioni dei testi dette.

In vista dello sviluppo della cooperazione internazionale e della necessità di traduzione, lo studio del problema della traduzione del vocabolario legale nel contesto del discorso legale è importante per un'ulteriore traduzione efficace di questo campo.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Переклад ОПДИР

PROCURA	ДОВІРЕНІСТЬ
<p>La presente procura è rilasciata al Sig. (nome, cognome) per autorizzarlo a rappresentare gli interessi della ditta YYY presso tutti gli enti e le aziende preposti alle pratiche in sede di tribunale arbitrale.</p> <p>Per assolvere alle funzioni di rappresentanza al sig. XXX vengono conferiti i seguenti poteri: ricevere documenti, presentare richieste, trattare con tutti gli enti statali, con le aziende, le organizzazioni ricevere i beni spettanti al committente, firmare ed effettuare tutte le azioni e le formalità legate all'esecuzione della presente procura.</p> <p>I poteri conferiti dalla presente procura non possono essere trasmessi a terzi.</p> <p>La procura è rilasciata per un periodo di un anno e mezzo.</p> <p>La procura è registrata con il numero -- -.</p>	<p>Ця довіреність видана (ім'я та прізвище) в тому, що йому доручається представляти інтереси підприємства YYY у всіх установах, підприємствах, пов'язаних з веденням справ у арбітражному суді.</p> <p>Для виконання представницьких функцій XXX надаються такі права: отримувати документи, подавати заяви, вести справи в усіх державних установах, на підприємствах, в організаціях, отримувати належне довірителю майно, розписуватися і здійснювати всі дії і формальності, пов'язані з виконанням цього доручення.</p> <p>Повноваження за цією довіреністю не можуть бути передані іншим особам.</p> <p>Довіреність видана строком на 1,5 роки.</p> <p>Довіреність зареєстрована за № ---.</p>

<p>Repertorio № PROCURA SPECIALE REPUBBLICA ITALIANA</p> <p>L'anno duemilaquattro addì ... del mese marzo in Torino e nel mio studio al piano terreno in via (indirizzo), avanti a me dottoressa (nome e cognome), Notaio in Torino ed iscritto al Collegio Notarile dei distretti riuniti di Torino e Pinerolo,</p> <p>ed alla presenza di: - (nome e cognome), nata a ... il ..., residente a (indirizzo), impiegata, e - (nome e cognome), nata a ... il ..., residente a (indirizzo), impiegata,</p> <p>testimoni richiesti a me noti ai sensi di legge</p> <p>E' comparsa la signora: - (nome e cognome), nata a ... il ..., residente a (indirizzo), pensionata, codice fiscale ... la quale dichiara di essere vedova</p>	<p>№ в реєстр нотаріальних актів ____ СПЕЦІАЛЬНА ДОВЕРЕНІСТЬ ІТАЛІЙСЬКА РЕСПУБЛІКА</p> <p>Дві тисячі четвертого року дня ____ місяця березня в Туріні в моїй нотаріальній конторі, розташованій за адресою ..., перший поверх, переді мною:</p> <p>- (ім'я та прізвище), дипломованим нотаріусом Турина, членом Об'єднаної Колегії Нотаріусів Турина і Пинероло, а також в присутності: - (ім'я та прізвище), дата народження ..., яка мешкає за адресою ..., яка є, і - (ім'я та прізвище), дата народження ..., яка мешкає за адресою ..., яка є, запрошених мною відповідно до закону і знайомих мені особисто свідків, постала пані: - (ім'я та прізвище), дата і місце народження ..., яка проживає за адресою ..., пенсіонерка, індивідуальний номер платника</p>
--	---

<p>E' pure presente la signora: (nome e cognome), nata a ... il ..., residente a (indirizzo), interprete, scelta ad interprete dalla comparente signora (nome e cognome) la quale presta giuramento di adempiere fedelmente al suo ufficio;</p> <p>La signora (nome e cognome) a mezzo dell'interprete mi dichiara di conoscere poco la lingua italiana per cui preferisce essere assistita dalla qui presente interprete;</p> <p>persone tutte delle cui identità personali sono io Notaio certo.</p> <p>La signora (nome e cognome) a mezzo dell'interprete NOMINA e costituisce suo procuratore speciale a per quanto infra generale il signor: - (nome e cognome), nato a (luogo e data di nascita), residente a (indirizzo), impiegato, all'oggetto che con ogni facoltà ed in nome, conto ed interesse di essa costituente abbia ad acquistare l'alloggio in Torino _____ con le relative pertinenze, censito al Nuovo Catasto Edilizio Urbano al foglio 174</p>	<p>податків ..., вдова згідно її власною заявою,</p> <p>а також пані:</p> <p>- (ім'я та прізвище), дата і місце народження ..., яка проживає за адресою ..., запрошена пані (ім'я та прізвище) як перекладачка і присягнула точно виконати свої обов'язки.</p> <p>Через перекладача пані (ім'я та прізвище) заявила мені, що погано розуміє італійську мову і тому вважає за краще вдатися до допомоги вищеназваного перекладача.</p> <p>Особи всіх присутніх осіб мною, Нотаріусом, засвідчені.</p> <p>Пані (ім'я та прізвище) через перекладача заявляє про ПРИЗНАЧЕННЯ своєю довіреною особою за спеціальними і загальних справ пана (ім'я та прізвище), дата і місце народження ..., який мешкає за адресою Турин _____, службовця , і, наділяючи його відповідними правами, доручає йому від свого імені, за дорученням і в інтересах довірителя придбати квартиру за адресою Турин</p>
--	--

<p>mappale 1156 subalterno 15. Ed a tal fine stipuli e firmi l'atto di acquisto apponendovi tutti i patti, clausole, condizioni opportuni e necessari, indichi meglio quanto ad acquistarsi, con più precisi dati di catasto, di confini, di consistenza e quanto altro del caso, assuma qualunque obbligazione, paghi il prezzo o lo dichiari in atto già pagato, ottenga di quanto pagato quietanza liberatoria, convenga dilazioni di pagamento, accoli eventuali mutui esistenti sull'immobile, ottenga il possesso e le garanzie di legge. Faccia insomma per quanto sopra tutto quanto occorrerà o riterrà opportuno e si e come far potrebbe la mandante se presente fosse senza che al nominato procuratore possa mai essere opposta mancanza od imprecisione di poteri, con promessa di averne l'operato per valido i fin d'ora pienamente ratificato. Quest'atto da me ricevuto e dattiloscritto da persona fida e per il resto scritto mano da me su pagine viene –sempre presenti ed udenti i testi- da me letto alla comparente ed all'interprete quanto all'originale in</p>	<p>_____, разом з іншими площами, що відносяться до неї, яка внесена в Новий Міський Будівельний Кадастр, лист 17, карта 1156, частина 15.</p> <p>Для цього вона доручає своїй довірній особі скласти і підписати акт купівлі-продажу з укладанням всіх необхідних угод і прийняттям всіх умов, а також правильно обумовити предмет купівлі-продажу, з точним зазначенням всіх даних з будівельного кадастру, кордонів, складу та інших даних у справі , сплатити обумовлену ціну або заявити про вже оплачену послугу, отримати документи, що підтверджують факт оплати, домовитися про розстрочку оплати, при необхідно перевести на ім'я поручителя всі виплати за раніше укладеними кредитами на покупку даної квартири, увійти у володіння купленим нерухомим майном і отримати на нього всі законні гарантії, тобто виконати без обмеження і застережень з боку довірителя всі вище перераховані і інші необхідні дії, які б довіритель</p>
--	---

<p>lingua italiana mentre le relativa traduzione in lingua russa è stata effettuata dall'interprete che ne dà lettura.</p> <p>La comparente approvando e confermando il presente atto lo sottoscrive unitamente all'interprete ai testi e me notaio sia nell'originale in lingua italiana che nella sua traduzione in lingua russa.</p>	<p>повинен був виконати сам. Всі виконані довіреною особою дії довіритель буде вважати такими, що вступили в силу і діють.</p> <p>Даний акт, отриманий мною і передрукований довіреною мені особою і написаний від руки особисто мною на ___ сторінках, мною зачитаний вголос на мові оригіналу - італійською мовою - при свідках і в присутності особи, що постала переді мною та його перекладача.</p> <p>Відповідний переклад на російську мову був виконаний і зачитаний вищезгаданим перекладачем.</p> <p>Постала переді мною особа, схваливши і підтвердивши зміст цього акту, поставила свій підпис разом з підписами перекладача та свідків на оригіналі акта на італійській мові, а також на його перекладі на російську мову.</p>
---	---

Переклад ОПДИР

<p>PROCURA</p> <p>città di Bergamo, 27/04/1999</p> <p>La società ALFA s.r.l., con sede in via Manzoni, 13 - 24030 Mozzo (Bergamo)</p>	<p>ДОВІРЕНІСТЬ</p> <p>м Бергамо, 27/04/1999</p> <p>Компанія «АЛЬФА» с. р. л., розташована за адресою: вул.</p>
---	--

<p>autorizza la società OMEGA, casella postale 12, 117279 Mosca, Federazione Russa, a effettuare le necessarie operazioni per la registrazione delle apparecchiature radiologiche presso il Ministero della Sanità della Federazione Russa.</p>	<p>Манцони, б. 13; 24030, Моццо (пров. Бергамо), уповноважує компанію «ОМЕГА»: почт. скр. 12, 117279, м. Москва, Російська Федерація, вжити необхідних заходів по оформленню реєстрації рентгенологічних приладів в Міністерстві охорони здоров'я Російської Федерації.</p>
<p>ALFA INTERNATIONAL Massimo Scordo (firma) Direttore generale Documento valido solo per uso amministrativo.</p>	<p>АЛЬФА ІНТЕРНЕШНЛ Массімо Скордо / підпис / Генеральний директор Документ може бути представлений тільки в органи державної адміністрації</p>
<p>Comune di Mozzo In conformità alla legge n. 15 del 4 gennaio 1968, io, Lozzi Emilia, funzionario autorizzato certifico, che in mia presenza ha firmato il signor Massimo Scordo, la cui identità è stata da me controllata a fronte del documento di identità presentato n. 38790590, rilasciato il 15-11-1995 in Mozzo; e a cui ho spiegato le responsabilità in conformità all'articolo 26 della sopra citata legge. 25.02.1998</p>	<p>Муніципалітет м Моццо Відповідно до закону №15 від 4 січня 1968 р і я, уповноважена посадова особа Лоццо Емілія, засвідчую, що в моїй присутності було поставлено підпис синьйором Массімо Скордія, в особистості якого я переконалася при пред'явленні ним посвідчення особи №38790590, виданого 15 -11-1995 в Моццо; і попередила його про відповідальність відповідно до ст. 26 вищевказаного закону. 25.2.1998</p>
<p>Emilia Lozzi, funzionario incaricato Timbro circolare con stemma del Comune di Mozzo (Bergamo)</p>	<p>Уповноважена посадова особа: Лоццо Емілія / підпис /</p>

	Кругла гербова печатка Муниципалітету м Моццо (пров. Бергамо)
--	---

Переклад ОПДИР

<p>PROCURA</p> <p>Il sottoscritto signor Giancarlo De Bernardi, nato a Novara il 5 agosto 1945, residente a Novara in via Costa, 27, a nome della società Benzini s.r.l., con sede a Novara in via Cuneo 48, iscritta al n. 5690 Reg. Soc. del Tribunale di Novara, C.F. 09345339667, come persona responsabile della rappresentanza di San Pietroburgo, munito dei poteri di cui alla delibera del Consiglio di Amministrazione in data 20 ottobre 1998, delega la Signora Kovaleva Larisa Ivanovna, alla conduzione di tutte le pratiche necessarie riguardanti la registrazione della rappresentanza della società presso tutti gli enti statali della Federazione Russa.</p> <p>A tal fine conferisce alla nominata procuratrice ogni e più ampia facoltà, onde non si possa mai opporre alla medesima mancanza o imprecisione di poteri.</p>	<p>СПЕЦІАЛЬНА ДОВІРЕНІСТЬ</p> <p>Нижчеподаний пан Джанкарло Де Бернарді, який народився в м Новарі 5 серпня 1945 року і проживає за адресою: м. Новара, вул. Коста, 27, від імені фірми «Бенціні» с. р. л., розташованої в. Новара, вул. Кунео, 48, зареєстрованої під номером 5690 в реєстрі компаній Суду м Новари, податковий код №09345339667, будучи особою, відповідальною за представництво фірми в м Санкт - Петербурзі і володіє повноваженнями, які визначені в постанові Правління від 20 жовтня 1998 року, доручає пані КОВАЛЬОВІЙ Лариса Іванівна ведення всіх необхідних справ, пов'язаних з реєстрацією представництва фірми в державних установах Російської Федерації.</p> <p>І з цією метою наділяє призначену довірену особу усіма найширшими повноваженнями з тим, щоб</p>
--	---

<p>Il tutto con promessa di rato e valido sotto gli obblighi di Legge.</p> <p>Giancarlo De Bernardi</p>	<p>уникнути заперечень з приводу відсутності або невідповідності його повноважень.</p> <p>Все викладене вище підтверджується і є дійсним на основі зобов'язань відповідно до закону.</p> <p>Джанкарло Де Бернарді</p>
---	---

Переклад ОПДИР

<p>Alberto De Righetti, notaio 24047 Treviglio - tel. 0336 - 550098 Reg. n° 117734, Registro n° 12707 L'anno 1998 (millenovecentonovantotto), li 11, il mese di febbraio nella città di Treviglio, nel mio studio situato in via Matteotti, 8, è comparso davanti a me, Alberto De Righetti, notaio in Treviglio, iscritto al Collegio notarile di Bergamo, rinunciando, previo mio consenso, alla presenza dei testimoni, il signor Gattoni Silvio, nato a Milano il 2 febbraio 1938, residente a Milano in via Padova, 57, imprenditore, in qualità, per il presente atto, di Direttore responsabile e rappresentante legale dell'azienda BIEFFE S.p.A. con sede a Milano in via F. Filzi, 5, codice fiscale</p>	<p>Альберто Де Рігетті, нотаріус 24047 Тревіль - телефон: 0336-550098 Реєстр. № 117734, Книга реєстрацій 12707 1998 (тисяча дев'ятсот дев'яносто восьмого) року, дня - 11 (одинадцятого) місяця - лютого в м. Тревільо, в мою контору, розташовану за адресою: вул. Маттеотті, буд. 8, до мене, Альберта Де Рігетті, нотаріусу м. Тревільо, члену Колегії нотаріусів м. Бергамо, відмовившись, за моєї згоди, від присутності свідків, з'явився синьйор: Гаттоном Сільвіо, який народився в м. Мілані 2 лютого 1938 р, який проживає за адресою: м Мілан, вулиця Падуя, буд. 57, підприємець, виступаючий в цьому акті як Директор - розпорядник і законний представник компанії «БІЕФФЕ» С. п. А.,</p>
--	---

<p>05948653421 con capitale sociale 2.000.000.000 (due miliardi) , iscritta nel registro delle società di Milano al numero n. 159876; investito di tutti i poteri di amministrazione ordinaria e straordinaria dell'azienda con delibera del Consiglio di Amministrazione del 21 luglio 1996; della cui identità, carica e poteri io, notaio, non ho dubbi; conferente con il presente atto poteri speciali al rappresentante autorizzato della società sopra indicata, signor Aleksandr Mishin, nato a Kemerovo (URSS) il 22 gennaio 1966, passaporto: M-SB n. 457628, rilasciato l'11 maggio 1995 dalla sezione di polizia Gagarin di Mosca, affinché esegua per conto della società BIEFFE S.p.A. tutte e soltanto quelle operazioni che prevede la legge locale attualmente vigente per registrare la società BIEFFE Ltd.</p> <p>Su richiesta io, notaio, ho ricevuto questo Atto, l'ho letto al comparente, che lo ha approvato e accettato, firmandolo unitamente a me, notaio.</p> <p>L'Atto si compone di un foglio dattiloscritto di due pagine a norma di legge redatto da persona autorizzata</p>	<p>розташованої за адресою: м Мілан, вулиця Ф. Фільц, буд.5, податковий код: 05948653421 зі статутним капіталом 2.000.000.000 (два мільярди), зареєстрованою в реєстрі компаній м Мілана під № 159876; наділений всіма необхідними повноваженнями звичайного і надзвичайного режиму управління постановою правління, датованою 21 липня 1996 р .;</p> <p>в особистості, посади і повноваження якого я, нотаріус, не сумніваюся, і призначає поданим актом спеціальну довірену особу і уповноваженого представника вищевказаної компанії пана Олександра Мішина, який народився в м. Кемерово (СРСР) 22 січня 1966 р внутрішній паспорт: М-СБ 457628, виданий 11 травня 1995 р Гагарінським відділенням міліції м Москви, з тим, щоб він виконував від імені компанії «БІЕФФЕ» С. п. А. всі і тільки ті операції, які передбачає діючий в даний час місцевий закон, по реєстрації компанії «БІЕФФЕ ЛТД».</p> <p>На прохання я, нотарус, отримав цей Акт, прочитав його особі, що звернулася, яка схваливши і</p>
--	---

<p>sotto la mia direzione.</p> <p>Firmato:</p> <p>Gattoni Silvio</p> <p>Alberto De Righetti</p> <p>Timbro: Copia conforme all'originale</p> <p>11 febbraio 1998</p> <p>Timbro circolare con stemma:</p> <p>Alberto De Righetti, notaio in</p> <p>Treviglio</p>	<p>підтвердивши його, підписує його разом зі мною, нотаріусом.</p> <p>Складається з одного машинописного аркуша, надрукованого у відповідності з законом довіреною особою під моїм керівництвом на двох сторінках.</p> <p>Підписано - Гаттоном Сільвіо</p> <p>Підписано - Альберто Де Рігетті</p> <p>Печатка: КОПІЯ відповідає оригіналу</p> <p>11 лютого 1998 р</p> <p>Кругла гербова печатка: нотаріус м Тревільо Альберто Де Рігетті</p>
--	---

PROCURA SPECIALE PER VENDITA VETTURA	СПЕЦІАЛЬНА ДОВІРЕНСТЬ ДЛЯ ПРОДАЖУ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ
<p>Il sottoscritto:</p> <p><i>cognome e nome, nato/a luogo, provincia o stato estero di nascita, il gg/mm/aaaa e residente a via, n.c., citta', provincia o stato estero di residenza, codice fiscale: n. di codice fiscale _____,</i></p> <p>con il presente atto</p> <p style="text-align: center;">NOMINA</p> <p>quale procuratore speciale il signor:</p> <p><i>cognome e nome, nato/a luogo, provincia o stato estero di nascita, il gg/mm/aaaa e residente a via, _____, città, provincia o stato estero di residenza, codice fiscale: n. di codice fiscale _____,</i></p> <p>affinchè per conto, nome ed interesse di esso mandante abbia a procedere alla vendita a chi vorrà, per il prezzo, patti e condizioni più vantaggiosi l'autoveicolo usato contraddistinto dai seguenti dati:</p> <p>MARCA e TIPO:</p> <p>TELAIO:</p> <p>CILINDRATA:</p> <p>TARGA:</p> <p>KW:</p>	<p>Нижчеподаний:</p> <p><i>прізвище та ім'я, місце народження, провінція або держава походження, дд / мм / рррр, що приживає на вулиці _____, номер, місто, провінція або країна проживання, ідентифікаційний номер: № _____,</i></p> <p>цією довіреністю</p> <p style="text-align: center;">УПОВНОВАЖУЄ</p> <p><i>Громадянина прізвище та ім'я, місце народження, провінція або держава походження, дд / мм / рррр, що приживає на вулиці _____, номер, місто, провінція або країна проживання, ідентифікаційний номер: № _____,</i></p> <p>за дорученням, від імені, та інтересів довірителя здійснити продаж транспортного засобу за більш вигідною ціною та умовами, що експлуатувався з такими даними:</p> <p>МАРКА ТА МОДЕЛЬ:</p> <p>КУЗОВ:</p>

<p>Pertanto al nominato procuratore speciale vengono conferiti tutti i più ampi poteri per l' esecuzione del presente mandato e così potrà: concordare, riscuotere e quietanzare il prezzo o dichiararlo già riscosso, prestare le garanzie, consegnare l'autoveicolo, pattuire circa l'assicurazione, concedere autorizzazione ad usarlo sia in Italia che all'estero, chiedere l'eventuale rilascio di un duplicato del certificato di proprietà, intervenire e sottoscrivere l'atto notarile di compravendita con ogni altra inerente e conseguente facoltà, compresa quella di sostituire a sè altro procuratore con simili o più limitati poteri, nonchè di agire altresì anche nell'ipotesi prevista dall'art. 1395 C.C., venendo a ciò espressamente e specificatamente autorizzato, con l'obbligo di provvedere alla custodia, conservazione, manutenzione ed assicurazione.</p> <p>Fin da ora ratifica e conferma l'operato di esso procuratore speciale sotto l'osservanza delle disposizioni di legge.</p> <p>Il tutto a titolo gratuito e da esaurirsi in un unico atto ed in via irrevocabile ai sensi dell'art. 1723 del C.C. con l'obbligo di rendiconto.</p>	<p>ОБ'ЄМ ДВИГУНА: НОМЕРНІ ЗНАКИ: кВт: Тому власнику спеціального доручення надаються всі найширші повноваження для виконання цього доручення і він може: домовлятися про ціну, отримувати гроші та підтверджувати факт оплати, або оголосити постфактум про отримання грошей, надавати гарантії, передавати транспортний засіб, обговорювати умови страхування, надавати дозвіл на використання його як в Італії, так і за кордоном, вимагати можливого випуску дублікату свідоцтва про власність, втручатися в питання, що стосуються процесу і підписати нотаріальний договір купівлі-продажу з будь-яким іншим властивим і суміжними повноваження, включаючи заміну довірителя з подібними або більш обмеженими повноваженнями, а також діяти у випадку, передбаченому ст. 1395 ЦК, що підходить до цього, чітко і беззаперечно уповноважений, з зобов'язанням забезпечити зберігання,</p>
--	---

<p>Letto, approvato e sottoscritto.</p> <p>_____, _____</p> <p>Luogo e data</p> <p>_____</p> <p>Firma</p>	<p>збереження, обслуговування і страхування.</p> <p>Відтепер вона ратифікує та підтверджує роботу власника спеціального доручення відповідно до положень закону.</p> <p>Довіреність виконується без надання винагороди і видається для одноразового використання та є остаточною відповідно до ст. 1723 р. ЦК із зобов'язанням звітувати.</p> <p>Прочитано, затверджено та підписано.</p> <p>_____, _____</p> <p>Місце і дата</p> <p>_____</p> <p>Підпис</p>
---	--

Переклад наш – Ч. Ю.

Repertorio n.	Raccolta n.	Реєстр №	Справа №
<p>PROCURA GENERALE REPUBBLICA ITALIANA</p> <p>L'anno <>, il giorno <> del mese di <>, nella sede del Consolato Generale d'Italia a dinanzi a me</p> <p>Delegato alle funzioni notarili con Decreto n. _____ del _____</p> <p>assistito dai testimoni:</p> <p>- nome e cognome, nato a luogo di nascita (provincia o stato estero di nascita), il giorno mese anno di nascita</p>	<p>ГЕНЕРАЛЬНА ДОВІРЕННІСТЬ ІТАЛІЙСЬКА РЕСПУБЛІКА</p> <p>Рік <>, день <> місяця <>, в штаб-квартирі Генерального консульства Італії в моїй присутності</p> <p><i>Уповноважений на нотаріальні дії</i> рішенням № _____ від _____</p> <p>Засвідчено:</p> <p>- прізвище, ім'я та по батькові, місце народження (провінція або країна), день, місяць, рік народження та місце</p>		

<p>e residente a luogo di residenza (provincia o stato estero di residenza), via n.c. ;</p> <p>- nome e cognome, nato a luogo di nascita (provincia o stato estero di nascita), il giorno mese anno di nascita e residente a luogo di residenza (provincia o stato estero di residenza), via n.c. ;</p> <p>è presente il signor:</p> <p>- nome e cognome, nato a luogo di nascita (provincia o stato estero di nascita), il giorno mese anno di nascita e residente a luogo di residenza (provincia o stato estero di residenza), indirizzo , professione, codice fiscale:</p> <p>Io Delegato alle funzioni notarili sono certo dell'identità personale del comparente, il quale mi richiede di ricevere il presente atto, con il quale dichiara di nominare suo procuratore generale il signor:</p> <p>- nome e cognome, nato a luogo di nascita (provincia o stato estero di nascita), il giorno mese anno di nascita, residente a luogo di residenza (provincia o stato estero di residenza), indirizzo, codice fiscale al quale</p>	<p>проживання (провінція або країна перебування), вулиця ;</p> <p>- прізвище, ім'я та по батькові, місце народження (провінція або країна), день, місяць, рік народження та місце проживання (провінція або країна перебування), вулиця;</p> <p>присутній громадянин</p> <p>- прізвище, ім'я та по батькові, місце народження (провінція або країна), день, місяць, рік народження та місце проживання (провінція або країна перебування), адреса, професія, ідентифікаційний номер:</p> <p>Я Уповноважений на нотаріальні дії</p> <p>Засвідчую особу, що звернулася до мене з вимогою, щоб я прийняв цей документ, у якому він призначає довіреною особою громадянина/ громадянку:</p> <p>- прізвище, ім'я та по батькові, місце народження (провінція або країна), день, місяць, рік народження та місце проживання (провінція або країна перебування), адреса, ідентифікаційний номер, якому/якій надає всі повноваження, необхідні для здійснення мети, і, зокрема, :</p> <p>1)УПРАВЛЯТИ ТА РЕГУЛЮВАТИ</p>
---	--

<p>conferisce tutti i poteri a tal fine necessari e, in particolare:</p> <p>1)GESTIRE ED AMMINISTRARE:</p> <p>a) riscuotere qualsiasi somma per interessi, capitale o altro titolo, darne quietanza, concedere liberazione da ogni garanzia contro pagamento del debito garantito;</p> <p>b) fare aprire conti presso banche e disporne; depositare e ritirare somme; emettere, pagare e girare assegni; depositare e ritirare titoli e valori;</p> <p>c) aprire cassette di sicurezza, locarle ed esercitare tutti i relativi diritti;</p> <p>d) acquistare, sottoscrivere e vendere titoli di rendita, azioni ed obbligazioni e qualunque titolo quotato in borsa;</p> <p>e) prendere e concedere in locazione beni di ogni genere; prendere e dare in locazione immobili; il tutto ai patti e condizioni che il locatore riterrà opportuni;</p> <p>f) intervenire alle assemblee di società, associazioni e sindacati, esercitando i relativi diritti, votare e firmare i verbali;</p> <p>g) rappresentare la parte costituente avanti compagnie di assicurazione e in</p>	<p>a)отримувати будь-яку суму відсотків, капіталу або іншого грошового стандарту, видавати розписки, здійснювати оплату від будь-якої гарантії проти сплати забезпеченого боргу;</p> <p>б)відкривати банківські рахунки та розпоряджатися ними; вносити і знімати суми; видавати, оплачувати і використовувати асигнування; вносити і забирати акції та цінні папери;</p> <p>в) відкривати сейфи, здавати їх в оренду та здійснювати всі суміжні правочини;</p> <p>г) купувати, підписувати та продавати відсоткові папери, акції та облігації та будь-які цінні папери, що є цінним на фондовій біржі;</p> <p>г) оволодівати і орендувати будь-які товари; оволодівати і орендувати нерухомість; все це на умовах, які арендодавець вважає прийнятними;</p> <p>д) приймати участь у засіданнях компаній, асоціацій і профспілок, здійснюючи свої права, голосувати і підписувати протоколи;</p> <p>е) представляти інтереси в страхових компаніях, зокрема, підписувати та анулювати всі види полісів;</p>
---	---

<p>particolare sottoscrivere e disdettare polizze di ogni genere;</p> <p>h) rappresentare la parte costituente avanti tutte le amministrazioni pubbliche e in particolare avanti l'amministrazione delle poste e tutti gli uffici fiscali; sottoscrivere dichiarazioni, pagare imposte e tasse, fare reclami e ricorsi in via amministrativa o giudiziaria; ottenere dilazioni di pagamento, costituire garanzie e consentire qualsiasi formalità nei registri immobiliari, fondiari e ipotecari;</p> <p>i) in caso di fallimento, concordato o liquidazione giudiziale dei beni di qualsiasi debitore, prendere parte alle assemblee dei creditori e rappresentare la parte costituente.</p> <p>2) INVESTIRE E DISPORRE:</p> <p>a) acquistare, vendere e permutare immobili, natanti, aziende, quote sociali, azioni ed obbligazioni, anche non quotate in borsa; beni mobili, materiali e immateriali, senza eccezione, crediti, diritti successorii e in generale qualsiasi bene, ai prezzi, patti e condizioni che esso procuratore</p>	<p>є) представляти інтереси в усіх державних адміністраціях і, зокрема, в адміністраціях поштових відділень та всіх податкових органах; підписувати декларації, сплачувати податки та збори, пред'являти позови та оскарження адміністративних або судових рішень; отримувати відтермінування платежів, надавати гарантії та погоджуватися на будь-які формальні вимоги в майнових, земельних і іпотечних реєстрах;</p> <p>ж) у разі банкрутства, домовленостей або судової ліквідації активів будь-якого боржника, брати участь у зборах кредиторів і представляти установчу сторону.</p> <p>2)ІНВЕСТУВАТИ ТА РОЗПОРЯДЖАТИСЯ:</p> <p>а) купувати, продавати та обмінювати майно, човни, компанії, квоти в капіталі, акції та облігації, включаючи ті, що не є цінними на фондовій біржі; рухомі, матеріальні та нематеріальні активи, без винятку, кредити, спадки та взагалі будь-яке майно, за цінами, домовленостями та умовами, які прийнятні для довірителя; встановлювати, змінювати сервітут і відмовлятися від нього;</p>
---	--

<p>riterrà opportuni; costituire, modificare servitù e rinunciarvi;</p> <p>b) liberare da ipoteche, da garanzie e in genere da cauzioni, anche senza pagamento del debito garantito; consentire surrogazioni, rinunciare a diritti reali, privilegi e azioni di risoluzione.</p> <p>3) ASSUMERE E CONCEDERE MUTUI:</p> <p>a) contrarre mutui ai patti e condizioni che esso procuratore riterrà opportuni, costituire ipoteche o concedere qualunque altra garanzia; riscuotere la somma dovuta, in tutto o in parte, darne quietanza;</p> <p>b) stipulare qualsiasi patto di solidarietà e di indivisibilità sia tra i mutuatari, che tra i loro eredi e aventi causa; concedere qualsiasi garanzia accessoria a beneficio del mutuante ed ogni semplificazione nella procedura esecutiva, in particolare mediante ricorso alla vendita volontaria; accettare per la parte costituente l'esecuzione forzata e immediata.</p> <p>4) PRESTARE GARANZIE:</p>	<p>б) сплачувати іпотеку, заставу та взагалі за поруки, навіть без сплати забезпеченого боргу; погоджуватися на суброгації, відмовлятися від реальних прав, привілеїв і дій щодо вирішення.</p> <p>3) БРАТИ ТА НАДАВАТИ КРЕДИТИ</p> <p>a) брати кредити на умовах, які довіритель вважає прийнятними, брати іпотеку або надавати будь-які інші застави; отримувати суму, повністю або частково, надавати розписки;</p> <p>б) підписувати договори про солідарні зобов'язання та неподільність між позичальниками та їх спадкоємцями та правонаступниками; надавати будь-які додаткові гарантії на користь кредитора та спрощувати процедури виконання, зокрема, шляхом використання добровільних продажів; прийняття складом установчої сторони негайного і примусового виконання.</p> <p>4) НАДАВАТИ ГАРАНТІЇ:</p> <p>a) надавати гарантії та поруки щодо боргів третіх осіб; встановлювати для цього іпотечні та інші форми гарантії;</p> <p>б) надавати статусу солідарних зобов'язань гарантіям і, отже, відмовитися від переваг примусу і поділу.</p>
--	--

<p>a) prestare garanzie e avalli per debiti di terzi; costituire a tal fine ipoteche e qualunque altra forma di garanzia;</p> <p>b) attribuire carattere di solidarietà alle garanzie concesse e, conseguentemente, rinunciare ai benefici di escussione e di divisione.</p> <p>5) AGIRE GIUDIZIALMENTE:</p> <p>a) rappresentare la parte costituente in sede giudiziale, tanto quale attrice che quale convenuta; nominare avvocati e ausiliari, effettuare o chiedere atti di procedura o provvedimenti conservativi ed esecutivi;</p> <p>b) transigere e compromettere;</p> <p>c) nominare arbitri.</p> <p>6) ACCETTARE EREDITA', LEGATI E LIBERALITA':</p> <p>a) adire eredità testamentarie o legittime, che siano devolute o possano devolversi alla parte costituente; accettarle con o senza beneficio di inventario o rinunziarvi; promuovere provvedimenti conservativi; procedere allo scioglimento di comunioni, sia ereditarie che di altra origine, mediante divisione sia consensuale che giudiziale, riscuotere e versare conguagli; pagare imposte e a tal fine</p>	<p>5)ЗДІЙСНЮВАТИ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ</p> <p>a) представляти установчу сторону в суді як в якості позивача, так і як відповідача; призначати адвокатів та асистентів, виконувати або вимагати процедурні документи або консервативні та виконавчі заходи;</p> <p>б) укладати мирну угоду та угоду про арбітраж;</p> <p>в) призначати арбітрів.</p> <p>6) ПРИЙМАТИ СПАДОК, СПАДОК ЗА ЗАПОВІТОМ ТА ПОЖЕРТВУВАННЯ:</p> <p>a) отримувати спадщину заповідальний або законну, яка передана або може перейти до складової частини; приймати їх за описом або без нього або відмовлятися від них; сприяти захисним заходам; здійснювати розпуск об'єднань спільної власність, як спадкового, так і іншого походження, шляхом консенсусного та судового поділу, отримувати та вносити корективи; сплачувати податки і з цією метою робити декларації, давати запити на розстрочку і надавати гарантії будь-якого виду на користь казначейства; використовувати всі повноваження, що</p>
--	---

<p>fare dichiarazioni, chiedere dilazioni e concedere garanzie di ogni genere a favore dell'erario; valersi di tutti i poteri contenuti nella presente procura, nel regolamento di tutte le successioni;</p> <p>b) accettare donazioni tra vivi con o senza oneri, che possano essere fatte alla parte costituente.</p> <p>7) FARSÌ SOSTITUIRE - POTERI DIVERSI: agli effetti di quanto sopra redigere e firmare atti e verbali, eleggere domicili, esonerare dall'iscrizione di ipoteche, anche da effettuare d'ufficio, fare qualsiasi dichiarazione attinente allo stato civile ed in genere fare quant'altro necessario. Il tutto senza che possa essere opposto difetto o imprecisione di poteri essendo l'enumerazione che precede a titolo indicativo e non limitativo e con facoltà per esso procuratore di sostituire a sé altri procuratori.</p> <p>E richiesto io Delegato alle funzioni notarili ho ricevuto il presente atto fatto in dove sopra, che viene firmato, a norma di legge, dal Comparente, dai</p>	<p>містяться в цьому дорученні, у регулюванні всіх прав успадкування;</p> <p>б) приймати пожертвування між живими з або без витратами, які можуть бути внесені до установчої сторони.</p> <p>7) ЗМІНЕНІ - РІЗНІ ПОВНОВАЖЕННЯ: для виконання вищезгаданих цілей, складати і підписувати документи та протоколи, обрати місця проживання, звільнені від реєстрації іпотеки, а також офіційного представництва, робити будь-які заяви, що стосуються сімейного стану, і взагалі зробити інші необхідні заяви. Все це не може бути заборонено через недоліки або неточності повноважень, що представлені переліком, які включаються, але не обмежуються, і діє з правом передоручення.</p> <p>Надав запит я <i>Уповноважений на нотаріальні дії</i> я отримав даний документ, зроблену в де вище, що підписано, за законом, у присутності Особи, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії, свідками і мною <i>Уповноваженим на нотаріальні дії</i></p>
---	--

<p>testimoni e da me Delegato alle funzioni notarili previa lettura da me datane, alla presenza dei testimoni sunnominati, al Comparsente stesso il quale, a mia richiesta e sempre alla presenza dei testimoni, lo ha dichiarato pienamente conforme alla sua volontà; la sottoscrizione avviene alle ore</p> <p>Consta l'atto di fogli scritti a norma di legge nelle prime intere pagine e sin qui della</p>	<p>після прочитання, у присутності названих свідків, особі, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії, який, на моє прохання і в присутності свідків, заявила про повну відповідність документу його волі; підпис відбувається в години</p> <p>Складається з документу в сторінок відповідно до закону на перших цілих сторінках і до цих пір</p>
---	--

Переклад наш – Ч. Ю.

<p>PROCURA SPECIALE PER CONTI CORRENTI</p> <p>Il sottoscritto/a <i>cognome e nome</i>, nato/a a <i>luogo, provincia o stato estero di nascita</i>, il <i>gg/mm/aaaa</i> e residente in via, _____ città, <i>provincia o stato estero di residenza</i>, codice fiscale: _____, dichiara di nominare suo procuratore speciale il/la signor/a:</p>	<p>ДОВІРЕНІСТЬ НА КЕРУВАННЯ ПОТОЧНИМИ РАХУНКАМИ</p> <p>Нижче поданий: <i>прізвище та ім'я, місце народження, провінція або держава походження, дд / мм / рррр</i>, що <i>приживає на вулиці _____, місто, провінція або країна проживання</i>, ідентифікаційний номер: _____, заявляє про призначення власника спеціального доручення гр.</p>
---	---

<p><i>cognome e nome, nato/a a luogo, provincia o stato estero di nascita, il gg/mm/aaaa e residente in via _____, città, provincia o stato estero di residenza, codice fiscale: _____, affinché in suo nome vece e conto possa (indicare un'opzione):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chiudere il conto corrente n. in essere presso l'Istituto di Credito _____ di _____, sito in Via _____ intestato a _____, nato a _____ il _____ e (se del caso) deceduto a _____, il _____. - aprire conto corrente presso l'Istituto di Credito _____ di _____, sito in Via _____, da intestare al mandante stesso. - amministrare il conto corrente n. in essere presso l'Istituto di Credito _____ di _____, sito in Via _____ intestato al mandante stesso. <p>All'uopo conferisce al nominato procuratore ogni opportuna facoltà,</p>	<p><i>прізвище та ім'я, місце народження, провінція або держава походження, дд / мм / рррр, що приживає на вулиці _____, місто, провінція або країна проживання, ідентифікаційний номер: _____, від мого імені може (вказати варіант):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - закрити поточний рахунок № на місці в банку _____ в м. _____, розташованому на вул. _____ на ім'я _____, народженого в м. _____ (дата) _____ та (в належному випадку) померлого в м. _____, (дата) _____. - відкрити поточний рахунок у Банку _____ в м. _____, розташованому на вул. _____, на ім'я довірителя. - розпоряджатися рахунком № Банку _____ в м. _____, розташованому на вул. _____, відкритому на ім'я довірителя. <p>З цією метою він надає призначеній довірній особі право платити, знімати,</p>
---	--

<p>versare, prelevare, incassare le eventuali somme, pagare eventuali spese di chiusura conti e depositi, rilasciare quietanze e discarico con esonero per l'Istituto pagatore da ogni responsabilità al riguardo, rendere dichiarazioni, produrre documenti, autorizzandolo a sottoscrivere tutta la documentazione che fosse richiesta per perfezionare tutte le operazioni, e fare, insomma, tutto quanto sarà necessario ed opportuno per l'efficace espletamento del presente mandato, anche se qui non specificamente indicato, senza che al nominato procuratore possa essere eccepita mancanza o imprecisione di poteri. Il nominato procuratore è altresì autorizzato, qualora necessario, a richiedere alla competente autorità il codice fiscale. Il tutto con premessa di rato e valido e a titolo gratuito.</p> <p>_____</p> <p>Luogo _____ e Data: gg/mm/aaaa</p> <p>_____</p> <p>Firma: nome e cognome</p>	<p>отримувати будь-які суми, сплачувати будь-які збори за закриття рахунків і депозитів, надавати розписки та документ, що підтверджує виконання обов'язків з виключенням для платіжної установи</p> <p>від будь-якої відповідальності, робити заяви, представляти документи, що дозволяють йому підписувати всю документацію, необхідну для завершення всіх операцій, і робити, робити, все, що буде необхідним і доречним для ефективного виконання цієї довіреності, навіть якщо ця дія не зазначено тут, без можливості пред'явлення призначеному довірителю відсутності або неточності повноважень. Призначений довіритель також уповноважений у разі необхідності вимагати від компетентного органу ідентифікаційний номер. Всі дії довіреної особи мають силу і є дійсними і безкоштовними.</p> <p>_____</p> <p>Місце _____ та Дата: дд/мм/рррр</p> <p>_____</p> <p>Підпис: ім'я та прізвище</p>
---	---

Відтворення італійських юридичних текстів українською мовою

1.	...a rappresentarmi nel procedimento di mediazione... (CG, Procura speciale)	...представляти мене в процесі посередництва...(Переклад наш – Ч.Ю.)
2.	...e a esercitare tutto quello che è collegato con questo incarico, compreso... (ОПДИР, URL)	...і виконувати все, що пов'язано з даними дорученням, включаючи... (ОПДИР, URL)
3.	...nonché alla nomina del Presidente e dell'Amministratore Delegato, scegliendoli fra gli stessi componenti del Consiglio di Amministrazione... (OAR, Procura speciale)	...а також призначення Голови та Керуючого Директора, вибираючи їх з тих же членів Ради Директорів...(Переклад наш – Ч.Ю.)
4.	... a dinanzi a me... (EPGSRL, Procura generale)	...в моїй присутності... (Переклад наш – Ч.Ю.)
5.	... detto comparente, della cui identità personale, qualifica e poteri io Notaio sono certo... (PGC, Procura generale)	... я, Нотаріус, засвідчую особистість вищезгаданої особи, що звернулася до мене... (Переклад наш – Ч.Ю.)
6.	... dichiara di nominare suo procuratore speciale il/la signor/a... (PRTM, Procura generale)	... заявляє про призначення власника спеціального доручення гр...(Переклад наш – Ч.Ю.)
7.	...a titolo indicativo e non limitativo ...(OAR, Procura	... що включаються, але не обмежуються... (Переклад наш –

	speciale)	Ч.Ю.)
8.	<p>...accettare disposizioni testamentarie o farvi opposizione, fare acquiescenza a disposizioni testamentarie e rinunciare ad esercitare azioni di riduzione e restituzione, rilasciare legati, dare esecuzione ad oneri e modi testamentari, procedere a divisioni sia amichevoli che giudiziali dell'eredità, riconoscere la massa divisionale, formare lotti, assegnarli e riceverli, riconoscere, pagare o ricevere conguagli...</p> <p>(OAR, Procura speciale)</p>	<p>...приймати заповітні накази або оскаржувати їх, погоджуватися з заповітними розпорядженнями і відмовлятися від здійснення заходів щодо скорочення і реституції, видавати заповідальну відмову, виконувати заповідальні обов'язки, проводити, як дружні, так і судові, розділи, визнавати підроздільні склади, утворювати партії, призначати та приймати їх, визнавати, виплачувати або отримувати перерахунок...</p> <p>(Переклад наш – Ч.Ю.)</p>
9.	<p>...affinchè per conto, nome ed interesse di esso mandante abbia a procedere alla vendita a chi vorrà, per il prezzo, patti e condizioni più vantaggiosi l'autoveicolo usato contraddistinto dai seguenti dati... (OAR, Procura speciale)</p>	<p>...за дорученням, від імені, та інтересів довірителя здійснити продаж транспортного засобу за більш вигідною ціною та умовами, що експлуатувався з такими даними ... (Переклад наш – Ч.Ю.)</p>
10.	<p>...aprire cassette di sicurezza inventariandone ed asportandone il contenuto... (OAR, Procura speciale)</p>	<p>...здійснювати відкриття сейфів, переглядати та вилучати їх вміст...(Переклад наш – Ч.Ю.)</p>

11.	...assistito dai testimoni... (PGC, Procura generale)	...засвідчено...(Переклад наш – Ч.Ю.)
12.	...che precede a titolo indicativo e non limitativo e con facoltà per esso procuratore di sostituire a sé altri procuratori. (PGC, Procura generale)	... які включаються, але не обмежуються, і діє з правом передоручення. (Переклад наш – Ч.Ю.)
13.	...compresa quella di sostituire a sé altro procuratore con simili o più limitati poteri... (EPGSRL, Procura generale)	...включаючи можливість передоручення всіх або окремих повноважень...(Переклад наш – Ч.Ю.)
14.	...Conferisce... (PGC, Procura generale)	...Надає... (Переклад наш – Ч.Ю.)
15.	...della cui identità, carica e poteri io, notaio, non ho dubbi... (ОПДИР, URL)	...в особистості, посади і повноваження якого я, нотаріус, не сумніваюся... (ОПДИР, URL)
16.	...è comparso il signor... (ОПДИР, URL)	...постав пан...(ОПДИР, URL)
17.	...I poteri conferiti dalla presente procura non possono essere trasmessi a terzi... (ОПДИР, URL)	Повноваження за цією довіреністю не можуть бути передані іншим особам ...(ОПДИР, URL)
18.	...intervenire e sottoscrivere l'atto notarile di compravendita con ogni altra inerente e conseguente facoltà... (PRTM, Procura speciale)	... втручатися в питання, що стосуються процесу і підписати нотаріальний договір купівлі-продажу з будь-яким іншим властивим і суміжними повноваженнями...(Переклад наш – Ч.Ю.)

19.	...la cui identità è stata da me controllata a fronte del documento di identità presentato... (ОПДИР, URL)	...в особистості якого я переконалася при пред'явленні ним посвідчення особи... (ОПДИР, URL)
20.	...libro vidimato a norma di legge...(OAR, Procura speciale)	...книга оформлена відповідно до закону...(Переклад наш – Ч.Ю.)
21.	...mi richiede di ricevere il presente atto... (PGC, Procura generale)	... з проханням прийняти подану довіреність...(Переклад наш – Ч.Ю.)
22.	...pagare o ricevere conguagli, procedere all'estrazione a sorte, stare nel giudizio divisionale nominando avvocati e procuratori alle liti, fare e sottoscrivere denunce fiscali... (OAR, Procura speciale)	...виплачувати або отримувати перерахунок, здійснювати погашення за жеребом з виплатою відсотка, перебувати в суді, призначати(призначаючи) адвокатів і представників для судових справ, приймати і підписувати податкові скарги... (Переклад наш – Ч.Ю.)
23.	...Per assolvere alle funzioni di rappresentanza ... (OAR, Procura speciale)	... Для виконання представницьких функцій(Переклад наш – Ч.Ю.)
24.	...persone tutte delle cui identità personali sono io Notaio certo. (ОПДИР, URL)	Особи всіх присутніх осіб мною, Нотаріусом, засвідчені. (ОПДИР, URL)
25.	...procedere al versamento del conferimento/contributo iniziale, facendosi rilasciare quietanza... (OAR, Procura speciale)	... почати виплату початкового внеску /плати, видавши квитанцію...(Переклад наш – Ч.Ю.)
26.	... rappresentarmi e a difendermi in ogni fase e grado...	...представляйте і захищайте мене на кожному етапі та рівні...(Переклад

	(CG, Procura speciale)	наш – Ч.Ю.)
27.	...rappresentare la parte costituente in sede giudiziale, tanto quale attrice che quale convenuta; nominare avvocati e ausiliari, effettuare o chiedere atti di procedura o provvedimenti conservativi ed esecutivi... (OAR, Procura speciale)	...представляти установчу сторону в суді як в якості позивача, так і як відповідача; призначати адвокатів та асистентів, виконувати або вимагати процедурні документи або консервативні та виконавчі заходи...(Переклад наш – Ч.Ю.)
28.	...rappresentare la società avanti le organizzazioni, con ogni inerente facoltà e con espressa facoltà di conciliare e transigere. (PRTM, Procura speciale)	...здійснювати представництво компанії у процесі роботи з різноманітними організаціями з властивими повноваженнями та явним правом брати участь в погоджувальному провадженні та укладати мирові угоди. (Переклад наш – Ч.Ю.)
29.	...risuotere libretti di risparmio e conti correnti, chiedere la intestazione agli eredi o ad uno degli eredi delle azioni e dei titoli nominativi dell'eredità, aprire cassette di sicurezza inventariandone ed asportandone il contenuto... (PRTM, Procura speciale)	...отримувати доступ до ощадних книжок та поточних рахунків, подавати запит про права власності від спадкоємців або одного з спадкоємців акцій, а також зареєстровані іменні цінні папери, здійснювати відкриття сейфів, переглядати та вилучати їх вміст...(Переклад наш – Ч.Ю.)
30.	...sempre presenti ed udenti i testi da me letto alla comparente ed all'interprete quanto all'originale	... мною зачитаний вголос на мові оригіналу - італійською мовою - при свідках і в присутності особи, що

	in lingua italiana mentre le relativa traduzione in lingua russa è stata effettuata dall'interprete che ne dà lettura. (ОПДИР, URL)	постала переді мною та його перекладача. Відповідний переклад на російську мову був виконаний і зачитаний вищезгаданим перекладачем. (ОПДИР, URL)
31.	...stipulare contratti attivi e passivi, fissandone le relative condizioni, fino all'importo di 1.000.000,00 per ogni singolo contartto... (EPGSRL, Procura speciale)	... укладати договори, що призводять до виникнення фінансових активів і фінансових зобов'язань, встановлюючи відповідну умову, якою є обмеження суми в розмірі 1.000.000,00 для одного договору... (Переклад наш – Ч.Ю.)
32.	...testimoni richiesti a me noti ai sensi di legge... (ОПДИР, URL)	... запрошених мною відповідно до закону і знайомих мені особисто свідків... (ОПДИР, URL)
33.	A tal fine conferisce alla nominata procuratrice ogni e più ampia facoltà, onde non si possa mai opporre alla medesima mancanza o imprecisione di poteri. (ОПДИР, URL)	І з цією метою наділяє призначену довірену особу усіма найширшими повноваженнями з тим, щоб уникнути заперечень з приводу відсутності або невідповідності його повноважень. (ОПДИР, URL)
34.	Affinché il medesima, in nome per conto ed interesse della società, mandante abbia a... (ОПДИР, URL)	Так що, від імені та за інтересами компанії, довіритель має... (ОПДИР, URL)
35.	Affinché lo rappresenti in tutte le sue questioni entro i limiti previsti dalla legge. (CG, Procura speciale)	Представляти його у всіх його справах у межах, що передбачені законом. (Переклад наш – Ч.Ю.)

36.	All'uopo... (PgpVO, Procura generale)	З цією метою... (Переклад наш – Ч.Ю.)
37.	Allora, Cibrex Plastics sta per essere nominata in una causa legale più grande. (RC, URL)	Отже, на Сайбрекс Пластикс готується великий колективний позов. (RC, URL)
38.	Ammonita ai sensi di legge... (ОПДИР, URL)	Попереджена про відповідальність за законом...(ОПДИР, URL)
39.	Anni fa, s'impantanarono in una brutta causa legale. (RC, URL)	Декілька років тому вони брали участь в неприємному судовому процесі. (RC, URL)
40.	Autorizza la società OMEGA a effettuare le necessarie operazioni per la registrazione delle apparecchiature radiologiche presso il Ministero della Sanità. (ОПДИР, URL)	Уповноважує компанію «ОМЕГА» вжити необхідних заходів по оформленню реєстрації рентгенологічних приладів в Міністерстві охорони здоров'я. (ОПДИР, URL)
41.	Avanti il sottoscritto Cancelliere è personalmente comparsa la Sig.ra... (ОПДИР, URL)	До нижчеподаного співробітника з'явилася особисто пані...(ОПДИР, URL)
42.	Codice dell'organo fiscale che rilascia la notifica. (ППДИЯ, URL)	Код податкового органу, що видав повідомлення. (ППДИЯ, URL)
43.	codice fiscale: n. _____... (ОПДИР, URL)	ідентифікаційний номер № _____... (ОПДИР, URL)
44.	Con il presente atto... (PGC, Procura generale)	Цією довіреністю... (Переклад наш – Ч.Ю.)
45.	Consta l'atto di due fogli scritti a norma di legge nella prima intera	Документ складається з двох аркушів, відповідно до закону, текст

	pagina e sin qui della seconda. (CG, Procura generale)	розташовано на першій цілій сторінці і до поданого місця на другій сторінці. (Переклад наш – Ч.Ю.)
46.	Data del rilascio della notifica (ППДІЯ, URL)	Дата видачі повідомлення (ППДІЯ, URL)
47.	Delega la Signora Kovaleva Larisa Ivanovna, alla conduzione di tutte le pratiche necessarie riguardanti la registrazione della rappresentanza della società presso tutti gli enti statali. (ОПДІР, URL)	Доручає пані КОВАЛЬОВІЙ Лариса Іванівна ведення всіх необхідних справ, пов'язаних з реєстрацією представництва фірми в державних установах. (ОПДІР, URL)
48.	Di quest'atto ho dato lettura alle parti. (EPGSRL, Procura generale)	Сторони ознайомлені з поданим документом. (Переклад наш – Ч.Ю.)
49.	Dichiaro infine, ai sensi del D.Lgs. n. 196/2003 e s.m.i., di essere stato informato che i miei dati personali, anche sensibili, verranno utilizzati in conformità del predetto decreto e limitatamente alle finalità connesse all'esecuzione del mandato, autorizzando sin da ora il loro trattamento. (OAR, Procura generale)	Нарешті, згідно з законодавчим декретом №. 196/2003 та всіма наступними правками, мене було поінформовано, що мої персональні дані, навіть конфіденційні, будуть використовуватися відповідно до вищезазначеного декрету та обмежуватись цілями, пов'язаними з виконанням довіреності, дозволяючи відтепер їх використання. (Переклад наш – Ч.Ю.)
50.	Documento valido solo per uso amministrativo. (ОПДІР, URL)	Документ може бути представлений тільки в органи державної адміністрації. (ОПДІР, URL)

51.	<i>È applicabile il diritto...</i> (ППДІЯ, URL)	Згідно ... законодавства. (ППДІЯ, URL)
52.	<i>È richiesto io Delegato alle funzioni notarili ho ricevuto il presente atto fatto in... dove sopra, che viene firmato, a norma di legge, dal Comparsente, dai testimoni e da me Delegato alle funzioni notarili.</i> (OAR, Procura generale)	Надав запит я <i>Уповноважений на нотаріальні дії</i> я отримав даний документ, складений в... де вище, що підписано, за законом, у присутності Особи, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії, свідками і мною <i>Уповноваженим на нотаріальні дії.</i> (Переклад наш – Ч.Ю.)
53.	Ed a tal fine stipuli e firmi l'atto di acquisto apponendovi tutti i patti, clausole, condizioni opportuni e necessari, indichi meglio quanto ad acquistarsi, con più precisi dati di catasto, di confini, di consistenza e quanto altro del caso. (ОПДІР, URL)	Для цього вона доручає своїй довіреній особі скласти і підписати акт купівлі-продажу з укладанням всіх необхідних угод і прийняттям всіх умов, а також правильно обумовити предмет купівлі-продажу, з точним зазначенням всіх даних з будівельного кадастру, кордонів, складу та інших даних у справі. (ОПДІР, URL)
54.	Egli è obbligato al rimborso delle spese che ne derivano. (OAR, Procura speciale)	Він зобов'язаний відшкодувати витрати, що випливають з неї. (Переклад наш – Ч.Ю.)
55.	Farsi sostituire (CG, Procura generale)	Змінені (Переклад наш – Ч.Ю.)
56.	Fin da ora ratifica e conferma l'operato di esso procuratore	З даного моменту довіреність вступає в силу та підтверджує права

	speciale sotto l'osservanza delle disposizioni di legge. (OAR, Procura speciale)	власника спеціального довіреності відповідно до положень закону. (Переклад наш – Ч.Ю.)
57.	Firma della persona che rilascia la procura... (ОПДИР, URL)	Підпис особи, яка видала довіреність... (ОПДИР, URL)
58.	Gli effetti giuridici della rinuncia a me sono noti e chiari. (ОПДИР, URL)	Правові наслідки відмови мені відомі і зрозумілі. (ОПДИР, URL)
59.	Il comparente, della cui identità personale io FUNZIONARIO CONSOLATO sono certo. (ОПДИР, URL)	Я КОНСУЛЬСКИЙ ПОСАДОВЕЦЬ засвідчую особу, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії. (ОПДИР, URL)
60.	Il mandante riconosce come vincolanti tutti gli atti giuridici e gli affari del procuratore effettuati in base alla presente procura. (OAR, Procura speciale)	Довіритель визнає обов'язковими усі правові акти та справи представника, що здійснюються на підставі цієї довіреності. (Переклад наш – Ч.Ю.)
61.	Il nominato procuratore potrà fare tutto quanto necessario per la migliore esecuzione del presente incarico, senza che possa essergli opposto difetto, imprecisione od indeterminatezza di poteri, con promessa di ritenere rato e valido il suo operato, il tutto sotto gli obblighi di legge e con obbligo di rendiconto. (OAR, Procura speciale)	Довіритель може здійснювати всі необхідні заходи для найкращого виконання цього завдання, щоб не було можливості висувати заперечення на основі порушення, неточності або невизначеності повноважень. Ця довіреність являє собою дійсний документ, що має юридичну силу, відповідно до законодавчих зобов'язань і включає зобов'язанням звітності. (Переклад

		наш – Ч.Ю.)
62.	Il presente documento è valido fino al (data) (ОПДИР, URL)	Дата завершення строку дії цього документа (ОПДИР, URL)
63.	Il procuratore gestisce l'affare secondo scienza e coscienza, ed è soggetto al obbligo di fedeltà e di riservatezza. (OAR, Procura speciale)	Нотаріус виконує обов'язки згідно з законом та совістю та зобов'язується дотримуватися принципів секретності та конфіденційності. (Переклад наш – Ч.Ю.)
64.	Il sottoscritto Notaio, previe le ammonizioni di legge, invita la suddetta... (ОПДИР, URL)	Нижчеподаний Нотаріус, згідно з приписами закону, запрошує вищевказану ... (ОПДИР, URL)
65.	Il sottoscritto/a cognome e nome, nato/a a luogo, provincia o stato estero di nascita, il gg/mm/aaaa e residente in via, _____citta', provincia o stato estero di residenza, codice fiscale: _____. (CG, Procura generale)	Нижче поданий: прізвище та ім'я, місце народження, провінція або держава походження, дд / мм / рррр, що приживає на вулиці_____, місто, провінція або країна проживання, ідентифікаційний номер:_____.(Переклад наш – Ч.Ю.)
66.	Il tutto a titolo gratuito e da esaurirsi in un unico atto ed in via irrevocabile ai sensi dell'art. 1723 del C.C. con l'obbligo di rendiconto. (CG, Procura speciale)	Довіреність виконується без надання винагороди і видається для одноразового використання та є остаточною відповідно до ст. 1723 р. ЦК із зобов'язанням звітувати. (Переклад наш – Ч.Ю.)
67.	Il tutto con premessa di rato e valido e a titolo gratuito. (OAR, Procura speciale)	Всі дії довіреної особи мають силу, є дійсними і здійснюються безкоштовно. (Переклад наш – Ч.Ю.)

68.	<p>Il tutto con promessa di rato e valido e fin d'ora ratificato e da esaurirsi in un unico contesto. (OAR, Procura speciale)</p>	<p>Довіритель з цього моменту обіцяє визнати всі дії довіреної особи такими, що мають силу і ратифікує їх; довіреність видається на вчинення лише однієї вищевказаної дії. (Переклад наш – Ч.Ю.)</p>
69.	<p>Il tutto con promessa di rato e valido sotto gli obblighi di Legge... (ОПДИР, URL).</p>	<p>– Все викладене вище підтверджується і є дійсним на основі зобов'язань у відповідності до Закону...(ОПДИР, URL).</p>
70.	<p>Il tutto senza che possa essere opposto difetto o imprecisione di poteri essendo l'enumerazione che precede a titolo indicativo e non limitativo e con facoltà per esso procuratore di sostituire a sé altri procuratori. (PRTM, Procura speciale)</p>	<p>Все це не може бути заборонено через недоліки або неточності повноважень, що представлені переліком, які включаються, але не обмежуються, і з правом передоручення. (Переклад наш – Ч.Ю.)</p>
71.	<p>In base alla decisione della Commissione...(ППДИЯ, URL)</p>	<p>Відповідно до рішення Комісії...(ППДИЯ, URL)</p>
72.	<p>In forza dei poteri a lei attribuiti dal vigente statuto sociale... (OAR, Procura speciale)</p>	<p>В силу повноважень, покладених на неї чинним статутом. (Переклад наш – Ч.Ю.)</p>
73.	<p>Insinuare crediti della società in fallimenti, intervenendo e concordando in qualsiasi procedura fallimentare o liquidazione coatta o concordato preventivo, prendere parte ad</p>	<p>Підтверджувати доказом заяву компанії-кредитора при банкрутстві, втручатися та керувати будь-якою процедурою банкрутства або примусового банкрутства або попередньо узгодженого, брати</p>

	adunanze dei creditori, riscuotere riparti. (OAR, Procura speciale)	участь у зборах кредиторів, отримувати дивіденди. (Переклад наш – Ч.Ю.)
74.	Io Delegato alle funzioni notarili sono certo dell'identità personale del comparante. (CG, Procura generale)	Я Уповноважений на нотаріальні дії засвідчую особу, що звернулася до мене з вимогою. (Переклад наш – Ч.Ю.)
75.	La presente procura è rilasciata... (ОПДИР, URL)	Ця довіреність видана... (ОПДИР, URL)
76.	La presente procura è stata legalizzata ... (ОПДИР, URL)	Ця довіреність посвідчена... (ОПДИР, URL)
77.	La presente procura include tutti gli atti giuridici e gli affari che il sottoscritto potrebbe effettuare anche personalmente, purché ciò sia ammesso dalla legge. (OAR, Procura speciale)	Ця довіреність включає здійснення всіх правових актів та справ, які нижчепредставлений міг також особисто здійснювати, якщо це дозволено законом. (Переклад наш – Ч.Ю.)
78.	La presente procura si estingue con la conclusione dell'affare ed è revocabile in ogni momento. (ППДИЯ, URL)	Дія цієї довіреності закінчується в момент припинення угоди і може бути відкликана в будь-який час. (ППДИЯ, URL)
79.	La presente procura, tuttavia, non include la facoltà di... (OAR, Procura speciale)	Натомість ця довіреність не включає право...(Переклад наш – Ч.Ю.)
80.	La procura è rilasciata per un periodo di... (ОПДИР, URL)	Довіреність видана строком на... (ОПДИР, URL)
81.	La tassa governativa è stata assolta nella misura di... (ОПДИР, URL)	Стягнуто державного мита... (ОПДИР, URL)

82.	L'Atto si compone di un foglio dattiloscritto di due pagine a norma di legge redatto da persona autorizzata sotto la mia direzione. (ОПДИР, URL)	Складається з одного машинописного аркуша, надрукованого у відповідності з законом довіреною особою під моїм керівництвом на двох сторінках. (ОПДИР, URL)
83.	Letto, approvato e sottoscritto. (PgpVO, Procura generale)	Прочитано, затверджено та підписано. (Переклад наш – Ч.Ю.)
84.	NOMINA quale procuratore speciale il signor... (CG, Procura generale)	ПРИЗНАЧАЄ довіреною особою громадянина.../УПОВНОВАЖУЄ Громадянина... (ОПДИР, URL)
85.	Nomina... (CG, Procura generale)	Призначає / Уповноважує (ОПДИР, URL)
86.	Non implica che l'imputato non possa avere un giusto processo. (RC, URL)	Це не означає, що обвинувачуваний не отримає справедливого судового розгляду. (RC, URL)
87.	Per assolvere alle funzioni di rappresentanza al sig. XXX vengono conferiti i seguenti poteri... (ОПДИР, URL)	Для виконання представницьких функцій XXX надаються такі права.... (ОПДИР, URL)
88.	Per eventuali controversie derivanti dalla presente procura è competente il foro della sede/del domicilio del mandante. (ОПДИР, URL)	Щодо будь-яких суперечок, що виникають в межах цієї довіреності звертатися до суд за місцем проживання довіреної особи. (ОПДИР, URL)
89.	Pertanto al nominato procuratore speciale vengono conferiti tutti i più ampi poteri	Тому власнику спеціального доручення надаються всі найширші повноваження для виконання цього

	<p>per l' esecuzione del presente mandato e così potrà: concordare, riscuotere e quietanzare il prezzo o dichiararlo già riscosso, prestare le garanzie, consegnare l'autoveicolo, pattuire circa l'assicurazione concedere autorizzazione ad usarlo sia in Italia che all'estero, chiedere l'eventuale rilascio di un duplicato del certificato di proprietà, intervenire e sottoscrivere l'atto notarile di compravendita con ogni altra inerente e conseguente facoltà. (CG, Procura speciale)</p>	<p>доручення і він може: домовлятися про ціну, отримувати гроші та підтверджувати факт оплати, або оголосити постфактум про отримання грошей, надавати гарантії, передавати транспортний засіб, обговорювати умови страхування, надавати дозвіл на використання його як в Італії, так і за кордоном, вимагати можливого випуску дублікату свідоцтва про власність, втручатися в питання, що стосуються процесу і підписати нотаріальний договір купівлі-продажу з будь-яким іншим властивим і суміжними повноваження. (Переклад наш – Ч.Ю.)</p>
90.	<p>Pertanto, la Stato richiede che l'imputato sia rinvio in custodia per tutta la durata del procedimento. (RC, URL)</p>	<p>Тому, звинувачення подає клопотання щодо перебування відповідача під арештом протягом всього судового процесу. (RC, URL)</p>
91.	<p>poteri diversi (CG, Procura speciale)</p>	<p>різні повноваження (Переклад наш – Ч.Ю.)</p>
92.	<p>Quest'atto da me ricevuto e dattiloscritto da persona fida. (ОПДИР, URL)</p>	<p>Даний акт, отриманий мною і передрукований довіреною мені особою. (ОПДИР, URL)</p>
93.	<p>Repertorio n.</p>	<p>Реєстр нотаріальних актів №</p>

	(ОПДИР, URL)	(ОПДИР, URL)
94.	Ricorso per la separazione consensuale dei coniugi... (OAR, Procura speciale)	Заява на сепараційоне за взаємною згодою (юридично оформлене проживання окремо подружжя, що бажає розлучитися)... (Переклад наш – Ч.Ю.)
95.	Rilasciato su richiesta di enti interessati. (OAR, Procura generale)	Для надання за місцем вимоги. (ППДИЯ, URL)
96.	Sig Ronzoni è pertanto in possesso di tutte le capacità e requisiti professionali necessari per poter ricoprire la carica di Direttore Generale. (OAR, Procura speciale)	Для того, щоб зайняти посаду Генерального Директора пан Ронзоні володіє усіма необхідними професійними навичками та відповідає всім вимогам. (Переклад наш – Ч.Ю.)
97.	Tutte le spese, imposte e tasse inerenti e conseguenti al presente atto sono a carico dell'acquirente. (OAR, Procura speciale)	Усі витрати, податки та збори, пов'язані з цим документом, а також все, що його стосуються, сплачуються покупцем. (Переклад наш – Ч.Ю.)
98.	A cui ho spiegato le responsabilità in conformità all'articolo 26 della sopra citata legge. 25.02.1998. (ОПДИР, URL)	Попередила його про відповідальність відповідно до ст. 26 вищевказаного закону. 25.2.1998. (ОПДИР, URL)
99.	Ci sono (non ci sono) delle informazioni in merito agli antecedenti penali (quelli estinti o cancellati compresi).	Інформація щодо судимості (включаючи зняті чи погашені) є (відсутня). (ППДИЯ, URL)

	(ПІДІЯ, URL)	
100	<p>Ci sono (non ci sono) delle informazioni in merito ai fatti delle azioni penali oppure di chiusura delle azioni penali.</p> <p>(ПІДІЯ, URL)</p>	<p>Інформація про факти кримінального переслідування чи закриття кримінального провадження є (немає). (ПІДІЯ, URL)</p>